

# ကျိုက်ဖျေဝန်း



ဂေလယ်

စေတီတော်သမိုင်း

စာအုပ် - ၇၅ ဖြား

သီဟနန္ဒမြို့-ခေT  
ပါဒမြို့-ကျောက်တန်းမြို့-သံလျင်မြို့  
ရှိ  
ဘုရားများ၏ သမိုင်း  
နှင့်

# ကျိတ်ဖျော်ဝန်:

စေတီတော်သမိုင်း။

ရှေးသမိုင်းဟောင်းကို ပြင်ဆင်၍ အမှာအထား  
ပြည့်စုံစွာ ရေးသားပြီးလျှင် - နောက်ထပ်  
အသစ်ထပ်မံရေးသားသူ  
ကဝိဓဇာတ္တံခံ - ဦးကျော်။

၁၃၂၅-ခု သတ္တမရိုက်နှိပ်ခြင်း (၁၀၀၀၀)

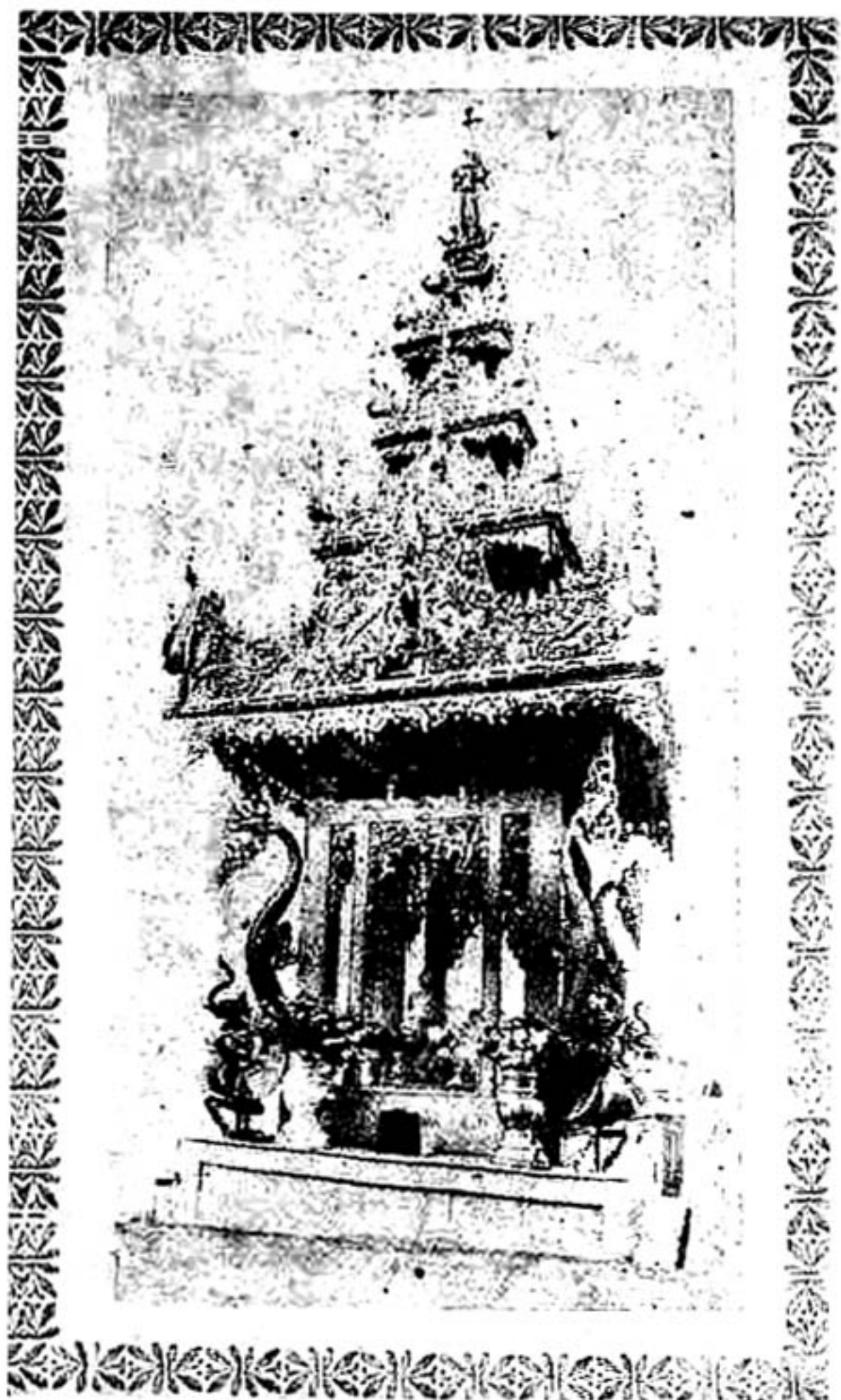
မူပိုင် ရိစစ္စကြိုပြုလုပ်ပြီး။

မူပိုင်ရှင် - ဦးစိန်

မြန်မာ့စည်းရုံးရေး စာပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်  
ကျောက်တန်းမြို့။



သမိုင်းနှင့် ပုံတော်ရောင်းရငွေဖြင့် လှူဒါန်းပြီးသော  
ရှင်ဥပဂုတ် ကျောင်းတော်။

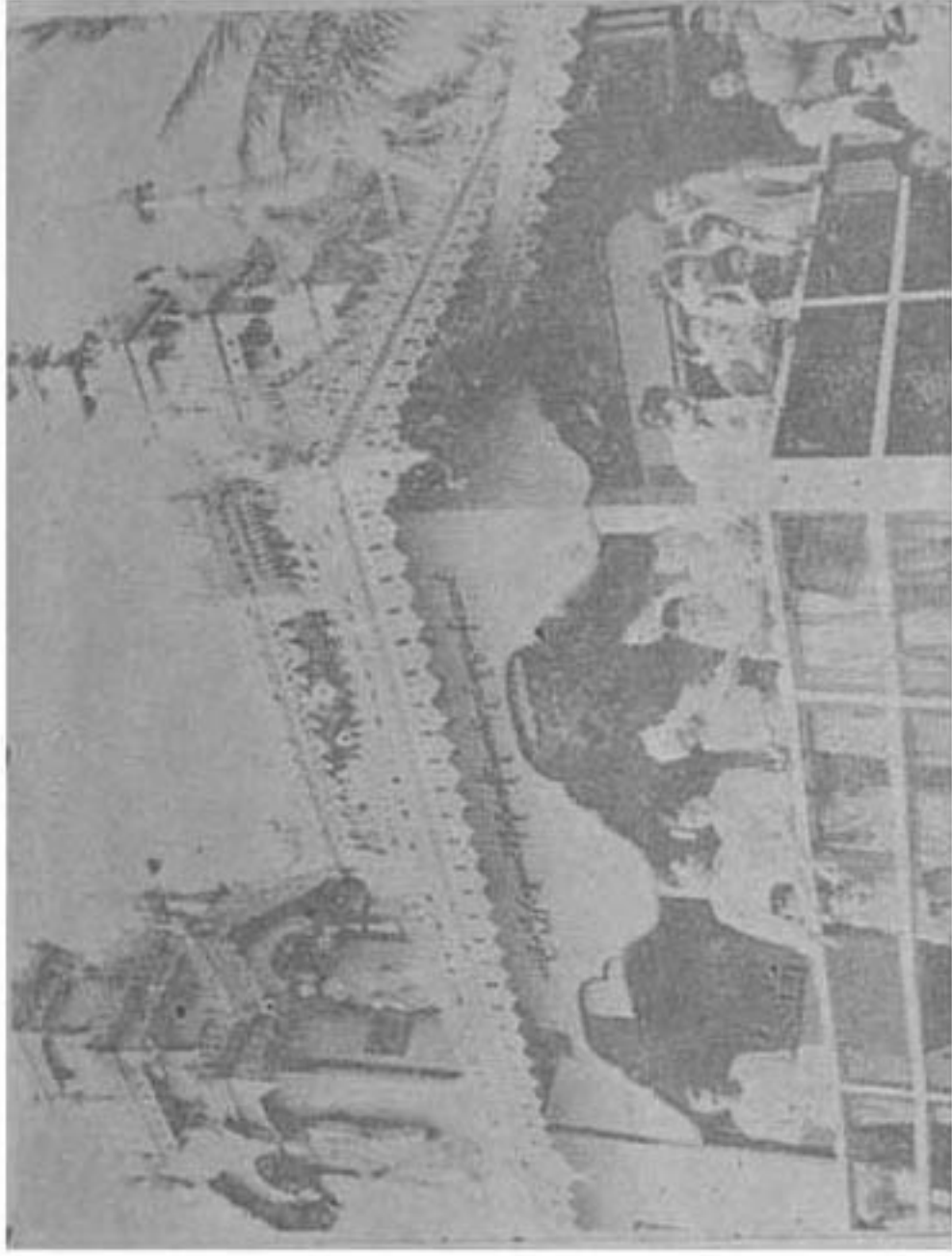


သမိုင်းနှင့် ပုံတော်ဆောင်းရငွေဖြင့် လှူဒါန်းပြီးသော  
ရှင်ဥပဂုတ်ကျောင်းတော်။

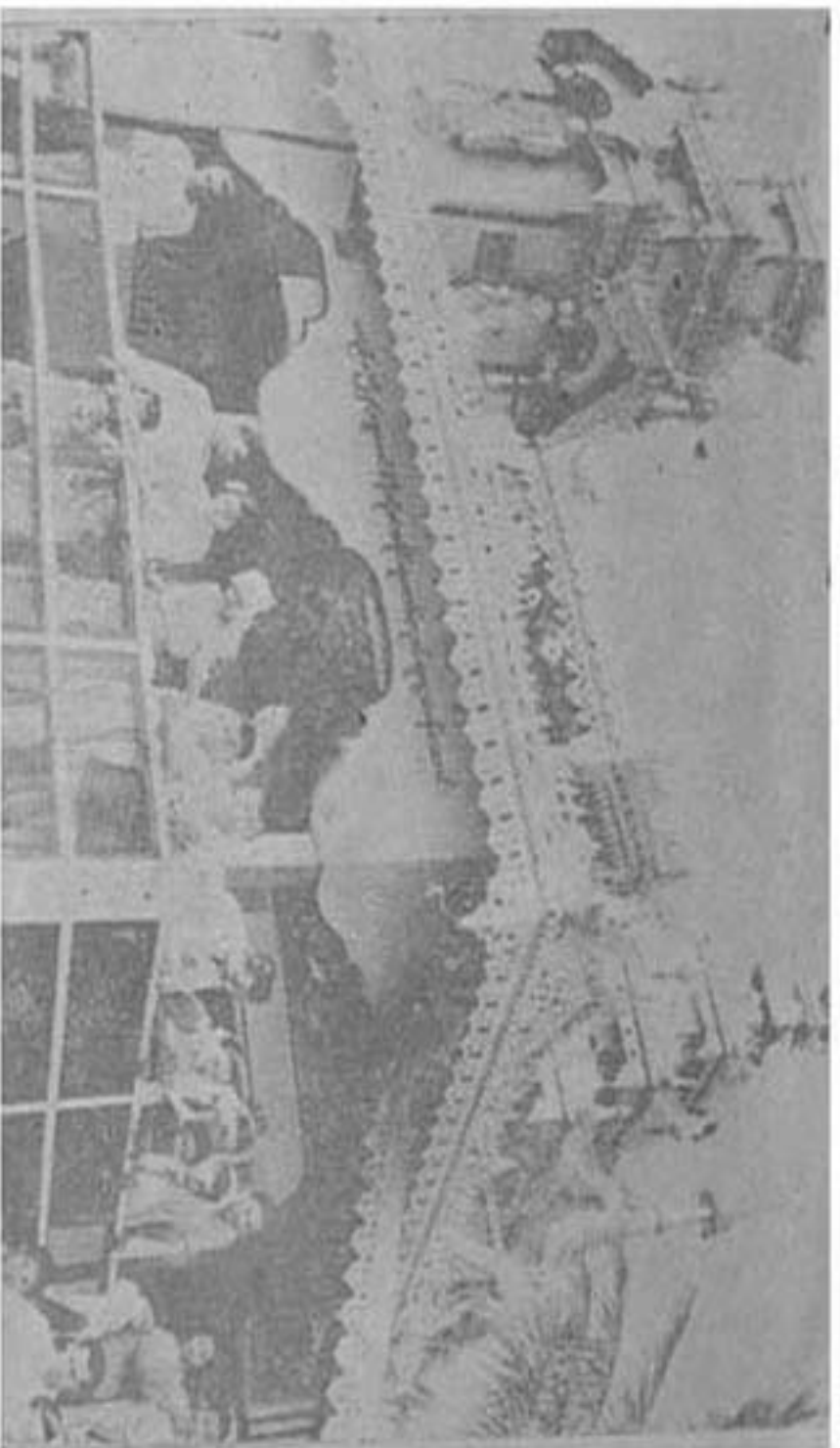


ကျိုက်ဖွတ်နန်း သမိုင်းစာအုပ် ရောင်းရငွေကို၊ ကျောက်တန်းမြို့  
အထောက်အကူရာမ စာသင်တိုက်အတွင်း၌၊ ၎င်းတိုက်ကျောင်း လှူဒါန်း၍  
ရေတံခွန်ချ အမျှပေးခြင်းပါရှိ၊ ပါရဂူရှင်အများ သာဓုအမူပေးရာ၌ ခေါ်စေသော





မြန်မာ့စည်းရုံးရေး စာပုံနှိပ်တိုက်မှ၊ ၎င်းသမိုင်းစာအုပ်နှင့် ပုံတော်များ ရောင်းရငွေဖြင့်  
\* ၁၃၂၁ ခု၊ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြီးသော တန်ဆောင်းပုံ \*  
ပါရမီရှင်အများ သာဓုအာနုမောဒနာခေါ် စေသော်



မြန်မာ့စည်းရုံးရေး စာပုံနှိပ်တိုက်မှ၊ ၎င်းသမိုင်းစာအုပ်နှင့် ပုံတော်များ ရောင်းရငွေဖြင့်  
\* ၁၃၂၁ ခု၊ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြီးသော တန်ဆောင်းပုံ \*  
ပါရမီရှင်အများ သာဓုအာနုပောဒနာဝေါ်စေသောဝံ





ဘုရားဂြောဟကာ ဦးဘထွန်းနှင့် ဘုရားအမ ဒေါ်ဒေါ်သက် တို့၏ ပုံ။



ဘုရားဝါယကာ ဦးဘထွန်းနှင့် ဘုရားအမ ဒေါ်ဒေါ်သက် တို့၏ ပုံ။



ကဝိဇလ ဘွဲ့ခံ - ဦးကျော်။

ဤသမိုင်းကို ပြင်ဆင်၍ အမှာအထား ပြည့်စုံစွာနှင့်  
နောက်ထပ် အသစ်ရေးသားသူ။



ကဝိဇာတ္တံ - ဦးကျော်။

ဤသမိုင်းကို ပြင်ဆင်၍ အမှာအထား ပြည့်စုံစွာနှင့်  
နောက်ထပ် အသစ်ရေးသားသူ။

# နိဒါန်း

သမိုင်းဆိုသည်မှာ၊ ကျောင်းကန်ဘုရား၏ အကြောင်းများ ကိုဖြစ်စေ၊ မြို့ရွာ တိုင်းပြည်အမျိုးဘာသာစာပေတို့၏ အကြောင်း များကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာပုံအစနှင့်၊ ယခုမျက်မြင်တွေ့ကြုံနေရပုံ တို့ကို ထင်ရှားသိရှိ မှတ်သားလောက်အောင် ဖွဲ့ဆိုသီကုံးထား သော လေးလုံးစပ်လင်္ကာသွား၊ ပျို့ကဗျာများဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စကား ပြင်သက်သက်ဖြင့်ဖြစ်စေ ရေးသားစီကုံးထူးဖွဲ့ထားသော ကျမ်း စာစောင်မျိုးကို သမိုင်းဟုခေါ်ပါသည်။

## ပျို့ကဗျာ လင်္ကာဖြင့် စပ်ထုံးသမိုင်း၊ သာဓက မှာ - ရှင်ပင်သက်တော် ရှည်သမိုင်း၊ တွင်

မင်္ဂလာထူးဆောင်၊ ကပ်လုံးပြောင်စိမ်း၊ အခေါင်သာနှိုင်း၊ တပေါင်းလှိုင်း၍၊ တိုင်းမြန်မာပြည်၊ သမိုင်းရှည်ဖြင့်၊ ငါးမည် အင်စုံ-အစရှိသည်ဖြင့်၊ လေးလုံးစပ်သမိုင်းစပ်ထူးများ၊ များစွာပင် ရှိပါသေးသည်။

စကားပြင် သမိုင်းများမှာကား 'ရွှေတိဂုံသမိုင်း၊ ရွှေမော် ဇောသမိုင်း၊ မဟာမုနိသမိုင်းအစရှိသည်ဖြင့် များစွာပင်ရှိရကား အများသိပြီးဖြစ်၍ ဤနေရာ၌ သာဓကဆောင်ဘွယ် မလိုတော့ပါ။

ယင်းသမိုင်း အမျိုးမျိုးတို့တွင် ယခုရေးသား တင်ပြမည့် သမိုင်းမှာ ကျိုက်မျှော်ကလေး၊ ကျိုက်မျှော်ဝန်းခေါ် ကျောက် တန်းမြို့၏ တောင်စူးစူး မှော်ဝန်းချောင်း ရေအလယ် ကျောက် ဆောင်ပေါ်တွင် အလွန်ထူးဆန်းအံ့မခမ်းလောက်အောင် တည်ရှိ သော ရေလယ်ဘုရား၏ သမိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကျိုက် မှော်ဝန်းခေါ် ရေလယ်သမိုင်းမှာလည်း ဘုရားတည်သော သာ သနာနှစ် ၂၃၈ - ခုနှင့် ယခုထောက်ဆံသာသနာနှစ် ၂၄၉၉ - ခုနှစ်

သမိုင်းဆိုသည်မှာ၊ ကျောင်းကန်ဘုရား၏ အကြောင်းများ ကိုဖြစ်စေ၊ မြို့ရွာ တိုင်းပြည်အမျိုးဘာသာစာပေတို့၏ အကြောင်း များကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာပုံအစနှင့်၊ ယခုမျက်မြင်တွေ့ကြုံနေရပုံ တို့ကို ထင်ရှားသိရှိ မှတ်သားလောက်အောင် ဖွဲ့ဆိုသီကုံးထား သော လေးလုံးစပ်လင်္ကာသွား၊ ပျို့ကဗျာများဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စကား ပြင်သက်သက်ဖြင့်ဖြစ်စေ ရေးသားစီကုံးထုတ်ဖွဲ့ထားသော ကျမ်း စာစောင်မျိုးကို သမိုင်းဟုခေါ်ပါသည်။

ပျို့ကဗျာ လင်္ကာဖြင့် စပ်ထုံးသမိုင်းသဘာဝက

မှာ-ရှင်ပင်သက်တော် ရှည်သမိုင်းတွင်

မင်္ဂလာထူးဆောင်၊ ကပ်လုံးပြောင်စိမ့်၊ အခေါင်သာနှိုင်း၊ တပေါင်းလှိုင်း၍၊ တိုင်းမြန်မာပြည်၊ သမိုင်းရှည်ဖြင့်၊ ငါးမည် အင်စုံ-အစရှိသည်ဖြင့်၊ လေးလုံးစပ်သမိုင်းစပ်ထုံးများ၊ များစွာပင် ရှိပါသေးသည်။

စကားပြင် သမိုင်းများမှာကား 'ရွှေတိဂုံသမိုင်း၊ ရွှေမော် ဓောသမိုင်း၊ မဟာမုနိသမိုင်းအစရှိသည်ဖြင့် များစွာပင်ရှိရကား အများသိပြီးဖြစ်၍ ဤနေရာ၌ သာဓကဆောင်ဘွယ် မလိုတော့ပါ။

ယင်းသမိုင်း အမျိုးမျိုးတို့တွင် ယခုရေးသား တင်ပြမည့် သမိုင်းမှာ ကျိုက်မော်ကလေး၊ ကျိုက်မော်ဝန်းခေါ် ကျောက် တန်းမြို့၏ တောင်စူးစူး မော်ဝန်းချောင်း ရေအလယ် ကျောက် ဆောင်ပေါ်တွင် အလွန်ထူးဆန်းအံ့မခမ်းလောက်အောင် တည်ရှိ သော ရေလယ်ဘုရား၏ သမိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကျိုက် မော်ဝန်းခေါ် ရေလယ်သမိုင်းမှာလည်း ဘုရားတည်သော သာ သနာနှစ် ၂၃၈-ခုနှင့် ယခုရောက်ဆဲသာသနာနှစ် ၂၄၉၉-ခုနှစ်

နှုတ်သော် နှစ်ပေါင်း ၂၂၆၁-နှစ်မျှ ကွားခြားနေပြီ ဖြစ်သော  
ကြောင့် အဘယ်မှာလျှင် အတိအကျ အမှန်အကန် ယခုရေးသား  
ထားသော သမိုင်းစကားသည်သာ မှန်၏ဟုပြောဆိုနိုင်ပါအံ့နည်း။

သူတမျိုး ငါတဖုံ ရေးသားမှတ်သားထားသည်သာ များ  
ပါတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ကာလလည်း ရှည်လျား  
ရှေးအခါက စာတတ်သူကလည်း နည်းပါး၊ ဤနေရာ၌ နှစ်  
လူမျိုး မှန်မင်းများသာ နေထိုင်ကြသဖြင့် ရေးသား ထားသော  
စာပေအမှတ်အသားများမှာသည် မှန်ဘာသာ စာပေများသာ  
ဖြစ်တန်ရာပါသည်။

၎င်း မှန်စာ ပေ များ မှာ လည်း တ ဦး ကို တဦးက စစ်  
တိုက် တိုင်းပြည်သူ လူအများတို့မှာ ခေတ်ပျက်နှင့် ကြုံကြိုက်  
နေရာ မှတ်သင့်မှတ်ထိုက်သော အရာများကို စာပေဖြင့် မှတ်သား  
ထားပါသော်လည်း အသက်ဘေး၊ အငတ်ဘေး၊ အနာရောဂါ  
ဘေး၊ ခိုးသား ထားပြဘေးတို့ကြောင့် မှတ်သားထားသော မှန်  
စာကောင်း-ပေကောင်းတို့မှာ ပျက်စီး ဆုံးရှုံး၊ အနိစ္စသဘော သုံးရ  
ပါတော့သည်။

ဤ-အနှစ် ၂၀၀၀- ကျော်လောက် စာသမိုင်းကို ဤမျှ  
လောက်ကျိုက်မှော်ဝန်းခေါ် ရေလယ် စေတီတော်အတွက် အစ  
အနုတွေ့ရှိမှတ်သားရခြင်း သည်ပင်လျှင် ကျွန်တော်တို့အလွန် ကံ  
ကောင်း၍ တွေ့ရှိရသည်ဟုအောက်မေ့ ရပါတော့မည်။

၎င်းကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီတော်သမိုင်းမှာ မှန်စာမှ မြန်မာ  
ပြန်ဆိုပြန်ရာ မြန်မာပြန်သူကလည်း၊ ကျန၊ ရေးသားမှတ်ထားသူ  
ကလည်းစကားလှပါမှ အသားကျသောစာစောင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။  
တဘာသာမှ တဘာသာသို့ဘာသာပြန်ဆိုသည်မှာလည်း လွယ်ကူ

နှုတ်သော် နှစ်ပေါင်း ၂၂၆၁-နှစ်မျှ ကွားခြားနေပြီ ဖြစ်သော  
ကြောင့် အဘယ်မှာလျှင် အတိအကျ အမှန်အကန် ယခုရေးသား  
ထားသော သမိုင်းစကားသည်သာ မှန်၏ဟုပြောဆိုနိုင်ပါအံ့နည်း။

သူတမျိုး ငါတဖုံ ရေးသားမှတ်သားထားသည်သာ များ  
ပါတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ကာလလည်း ရှည်လျား  
ရှေးအခါက စာတတ်သူကလည်း နည်းပါး၊ ဤနေရာဌာန၌မ္မန်  
လူမျိုး မ္မန်မင်းများသာ နေထိုင်ကြသဖြင့် ရေးသား ထားသော  
စာပေအမှတ်အသားများမှာသည် မ္မန်ဘာသာ စာပေများသာ  
ဖြစ်တန်ရာပါသည်။

၎င်း မ္မန်စာ ပေ များ မှာ လည်း တ ဦး ကို တဦးက စစ်  
တိုက် တိုင်းပြည်သူ လူအများတို့မှာ ခေတ်ပျက်နှင့် ကြုံကြိုက်  
နေရာ မှတ်သင့်မှတ်ထိုက်သော အရာများကို စာပေဖြင့် မှတ်သား  
ထားပါသော်လည်း အသက်ဘေး၊ အငတ်ဘေး၊ အနာရောဂါ  
ဘေး၊ ခိုးသား ထားပြဘေးတို့ကြောင့် မှတ်သားထားသော မ္မန်  
စာကောင်း-ပေကောင်းတို့မှာ ပျက်စီး ဆုံးရှုံး၊ အနိစ္စသဘော သုံးရ  
ပါတော့သည်။

ဤ-အနှစ် ၂၀၀၀- ကျော်လောက် စာသမိုင်းကို ဤမျှ  
လောက်ကျိုက်မှော်ဝန်းခေါ် ရေလယ် စေတီတော်အတွက် အစ  
အနုတွေ့ရှိမှတ်သားရခြင်း သည်ပင်လျှင် ကျွန်တော်တို့အလွန် ကံ  
ကောင်း၍ တွေ့ရှိရသည်ဟုအောက်မေ့ ရပါတော့မည်။

၎င်းကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီတော်သမိုင်းမှာ မ္မန်စာမှ မြန်မာ  
ပြန်ဆိုပြန်ရာ မြန်မာပြန်သူကလည်း၊ ကျန၊ ရေးသားမှတ်ထားသူ  
ကလည်းစကားလှပါမှ အသားကျသောစာစောင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။  
တဘာသာမှ တဘာသာသို့ဘာသာပြန်ဆိုသည်မှာလည်း လွယ်ကူ



သော အလုပ်မဟုတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ သတိပြု စေလို ပါသည်။

သို့အတွက် သူတမျိုး ငါတဖို့ အလုံးစုံတင်ပြရေးသားကြ သော ကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီတော်၏ သမိုင်းကို မှန်ကန်သိုက်ရှုသူ တို့က ဤကား အမှား-ဤကား အမှန်ဟု ခွဲခြားဝေဖန်မိမိတို့ အ သိဉာဏ်ဖြင့်၊ မှတ်သင့်သည်ကို မှတ်၊ ပယ်သင့်သည်ကို ပယ် ကဲ့ရဲ့ ဘွယ်စကားမပြောကြားကြဘဲ မှန်တယ်ထင်သော စာသားများကို သာ စွဲမြဲသောစိတ်ထားဖြင့် မှတ်သားနာယူကြပါစေကုန်သတည်း။

**ကဝိဇေ ဘွဲ့ခံ - ဦးကျော်**

**ကျိုက်မွှော်ကလေးခေတီကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီ  
တော် , သမိုင်းရရှိခဲ့ပုံ။**

ဤသမိုင်းစာမှာ မှန်လှမျိုးကြီး ဦးရွှေသားထံမှ၊ မှန်ဘာ သာစာပေဖြင့် ရရှိရာ၊ ၎င်းမှန်စာကို မတတ်၍၊ ခုနစ်ရက် စောင့် ဆိုင်းနေရာ- ဦးမှန်ညဆိုသော မှန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ ရောဂါကိုပြောက် ကင်းအောင် ဆေးနှင့်လည်းကုသ လက်နှင့်လည်း၊ နှိပ်နယ်ပေး၍ ပျောက်ကင်းမှ သာလျှင်၊ ၎င်းမှန်စာကို မြန်မာလို အဓိပ္ပာယ်ပြန် ဆိုပေးပါသည်။ ထိုသို့ပြန်ဆိုရာ၌လည်း၊ လိုရင်း အချက်များကို သာ ကောက်နှုတ်၍ ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအဓိပ္ပာယ် ပြန်ဆို မှတ်သား ထားသောသူမှာ မောင်ဘိုးခ၊ ဖြစ်၍၊ စာမူရသော သက္ကရာဇ် ၁၂၅၉-ခု နယုန်လဆန်း (၁၁) ရက် နေ့တွင် ရပါ သည်။ သို့အတွက် ၎င်းစာမူကို တရိတသေထိန်းသိမ်းထားသူ မမြင် ဘူးသော မောင်ဘိုးခ၊ အား၎င်း၊ ဤစာမူကို ရှာဖွေယူဆောင်၍

သော အလုပ်မဟုတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ သတိပြု စေလို ပါသည်။

သို့အတွက် သူတစ်ပါး ငါတို့ အလုံးစုံတင်ပြရေးသားကြ သော ကျိန်မှော်ဝန်းစေတီတော်၏ သမိုင်းကို မှန်ကန်သိမ်းရှာ သူ တို့က ဤကား အမှား-ဤကား အမှန်ဟု ခွဲခြားဝေဖန်မိမိတို့ အ သိဉာဏ်ဖြင့်၊ မှတ်သင့်သည်ကို မှတ်၊ ပယ်သင့်သည်ကို ပယ် ကဲ့ရဲ့ ဘွယ်စကားမပြောကြားကြဘဲ မှန်တယ်ထင်သော စာသားများကို သာ စွဲမြဲသောစိတ်ထားဖြင့် မှတ်သားနာယူကြပါစေကုန်သတည်း။

**ကဝိဇေ ဘွဲ့ခံ - ဦးကျော်**

**ကျိန်မှော်ကလေး? ခေတီကျိန်မှော်ဝန်းစေတီ  
တော်, သမိုင်းရရှိခဲ့ပုံ။**

ဤသမိုင်းစာမှာ မွန်လူမျိုးကြီး ဦးရွှေသားထံမှ၊ မွန်ဘာ သာစာပေဖြင့် ရရှိရာ၊ ၎င်းမွန်စာကို မတတ်၍၊ ခုနစ်ရက် စောင့် ဆိုင်းနေရာ- ဦးမွန်ညဆိုသော မွန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ ရောဂါကိုပြောကံ ကင်းအောင် ဆေးနှင့်လည်းကုသ လက်နှင့်လည်း၊ နှိပ်နယ်ပေး၍ ပျောက်ကင်းမှ သာလျှင်၊ ၎င်းမွန်စာကို မြန်မာလို အဓိပ္ပာယ်ပြန် ဆိုပေးပါသည်။ ထိုသို့ပြန်ဆိုရာ၌လည်း၊ လိုရင်း အချက်များကို သာ ကောက်နှုတ်၍ ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအဓိပ္ပာယ် ပြန်ဆို မှတ်သား ထားသောသူမှာ မောင်ဘိုးခ၊ ဖြစ်၍၊ စာမူရသော သက္ကရာဇ် ၁၂၅၉- ခု နယုန်လဆန်း (၁၁) ရက် နေ့တွင် ရပါ သည်။ သို့အတွက် ၎င်းစာမူကို တရိတသေထိန်းသိမ်းထားသူ မမြင် ဘူးသော မောင်ဘိုးခ၊ အား၎င်း၊ ဤစာမူကို ရှာဖွေယူဆောင်၍

လာပေးသော ဗိုလ်ရဲအောင်၊ အား၎င်း၊ ဤစာအုပ်မူကျမ်းကို နေ  
 ရာတကျဖြစ်အောင် စီမံ ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူသော ကျောက်  
 တန်းမြို့အရှေ့ပိုင်း ကမ်းနားလမ်းနေ၊ ကဝိဇေဘွဲ့ခံ- ဦးကျော်  
 အား၎င်း၊ ဤစာအုပ်ကို ရိုက်နှိပ်ဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းအားပေး  
 တော်မူကြကုန်သော ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်၏ ဂေါပကအဖွဲ့  
 မာဃအသင်းဥက္ကဋ္ဌ အကျိုးဆောင် အသင်းသူ အသင်းသားများ  
 အား၎င်း၊ ကျွန်တော်ကျောက်တန်းမြို့ မြန်မာ့စည်းရုံးရေး- စာ  
 ပုံနှိပ်တိုက်ရှင် ဦးစိန်ကကျေးဇူးအထူးတင်ပါကြောင်း။

အထူးမှာထားချက်- ဤသမိုင်းစာကိုသက်သက် ဘတ်လိုသူ  
 များအတွက် မျဉ်းကြောင်းအထက်ကစာကိုဘတ်ပါ။ အမှာအထား  
 အဓိပ္ပာယ် သာဓကများကို ကြည့်ရှုလိုက၊ အမှတ်ပြုထားသော  
 ၁-၂-၃ ဂဏန်းများနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ မျဉ်းကြောင်းအောက်က စာ  
 လုံးသေးကို ကြည့်ပါ။

ဤစာအုပ်၌ မှတ်ချက်အထူး မှာထားချက်။ စာရေးသူ  
 မှတ်ချက် ဘာသာပြန်သူဟု ဧကွေတိုင်း၊ မွန်ဘာသာမှ မြန်မာ  
 ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူ၏ မှတ်ချက်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ အခြား  
 သော မှတ်ချက်များမှာ ဤသမိုင်းစာကို ပြင်ဆင်သူ၏ မှတ်ချက်  
 များသာဖြစ်ပါသည်။

မွန်...သီ...ဟု၊ တွေ့လျှင် မွန်- ဦးသီလ၏ သမိုင်းကို  
 ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်သမိုင်းဟု ခေါင်းစဉ် တပ်ထား  
 သော်လည်းရှေးသမိုင်းမှာ ကျောက်တန်းမြို့ ပါဒကြီးရွာ သံလျှင်  
 မြို့ရှိ ဘုရားများ၏ သမိုင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီ  
 တော်သမိုင်းမှာ နောက်ပိုင်းမှာသတ်သတ် ရေးသားထားပါသည်။

လာပေးသော ဗိုလ်ရဲအောင်၊ အား၎င်း၊ ဤစာအုပ်မူကျမ်းကို နေ့  
 ရာတကျဖြစ်အောင် စီမံ ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူသော ကျောက်  
 တန်းမြို့အရှေ့ပိုင်း ကမ်းနားလမ်းနေ၊ ကဝိဇော့ခံ- ဦးကျော်  
 အား၎င်း၊ ဤစာအုပ်ကို ရိုက်နှိပ်ဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းအားပေး  
 တော်မူကြကုန်သော ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်၏ ဂေါပကအဖွဲ့  
 မာဃအသင်းဥက္ကဋ္ဌ အကျိုးဆောင် အသင်းသူ အသင်းသားများ  
 အား၎င်း၊ ကျွန်တော်ကျောက်တန်းမြို့ မြန်မာ့ စည်းရုံးရေး - စာ  
 ပုံနှိပ်တိုက်ရှင် ဦးစိန်၊ ကကျေးဇူးအထူးတင်ပါကြောင်း။

အထူးမှာထားချက်- ဤသမိုင်းစာကိုသက်သက် ဘတ်လိုသူ  
 များအတွက် မျဉ်းကြောင်းအထက်ကစာကိုဘတ်ပါ။ အမှာအထား  
 အဓိပ္ပာယ် သာဓကများကို ကြည့်ရှုလိုက၊ အမှတ်ပြုထားသော  
 ၁-၂-၃, ဂဏန်းများနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ မျဉ်းကြောင်းအောက်က စာ  
 လုံးသေးကို ကြည့်ပါ။

ဤစာအုပ်၌ မှတ်ချက်အထူး မှာထားချက်။ စာရေးသူ  
 မှတ်ချက် ဘာသာပြန်သူဟု တွေ့တိုင်း၊ မွန်ဘာသာမှ မြန်မာ  
 ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူ၏ မှတ်ချက်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ အခြား  
 သော မှတ်ချက်များမှာ ဤသမိုင်းစာကို ပြင်ဆင်သူ၏ မှတ်ချက်  
 များသာဖြစ်ပါသည်။

မွန်....သီ....ဟု တွေ့လျှင် မွန်- ဦးသီလ၏ သမိုင်းကို  
 ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်သမိုင်းဟု ခေါင်းစဉ် တပ်ထား  
 သော်လည်းရှေးသမိုင်းမှာ ကျောက်တန်းမြို့ ပါဒကြီးရွာ သံလျှင်  
 မြို့ရှိ ဘုရားများ၏ သမိုင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီ  
 တော်သမိုင်းမှာ နောက်ပိုင်းမှာသတ်သတ် ရေးသားထားပါသည်။

ဇာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပါဒ်မြို့တည်ခြင်းအကြောင်း	၁
တကြီးတော်ရသေ နှင့်ညီတော်သုံးယောက်တို့ တွေ့ခြင်း။	။
ဘောဂသေနမင်း ခြင်္သေ့သေတွေ့ခြင်း။	၄
ဘောဂသေနမင်းနှင့် ခြင်္သေ့ကို ရှင်ရသေ့ က ဆွေမျိုးစပ်ခြင်း။	၅
ခြင်္သေ့ နှင့် ကေသရီ။	၆
သီဟရာဇာကုန်း ခေင်္ဂါ ဝေင်္ဂါ ခြင်း။	၇
ခြင်္သေ့ အရိုးကို အမျိုးမျိုးစီမံပုံ။	၈
ကျိုက်မျှော်ကလော့စေတီတည်ထားတော်မူခြင်း။	၈
ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော် စေတီတည်ခြင်း။	၉
ကျိုက်ပြာသာဒ်တနွှံ့ စေတီတည်ခြင်း။	၁၀
ကျိုက်ခဆွတ်စေတီတည်ထားတော်မူခြင်း။	။
ကျိုက်စောလုပ်စေတီတည်ခြင်း။	၁၁
ကျိုက်တလဲ့ စေတီတည်ခြင်း။	၁၁
ကျိုက်သပြေစေတီတည်ခြင်း။	။
ကျိုက်သာလွတ်စေတီတည်ခြင်း။	၁၂
နန်းတော်ဦးဘုရားခေင်္ဂါ ကျိုက်ဒေသရစေတီတည်ခြင်း။	၁၂
သီဟဒီပကျန်း။	၁၃
ကျိုက်စောရှင်စေတီ တည်ခြင်း။	၁၄
ဘောဂသေနမင်း ရသေ့ ဝတ်ခြင်း။	။
သီဟနန္ဒမြို့ခေင်္ဂါ ပါဒ်မြို့မင်းဆက်များ။	၁၅
ဘောဂသေနမင်းတည်သောစေတီကို ထပ်မံပြုပြင်သော မင်းငါးဆက်။	၁၆
ပါဒ်မြို့ မင်းဆက် ၃၅-ပါးစာရင်း။	၁၇
ကျောက်တန်း။	၁၈

ဘေတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပါဒ်မြို့တည်ခြင်းအကြောင်း	၁
ဘကြီးတော်ရသေ နှင့်ညီတော်သုံးယောက်တို့ တွေ့ခြင်း။	။
ဘောဂသေနမင်း ခြင်္သေ့သေတွေ့ခြင်း။	၄
ဘောဂသေနမင်းနှင့် ခြင်္သေ့ကို ရှင်ရသေ က ဆွေမျိုးစပ်ခြင်း။	၅
ခြင်္သေ့ နှင့် ကေသရီ။	၆
သီဟရာဇာကုန်း ခေင်္ဂါဝေင်္ဂါခြင်း။	၇
ခြင်္သေ့ အရိုးကို အမျိုးမျိုးစီမံပုံ။	၈
ကျိုက်မျှော်ကလော့စေတီတည်ထားတော်မူခြင်း။	၈
ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော် စေတီတည်ခြင်း။	၉
ကျိုက်ပြာသာဒ်တနွံ စေတီတည်ခြင်း။	၁၀
ကျိုက်ခဆွတ်စေတီတည်ထားတော်မူခြင်း။	။
ကျိုက်စောလုပ်စေတီတည်ခြင်း။	၁၁
ကျိုက်တလဲ့ စေတီတည်ခြင်း။	၁၁
ကျိုက်သပြေစေတီတည်ခြင်း။	။
ကျိုက်သာလွတ်စေတီတည်ခြင်း။	၁၂
နန်းတော်ဦးဘုရားခေင်္ဂါ ကျိုက်ဒေသရစေတီတည်ခြင်း။	၁၂
သီဟဒီပကျွန်း။	၁၃
ကျိုက်စောရှင်စေတီတည်ခြင်း။	၁၄
ဘောဂသေနမင်း ရသေ့ ဝတ်ခြင်း။	။
သီဟနန္ဒမြို့ခေင်္ဂါ ပါဒ်မြို့မင်းဆက်များ။	၁၅
ဘောဂသေနမင်းတည်သောစေတီကို ထပ်မံပြုပြင်သော	
မင်းငါးဆက်။	၁၆
ပါဒ်မြို့ မင်းဆက် ၃၅ - ပါးစာရင်း။	၁၇
ကျောက်တန်း။	၁၈

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ကျိက်စောမြတ်ဘုရား။	၁၉
ကျိက်ဟော့ဆုတောင်းပြည့်ခေါ် ကျိက်ခေါက်စေတီတော်	။
ကျိက်ခေါက်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။	၂၁
ကျိက်ဟော့ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။	၂၁
ဟင်္သာကုန်း ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။	။
ရွှေဒေါင်းဝပ်ကုန်း ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။	၂၂
ဓာတ်တော်ကုန်း ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။	၂၃
သံလျင်မြို့တည်ခြင်းအကြောင်း။	၂၄
ဓမ္မသေနမင်းနှင့်- ခင်စောစော။	၂၅
ကျိက္ကပေါ့ သို့မဟုတ် ကျိက္ကမော့စေတီတည်ခြင်း။	၂၆
ကျိက်မျှော်ဦးစေတီတော်။	၂၇
ကျိက်မြဆလုံ။	။
ကျိက်သာမည်။	၂၈
အရိုးတောင်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။	၂၉
အလည်ရွာ ကျိက်သာမည်။	။
ကျွဲခိုးဘုရားနှင့် ကျိက်မောရစေတီ။	၃၀
ညောင်ဝိုင်းအောင်ဇေယျုံဘုရား။	၃၁
မြတ်စောညီနောင်ဘုရား။	။
ဘန်ဘွားကုန်း တမံဦး ဆင်ကန်။	၃၂
ထမလုံဘုရား။	၃၃
ကျိက်ဒေရှင် ဝတ္တနော်။	။
ကျိက်အင်းဘုရား။	၃၄
မက္ကတော့ ကျိက်သာစော။	၃၅
မောင်ဒီနှင့် ကြခတ်ဝါးရုံ မင်းသမီး။	၃၆

# မာတိကာ

## အကြောင်းအရာ

## စာမျက်နှာ

ကျိုက်စောမြတ်ဘုရား။	၁၉
ကျိုက်ဟော့ဆုတောင်းပြည့်ခေတ် ကျိုက်ခေါက်စေတီဧကန်	။
ကျိုက်ခေါက်ဟု ခေတ်ဝေတ်ခြင်း။	၂၁
ကျိုက်ဟော့ခေတ်ဝေတ်ခြင်း။	၂၁
ဟင်္သာကုန်း ခေတ်ဝေတ်ခြင်း။	။
ရွှေဒေါင်းဝပ်ကုန်း ခေတ်ဝေတ်ခြင်း။	၂၂
ဓာတ်တော်ကုန်း ခေတ်ဝေတ်ခြင်း။	၂၃
သံလျင်မြို့တည်ခြင်းအကြောင်း။	၂၄
ဓမ္မသေနမင်းနှင့်- ခင်စောစော။	၂၅
ကျိုက်ပေ၊ သို့မဟုတ် ကျိုက်မော့စေတီတည်ခြင်း။	၃၀
ကျိုက်မျှော်ဦးစေတီတော်။	၃၁
ကျိုက်မြဆလုံ။	။
ကျိုက်သာမည်။	၃၁
အရိုးတောင်ဟု ခေတ်ဝေတ်ခြင်း။	၃၂
အလည်ရွာ ကျိုက်သာမည်။	။
ကျွဲခိုးဘုရားနှင့် ကျိုက်မော့စေတီ။	၃၂
ညောင်ဝိုင်းအောင်ဇေယျံဘုရား။	၃၃
မြတ်စောညီနောင်ဘုရား။	။
ဘန့်ဘွေးကုန်း တမံဦး ဆင်ကန်။	၃၄
ထမလုံဘုရား။	၃၄
ကျိုက်ဒေရှင် ဝတ္တနော်။	။
ကျိုက်အင်းဘုရား။	၃၅
မက္ကတော့ ကျိုက်သာစော။	၃၅
မောင်ဒီနှင့် ကြွေတ်ဝါးရံ မင်းသမီး။	၃၆



ကျိက်ပြာသာဒ်တနော်တည်သော မင်းဆက်။	၃၆
ကျိက်ပြာသာဒ်တနွံတည်သောမင်းဆက်။	၃၇
ကျိက်ဇင်းမယ်ဘုရားတည်သော မင်းဆက်။	၃၈
ကျိက္ကမော့ဘုရားတည်သော မင်းဆက်။	၃၉
ကျိက္ကမော့ဘုရားနှင့် ထွက်ရတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ။	၄၀
ကျိက်မှော်ဝန်း ရေလယ်ဘုရား။	၄၁
တုတ္တနာဂမင်း ထပ်မံတည်သော ဘုရားများ။	၄၂

မူလရင်းသမိုင်းပြီး၏။

ဤစာပြင်ညွှန်ဂုံး။	၄၄
ယခုမျက်မြင် ဖူးတွေ့ရသော ကျိက်မှော်ဝန်းစေတီတော် သမိုင်း ပထမပိုင်း။	၄၅
မင်းနေပြည်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ပါဒကြီးရွာကြီး။	၄၆
ကုလားမင်း ငဇင်္ဂါက ဘုရားတွေ ဖျက်ဆီးခြင်း။	၄၇
ကျိက်မှော်ဝန်းစေတီတော်ပြင်ရန် မြေကြီးက ထူးဆန်းစွာ အိပ်မက်ပေးခြင်း။	၅၀
အိပ်မက်အရ အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း-ဒေါ်သက်တို့က- ဘုရားတည်ခြင်း။	၅၁
ကျိက်မှော်ဝန်းစေတီ တည်ထားပုံနှင့် ဉာဏ်တော် အမြင့်။	၅၃
ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပခြင်း။	၅၅
အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း တန်ဆောင်းဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခြင်း။	၅၆

ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော်တည်သော မင်းဆက်။	၃၆
ကျိုက်ပြာသာဒ်တနွဲ့ တည်သောမင်းဆက်။	၃၇
ကျိုက်ဇင်းမယ်ဘုရားတည်သော မင်းဆက်။	၃၈
ကျိုက်မော့ဘုရားတည်သော မင်းဆက်။	၃၉
ကျိုက်မော့ဘုရားနှင့် ထွက်ရတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ။	၄၀
ကျိုက်မော်ဝန်း ရေလယ်ဘုရား။	၄၁
တုတ္တနာဂမင်း ထပ်မံတည်သော ဘုရားများ။	၄၂

မူလရင်းသမိုင်း ပြီး၏။

ဤစာပြင်ညွှန်ဂုံး။	၄၄
ယခုမျက်မြင် ဖူးတွေ့ရသော ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော် သမိုင်း ပထမပိုင်း။	၄၅
မင်းနေပြည်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ပါဒကြီးရွာကြီး။	၄၆
ကုလားမင်း ငဇင်္ဂါက ဘုရားတွေ ဖျက်ဆီးခြင်း။	၄၇
ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်ပြင်ရန် မြွေကြီးက ထူးဆန်းစွာ အိပ်မက်ပေးခြင်း။	၅၀
အိပ်မက်အရ အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း-ဒေါ်သက်တို့က ဘုရားတည်ခြင်း။	၅၁
ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီ တည်ထားပုံနှင့် ဉာဏ်တော် အမြင့်။	၅၃
ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပခြင်း။	၅၅
အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း တန်ဆောင်းဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခြင်း။	၅၆

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ရေကျော်ရွာ-ဦးဘိုးချို-ဒေါ်လှအောင်တို့က တန်ဆောင်း တဆောင်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြန်ခြင်း။	၅၈
အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း ရန်ကုန်မြို့ပြောင်း၍ ဘုရား ဒါယကာ ဘုရားဒါယကာမများ အနိစ္စရောက်ခြင်း	။
လွတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးသွယ်နှင့် ဘုရားဒါယကာ ဘုရားဒါယကာမများ၏ ကိုယ်စား သားဦးစောဝင်း တို့က “ကျွန်မော်ဝန်းစေတီတော်၏” ဂေါပကအဖြစ် မာဆာသင်းသို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှံခြင်း။	၅၈
ဒုတိယပိုင်း- မာဆာသင်းက စတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။	၆၅
ကျွန်မော်ဝန်းစေတီတော်မြတ်အား ပထမအကြိမ် ရွှေသင်္ကန်းကပ်ခြင်း။	၆၅
စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးနှင့်တကွ ထီးတော်ပါမြေသို့ ခခြင်း။	။
ငှက်ပျောဖူးတော်ကို အံ့ဩစွာ ဖူးတွေ့ရခြင်း။	၆၇
ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ အဓိဋ္ဌာန်ချက်များ။	၆၇
ကျွန်မော်ဝန်း စေတီတော် ဘုရားရှိခိုး။	။
ငှက်ပျောဖူးအသစ်တည်၍ ထီးတော်တင်ပြီးလျှင် ဒုတိယ အကြိမ် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း။	၆၉
လျှပ်စစ်ဓာတ်မီး ပူဇော်ခြင်း။	၆၇
စေတီရံရှစ်ဆူ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ၍ တန်ဆောင်း ဆောက်ခြင်း။	၆၈
အရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူးလာကြခြင်း။	၆၈
ဘုရားဖူးလာကြရန် တိုက်တွန်းခြင်း။	၆၉
နိဂုံး	၇၀

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ရေကျော်ရွာ-ဦးဘိုးချို-ဒေါ်လှအောင်တို့က တန်ဆောင်း  
တဆောင်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြန်ခြင်း။

၅၇

အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း ရန်ကုန်မြို့ပြောင်း၍ ဘုရား  
ဒါယကာ ဘုရားဒါယ ကာမများ အနိစ္စရောက်ခြင်း

။

လွတ်တော်ရှေ့ နေကြီး ဦးသွယ်နှင့် ဘုရားဒါယကာ  
ဘုရားဒါယ ကာမများ၏ ကိုယ်စား သားဦးစောဝင်း  
တို့က “ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်၏” ဂေါပကအဖြစ်  
မာစာအသင်းသို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှံခြင်း။

၅၈

ဒုတိယပိုင်း- မာစာအသင်းက စတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။

၆၀

ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်မြတ်အား ပထမအကြိမ်  
ရွှေသင်္ကန်းကပ်ခြင်း။

၆၂

စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးနှင့်တကွ ထီးတော်ပါမြေသို့-  
ခခြင်း။

။

ငှက်ပျောဖူးထော်ကို အံ့ဩစွာ ဖူးတွေ့ရခြင်း။

၆၃

ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ အဓိဋ္ဌာန်ချက်များ။

၆၄

ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော် ဘုရားရှိခိုး။

။

ငှက်ပျောဖူးအသစ်တည်၍ ထီးတော်တင်ပြီးလျှင် ဒုတိယ  
အကြိမ် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း။

၆၆

လျှပ်စစ်ဓာတ်မီး ပူဇော်ခြင်း။

၆၇

စေတီရံရှစ်ဆူ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ၍ တန်ဆောင်း  
ဆောက်ခြင်း။

၆၈

အရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူးလာကြခြင်း။

၆၈

ဘုရားဖူးလာကြရန် တိုက်တွန်းခြင်း။

၆၉

နိဂုံး

၇၁

# ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝိဇယမင်း၏ ဝိဇယမင်း၏

နမောတဿ အဝဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

## ပါဒမြို့ တည်ခြင်း



လင်္ကာဒီပကျန်း၊ ဝိဇယမင်း၏ မိဖုရားမှာ ပံသုဒေဝမင်း၏ သွီးတော်၊ သံသုကာရီနှင့် ဝိဇယမင်းတို့ ပေါင်းသင်း ယှက်တင်ရာမှ မွေးဖွားသော သားတော် သုံးယောက်တို့၏ အမည်များမှာ-

အကြီး- ဘောဂသေနမင်း။

အလတ်- နရသေနမင်း။

အငယ်- နရသိဟမင်းတို့ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသုံးယောက်သော သားတော် တို့သည် ဝိဇယမင်း၏ မိဖုရားကြီး ဘီလူးမ မိယက္ခရန်မှ ကင်းဝေးရလေအောင် တုံးငယ်တခုကိုထွင်း၍ လှေပြားပြားလျှင် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင် လာရာ ကျန်းငယ်တောင်တန်းတခုမြှင့်၍ ချဉ်းကပ်ပြီး တက်ထောက်နေထိုင်ကြလေ၏။

### ဘကြီးတော်နှင့် ညီနောင်သုံးယောက်တို့တွေ့ဆုံခြင်း။

ညီနောင် သုံးယောက် တို့သည် ထိုကျန်းငယ်သို့ ရောက်၍ မကြာမြင့်မီပင် ထိုကျန်းငွေ သီတင်းသုံး နေထိုင်သော ဝိဇယမင်း၏

၁ သံသုကာရီကား၊ ဝိဇယမင်း၏ မဆင်ရှားသော မိဖုရားငယ်ကား၊ မြစ်နိုင်ပါသည်။ ဝိဇယ မင်း၏ မိဖုရားကြီးများမှာ ဘီလူးမ ကုဝဏ္ဏ၊ တယောက်၊ မရုဒ္ဒပြည် ပဏ္ဍမင်းကြီး၏ သွီးတယောက် ပေါင်းနှစ်ယောက်သာ မဟာဝင်္ဂ္ဂလားပါသည်။

# ကျိုက်ဗွေဝန်း စေတီတော်သမိုင်း

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

## ပါဒမြို့ တည်ခြင်း



လင်္ကာဒီပကျွန်း ဝိဇယမင်း၏ မိဖုရားမှာ ပံသုဒေဝမင်း၏ သွီးတော်၊ သံသုကာရီနှင့် ဝိဇယမင်းတို့ ပေါင်းသင်း ယှက်တင်ရာမှ မွေးဖွားသော သားတော် သုံးယောက်တို့၏ အမည်များမှာ-

အကြီး- ဘောဂသေနမင်း။

အလတ်- နရသေနမင်း။

အငယ်- နရသီဟမင်းတို့ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသုံးယောက်သော သားတော် တို့သည် ဝိဇယမင်း၏ မိဖုရားကြီး ဘီလူးမ မိယက္ခရန်မှ ကင်းဝေးရလေအောင် တုံးငယ်တခုကိုထွင်း၍ လှေပြုပြီးလျှင် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင် လာရာ ကျွန်းငယ်တောင်တန်းတခုကိုမြင်၍ ချဉ်းကပ်ပြီး တက်ရောက်နေထိုင်ကြလေ၏။

### ဘကြီးတော်နှင့် ညီနောင်သုံးယောက်တို့တွေ့ဆုံခြင်း။

ညီနောင် သုံးယောက် တို့သည် ထိုကျွန်းငယ်သို့ ရောက်၍ မကြာမြင့်မီပင် ထိုကျွန်း၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်သော ဝိဇယမင်း၏

---

၁ သံသုကာရီကား၊ ဝိဇယမင်း၏ မထင်ရှားသော မိဖုရားငယ်ကား၊ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဝိဇယမင်း၏ မိဖုရားကြီးများမှာ ဘီလူးမ ကိုဝဏ္ဏ၊ တယောက်၊ မဇ္ဇာပြည် ပဏ္ဍာမင်းကြီး၏ သွီးတယောက် ပေါင်းနှစ်ယောက်သာမဟာဝင်၌လာပါသည်။

ဘူးတော် ကေသရီ မိဖုရား၏ အစ်ကိုဖြစ်သော သုပဏ္ဏကမင်း သားသည်နှစ်မတော် ကေသရီနှင့် ခြင်္သေ့မင်းတို့ အကြောင်းပါ သည်ကို အရှက်ရသဖြင့် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ခဲ့ရာ ဤကျွန်းငယ် တောင်တန်းသို့ပင်ရောက်၍ လူ့လောကီ ဘုံခလေး ကြုံတွေ့ရသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကိုငြီးငွေ့တော်မူလှသဖြင့် လူ့ဘောင်ကို စွန့်ခွါ၍ ကေစာတယောက်တည်း ဖန်ဝတ်ရည် ဆင်မှီးလျက် ရသေ့ကြီးပြု လုပ်၍ လောကုတ္တရာ တရားများ အားထုတ် ပြီးလျှင် နေထိုင် လျက်ရှိသော ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံကြလေ၏။

ထိုအခါ ရသေ့ကြီးက ဒကာ လေး တို့ သင် တို့သည် အဘယ်သို့သော အရပ်ဌာနသို့ သွားလို၍၊ အဘယ် အရပ်ဌာနမှ၊ ဤကျွန်းငယ်ဌာနသို့ ရောက်လာကြပါသနည်းဟု မေးမြန်းတော်

၁-ကေသရီ မိဖုရားတို့ အကြောင်းကား ကေသရီမိဖုရားသည် ငါတို့ ဘုရားမပွင့်မီ၊ အနှစ် တရာလောက်က ဝင်္ဂမင်း၏ သမီးတည်း။ နောက် ဖေါက်ပြန်သော အကျင့်ကြောင့် နှင်ထုတ်လိုက်ရာလာလတိုင်း၌ ကေသရီသည် ခြင်္သေ့နှင့် ပေါင်းသင်း၍နေ၏။ ၎င်းတို့မှာ အမွှာပူး သီဟ ဗာဟုနှင့် သီဟ သီဝလီတို့ မောင်နှမ နှစ်ယောက် မွေးဖွား၏။ ၎င်း သီဟဗာဟုနှင့် သီဟ သီဝလီတို့ မောင်နှမချင်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ကြရာမှ ဝိဇယ မင်းသားကို မွေးဖွား၏။ ဝိဇယမင်းသားသည် အလွန် ဆိုးသွမ်းသောကြောင့်၊ ထိုင်းပြည်မှနှင်ထုတ်လိုက်ရာ မိမိအပင်း အသင်း ကျေးကျွန် ခုနစ်ရာနှင့်တကွ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ မြတ်စွာဘုရား ပန်နိဗ္ဗာန်ဝင် စံတော်မူသောနေ့ရောက်၏။ သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၀ ခုနှစ် ပါဒမ္မိ တည်သည်ဟု ယခုသမိုင်းကဆိုပြန်ရာ နှစ်အတော် ဝေးကွာလှ၏။ သာ သနာ့ သက္ကရာဇ်ဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရား ပန်နိဗ္ဗာန်ပြုပြီး၊ တစ်ဆယ်၊ တလဆြောက်ပထမ သင်္ဂါယနာ တင်ပြီးသောနေ့ကစ၍ ရေတွက်သော သက္ကရာဇ်ဖြစ်ပါသည်။

ဘူးတော် ကေသရီ မိဖုရား၏ အစ်ကိုဖြစ်သော သုပဏ္ဏကမင်း သားသည်နှစ်မတော် ကေသရီနှင့် ခြင်္သေ့မင်းတို့ အကြောင်းပါ သည်ကို အရှက်ရသဖြင့် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ခဲ့ရာ ဤကျွန်းငယ် တောင်တန်းသို့ပင်ရောက်၍ လူ့ လောကီ ဘုံဓလေ့ ကြုံတွေ့ရသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကိုငြီးငွေ့ တော်မူလှသဖြင့် လူ့ဘောင်ကို စွန့်ခွါ၍ ကေသာတယောက်တည်း ဖန်ဝတ်ရည် ဆင်မှီးလျက် ရသေ့ကြီးပြု လုပ်၍ လောကုတ္တရာ တရားများ အားထုတ် ပြီးလျှင် နေထိုင် လျက်ရှိသော ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံကြလေ၏။

ထိုအခါ ရသေ့ကြီးက ဒကာ လေး တို့ သင် တို့သည် အဘယ်သို့သော အရပ်ဌာနသို့ သွားလိမ့်၊ အဘယ် အရပ်ဌာနမှ၊ ဤကျွန်းငယ်ဌာနသို့ ရောက်လာကြပါသနည်းဟု မေးမြန်းတော်

၁-ကေသရီ မိဖုရားတို့ အကြောင်းကား ကေသရီမိဖုရားသည် ငါတို့ ဘုရားမပွင့်မီ၊ အနှစ် တရာလောက်က ဝင်္ဂမင်း၏ သမီးတည်း။ နောက် ဖောက်ပြန်သော အကျင့်ကြောင့် နှင်ထုတ်လိုက်ရာလောလတိုင်း၌ ကေသရီသည် ခြင်္သေ့နှင့် ပေါင်းသင်း၍နေ၏။ ၎င်းတို့မှာ အမွှာပူး သီဟ ဗာဟုနှင့် သီဟ သီဝလီတို့ မောင်နှမ နှစ်ယောက် မွေးဖွား၏။ ၎င်း သီဟ ဗာဟုနှင့် သီဟ သီဝလီတို့ မောင်နှမချင်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ကြရာမှ ဝိဇယ မင်းသားကို မွေးဖွား၏။ ဝိဇယမင်းသားသည် အသွန် ဆိုးသွမ်းသောကြောင့်၊ ထိုင်းပြည်မှနှင်ထုတ်လိုက်ရာ မိမိအပင်း အသင်း ကျေးကျွန် ခုနစ်ရာနှင့်တကွ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင် စံတော်မူသောနေ့ရောက်၏။ သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၀ ခုနှစ် ပါဒေါ မည်သည်ဟု ယခုသမိုင်းကဆိုပြန်ရာ နှစ်အတော် ဝေးကွာလှ၏။ သာ သနာ့ သက္ကရာဇ်ဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး၊ တစ်ဆယ်၊ တလခန့်မြောက်ပထမ သင်္ဂါယနာ တင်ပြီးသောနေ့ကစ၍ ရေတွက်သော သက္ကရာဇ်ဖြစ်ပါသည်။



မူလေ၏။ ထိုအခါ မင်းသားညီနောင် သုံးယောက်တို့သည် မိမိတို့ လာခဲ့ရခြင်း အကြောင်းရင်းတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ လျှောက်ထားကြသောအခါ ရသေ့ကြီးသည် စိတ်နှလုံး မသာ မယာဖြစ်ပြီးလျှင် ငေးမောတွေ့စေ၍ နေလေတော့၏။

ထိုအခါ ညီနောင် သုံးယောက်တို့သည် အရှင် ရသေ့ကြီးဘုရား၊ ယခု ဘုရားတပည့်တော် များ၏ အကြောင်းရင်း မူလကို ဖွင့်ဟလျှောက်ထားလေလျှင် အရှင်ရသေ့ကြီး၏ စိတ်နှလုံးမသာယာမှုကို ဘုရားတပည့်တော်များ မြင်ကြရပါပြီ ဘုရား၊ အရှင်ရသေ့ကြီး၏ စိတ်နှလုံး မသာယာမှုကို၊ ဖွင့်ဟ မိန့်မြွက်တော်မူပါ ဘုရားဟု လျှောက်ထားကြလေ၏။

ရသေ့ကြီးလည်း လာရောက်ရခြင်း အကြောင်းရင်းနှင့် တကွ၊ ဆွေမျိုး ညာတိတို့အား၊ လွမ်းဆွတ် သတိရတော်မူလျက်၊ စိတ်ကိုချုပ်တည်းပြီးလျှင်၊ သင်တို့သည် အခြားသောသူများမဟုတ်ပေ။ ငါ၏ မြေးတော်များသာ ဖြစ်ကြပေသည်။ သို့အတွက်သင်တို့သည် အခြားသော အရပ်ဌာနသို့ မသွားကြနှင့်တော့ ဤကျွန်းငယ်ဒေသ၌သာ မွန်လူမျိုးများကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ကြရန်ငါလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟု တိုင်ပင်ညီညွတ်ကြပြီးလျှင် ကြံစည်အားထုတ်၍ ထီးနန်းစိုက်ထူ စိုးစံတော်မူကြလေ၏။

ညီနောင်သုံးယောက်တို့၏ ထီးနန်းမှာ မွန်တို့၏ ဘာသာအမည်အားဖြင့်၊ မုည့်ခေါ် ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ညီနောင်

မူလေ၏။ ထိုအခါ မင်းသားညီနောင် သုံးယောက်တို့သည် မိမိတို့ လာခဲ့ရခြင်း အကြောင်းရင်းတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ လျှောက်ထားကြသောအခါ ရသေ့ကြီးသည် စိတ်နှလုံး မသာ မယာဖြစ်ပြီးလျှင် ငေးမောတွေ့စေ၍ နေလေတော့၏။

ထိုအခါ ညီနောင် သုံးယောက်တို့သည် အရှင် ရသေ့ကြီးဘုရား၊ ယခု ဘုရားတပည့်တော် များ၏ အကြောင်းရင်း မူလကို ဖွင့်ဟ၊ လျှောက်ထားလေလျှင် အရှင်ရသေ့ကြီး၏ စိတ်နှလုံးမသာယာမှုကို ဘုရားတပည့်တော်များ မြင်ကြရပါပြီ ဘုရား၊ အရှင်ရသေ့ကြီး၏ စိတ်နှလုံး မသာယာမှုကို၊ ဖွင့်ဟ၊ မိန့်မြွက်တော်မူပါ ဘုရားဟု၊ လျှောက်ထားကြလေ၏။

ရသေ့ကြီးလည်း လာရောက်ရခြင်း အကြောင်း ရင်းနှင့် တကွ၊ ဆွေမျိုး ညာတိတို့အား၊ လွမ်းဆွတ် သတိရတော်မူလျက်၊ စိတ်ကိုချုပ်တည်းပြီးလျှင်၊ သင်တို့သည် အခြားသောသူများမဟုတ်ပေ။ ငါ၏ မြေးတော်များသာ ဖြစ်ကြပေသည်။ သို့အတွက်သင်တို့သည် အခြားသော အရပ်ဌာနသို့ မသွားကြနှင့်တော့ ဤကျွန်းငယ် ဒေသ၌သာ မှန်လှမျိုးများကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ကြရန် ငါလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟု တိုင်ပင်ညီညွတ်ကြပြီးလျှင် ကြံစည်အားထုတ်၍ ထီးနန်းစိုက်ထူ စိုးစံတော်မူကြလေ၏။

ညီနောင်သုံးယောက်တို့၏ ထီးနန်းမှာ မှန်တို့၏ ဘာသာ အမည်အားဖြင့်၊ မှည့်ခေါ် ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ညီနောင်

သုံးယောက်တို့သည် ခြေကိုအားကိုး၍၊ ပြေးလာပြီး တည်ထောင်  
သော မြို့ဖြစ်လေသောကြောင့် 'ပါဒမြို့ဟု ခေါ်တွင်လေသည်။

**ဘောဂသေနမင်းသည် ခြင်္သေ့ကိုတွေ့ခြင်း။**

ဘောဂသေန မင်းသည်၊ မင်းပြု၍ သာသနာ့ သက္ကရာဇ်  
၂၃၈-ခုနှစ် မြောက်သောအခါ၊ တနေ့ သ၌ မြို့ကို လှည့်လည်  
တော်မူလေ၏။ ထိုအခါ ပင်လယ် ရေသည် လွန်စွာ တက်သော  
ကြောင့် ကျွန်းငယ် တောင်တန်းပေါ်သို့ ရေရောက်လေ၏။ ထိုအခါ  
ခြင်္သေ့သေ တကောင်သည် မျောလာရာ ၎င်းကျွန်းငယ် တောင်  
တန်းပေါ်မှာ တင်၍ နေသည်ကို ဘောဂသေနမင်း မြင်တော်မူ  
လေလျှင် မည်သို့သော သတ္တဝါဟု ခွဲခြား၍ မသိသောကြောင့်

၁။ မှတ်ချက်။ မွန်ဘာသာအားဖြင့် ပါ၊ဆိုသည်မှာ နှစ်ခုဖြစ်၍  
၁,ဆိုသည်မှာ ခြေဖြစ်ပါသည်။ သို့အတွက် နှစ်ခုပေါင်းသော် ပါဒ-ဟု  
ခေါ်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ် ခြေကိုအားကိုးပြေးလာသောမြို့။

၎င်းပါဒ်ကို သီဟနန္ဒမြို့ ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ် ကြသေး၏။  
သာသနာ့သက္ကရာဇ် (၂၄၀)ပြည့်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၀-ရက်  
နေ့နံနက်တချက်တီးမှစ၍ ထီးနန်း စိုက်ထူလေသည်။ မြို့ကို သုံးနှစ်တိုင်  
အောင် တည်ထောင်ရလေသည်။

တနည်း၊ ဇေယျသေန-မင်းသည် မြို့တည်ရာဌာနသို့ ရောက်လျှင်  
ရှေးဦးစွာ ခြေတော်ချရာ ဖြစ်သောကြောင့်လည်း၊ ပါဒမြို့-ဟု ဘုရား  
သမိုင်း ပေါင်းချုပ်တွင် ခေါ်ဆိုသေးသည်။

မွန်-သီ-က မူကား၊ ဤနေရာဌာန၌ 'မောင်သံလျှင်' ရသေ့ထံမှ  
ထားမ၊ စကြာရသောကြောင့်၊ မွန်ဘာသာ 'ပါရမြို့' ထားပိုင်ဘုရင်ဟု  
ဆိုလိုပါသည်။ နောက်မှ 'ပါရ' က ကာလ ကြာသောအခါ 'ပါဒ' သို့  
ရွှေ့လျော့သွားသည်ဟု ဆိုလိုဟန်တူပါသည်။

သုံးယောက်တို့သည် ခြေကိုအားကိုး၍၊ ပြေးလာပြီး တည်ထောင်  
သော မြို့ဖြစ်လေသောကြောင့် 'ပါဒမြို့ဟု ခေါ်တွင်လေသည်။ ။

**ဘောဂသေနမင်းသည် ခြင်္သေ့ကိုတွေ့ခြင်း။**

ဘောဂသေန မင်းသည်၊ မင်းပြု၍ သာသနာ့ သက္ကရာဇ်  
၂၃၈-ခုနှစ် မြောက်သောအခါ၊ တနေ့ သ၌ မြို့ကို လှည့်လည်  
တော်မူလေ၏။ ထိုအခါ ပင်လယ် ရေသည် လွန်စွာ တက်သော  
ကြောင့် ကျွန်းငယ် တောင်တန်းပေါ်သို့ ရေရောက်လေ၏။ ထိုအခါ  
ခြင်္သေ့သေ တကောင်သည် မျောလာရာ ၎င်းကျွန်းငယ် တောင်  
တန်းပေါ်မှာ တင်၍ နေသည်ကို ဘောဂသေနမင်း မြင်တော်မူ  
လေလျှင် မည်သို့သော သတ္တဝါဟု ခွဲခြား၍ မသိသောကြောင့်

၁။ မှတ်ချက်။ မွန်ဘာသာအားဖြင့် ပါ၊ဆိုသည်မှာ နှစ်ခုဖြစ်၍  
၁,ဆိုသည်မှာ ခြေဖြစ်ပါသည်။ သို့အတွက် နှစ်ခုပေါင်းသော် ပါဒ-ဟု  
ခေါ်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ် ခြေကိုအားကိုးပြေးလာသောမြို့။

၎င်းပါဒ မြို့ကို သီဟနန္ဒ မြို့ ဟုခေါ်လည်း ခေါ်ဝေါ် ကြသေး၏။  
သာသနာ့သက္ကရာဇ် (၂၄၀)ပြည့်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၁-ရက်  
နေနံနက်တချက်လီးမှစ၍ ထီးနန်း စိုက်ထူလေသည်။ မြို့ကို သုံးနှစ်တိုင်  
အောင် တည်ထောင်ရလေသည်။

တနည်း၊ ဇေယျသေန-မင်းသည် ၌တည်ရာဌာနသို့ ရောက်လျှင်  
ရှေးဦးစွာ ခြေတော်ချရာ ဖြစ်သောကြောင့်လည်း၊ ပါဒမြို့-ဟု ဘုရား  
သမိုင်း ပေါင်းချုပ်တွင် ခေါ်ဆိုသေးသည်။

မွန်-သီ-က မူကား၊ ဤနေရာဌာန၌ 'မောင်သံလျှင်'ရသေ့ထံမှ  
ထားမ၊ စကြာရသောကြောင့်၊ မွန်ဘာသာ 'ပါရမြို့' ထားပိုင်ဘုရင်ဟု  
ဆိုလိုပါသည်။ နောက်မှ 'ပါရ'က ကာလ ကြာသောအခါ 'ပါဒ'ဆို  
စွေ့လျောသွားသည်ဟု ဆိုလိုဟန်တူပါသည်။

ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးထံသွား၍ လျှောက်ထား မေးမြန်းရသော်  
ကောင်းလေစွဟု ကြံစည် တွေးတောပြီးလျှင် ဘကြီးတော် ရသေ့  
ကြီးထံသို့ သွား၍ ပင့်ခိုင်းလေရာ ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးလည်း  
ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင် ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်လေသော် ဤသတ္တဝါ  
သည် အခြားသတ္တဝါမဟုတ် ခြင်္သေ့ပင်တည်းဟု မိန့်ကြားတော်မူ  
လေ၏။

**ဘောဂသေနမင်းနှင့် ခြင်္သေ့ကို ရှင်ရသေ့က  
ဆွေမျိုးစပ်ခြင်း။**

ဘောဂသေနမင်းသည် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီး၏ ခြင်္သေ့  
ဟူသောစကားကို ကြားရသည်နှင့် တပြိုင်နက် မည်သို့သော အ  
ကြောင်းမျှ ရှာမရဘဲလျက် ဝမ်းနည်း တုန်လှုပ် ချောက်ချားသော  
စိတ်များသည် တဖွားဖွားပေ၊ ပေါက်လျက် ဖြစ်နေတော့၏။ ထို  
ခြင်္သေ့သေကြီးကိုပင် သနားကြင်နာလှသော စိတ်များ မျက်နှာ၌  
ဖုံးဖိ၍ မထားနိုင်လောက်အောင် အထင်အရှားဖြစ်ပေါ်၍ နေလေ  
တော့၏။

ထိုအခါ ဘောဂသေနမင်းသည် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီး  
ဘုရား ဘုရားတပည့်တော် များသည် ဤခြင်္သေ့ဟူသော အသံကို  
ကြားရုံမျှဖြင့် ဘုရားတပည့်တော်များ၏စိတ်သည် တုန်လှုပ် ချောက်  
ချားသွားပါသည်ဘုရား၊ ထိုတုန်လှုပ် ချောက်ချားခြင်းသည် မည်  
သို့သော အကြောင်းထူး ဝိသေသကြောင့် ဖြစ်သည်ကို ဘုရားတ  
ပည့်တော်များ မသိအောင်ပင်ဖြစ်၍ နေပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်  
ထားလေလျှင် ဘကြီးတော်ရသေ့ကြီးသည် ပြန်လည်၍ မိန့်ကြား  
တော်မူသည်မှာ တူတော်မောင်တို့ ယခင် ငါပြောထား ခဲ့သည့်

ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးထံသွား၍ လျှောက်ထား မေးမြန်းရသော်  
ကောင်းလေစွဟု ကြံစည် တွေးတောပြီးလျှင် ဘကြီးတော် ရသေ့  
ကြီးထံသို့ သွား၍ ပင့်ခိုင်းလေရာ ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးလည်း  
ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင် ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်လေသော် ဤသတ္တဝါ  
သည် အခြားသတ္တဝါမဟုတ် ခြင်္သေ့ပင်တည်းဟု မိန့်ကြားတော်မူ  
လေ၏။

### ဘောဂသေနမင်းနှင့် ခြင်္သေ့ကို ရှင်ရသေ့က ဆွေမျိုးစပ်ခြင်း။

ဘောဂသေနမင်းသည် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီး၏ ခြင်္သေ့  
ဟူသောစကားကို ကြားရသည်နှင့် တပြိုင်နက် မည်သို့သော အ  
ကြောင်းမျှ ရှာမရဘဲလျက် ဝမ်းနည်း တုန်လှုပ် ချောက်ချားသော  
စိတ်များသည် တဖွားဖွားပေပေါ်ပေါက်လျက် ဖြစ်နေတော့၏။ ထို  
ခြင်္သေ့သေကြီးကိုပင် သနားကြင်နာလှသော စိတ်များ မျက်နှာ၌  
ဖုံးဖိ၍ မထားနိုင်လောက်အောင် အထင်အရှားဖြစ်ပေါ်၍ နေလေ  
တော့၏။

ထိုအခါ ဘောဂသေနမင်းသည် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီး  
ဘုရား ဘုရားတပည့်တော် များသည် ဤခြင်္သေ့ဟူသော အသံကို  
ကြားရုံမျှဖြင့် ဘုရားတပည့်တော်များ၏စိတ်သည် တုန်လှုပ် ချောက်  
ချားသွားပါသည်ဘုရား၊ ထိုတုန်လှုပ် ချောက်ချားခြင်းသည် မည်  
သို့သော အကြောင်းထူး ဝိသေသကြောင့် ဖြစ်သည်ကို ဘုရားတ  
ပည့်တော်များ မသိအောင်ပင်ဖြစ်၍ နေပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်  
ထားလေလျှင် ဘကြီးတော်ရသေ့ကြီးသည် ပြန်လည်၍ မိန့်ကြား  
တော်မူသည်မှာ တူတော်မောင်တို့ ယခင် ငါပြောထားခဲ့သည့်

အတိုင်း သင်တို့သည် ခြင်္သေ့သွေးနှင့် မကင်းကြချေ။ သင်တို့၏ ခမည်းတော် ဝိဇယမင်းသည် ခြင်္သေ့သားဖြစ်ပေသည်ဟု အောက်ပါ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုဆက်လက်မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

### ခြင်္သေ့နှင့် ကေသရီ

တရံရောအခါ ကေသရီ မိဖုယားသည် နန်းတော်တွင်းဝယ် အမျိုးမျိုးသောယုတ်မာဟော့ရမ်း ကာမဂုဏ် အကျင့်ကြမ်းခြင်းဖြင့် အမြဲတမ်း ပျော်မွေ့နေသည်ကို၊ ခမည်းတော် မင်းကြီး သိတော် မူလေလျှင် တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်လေရာ၊ လှည်းကြုံငါးရာနှင့် တိုင်း တပါးသို့ လိုက်သွားလေ၏။ လမ်းခရီးအကြား၌ ခြင်္သေ့တကောင်နှင့် တွေ့၍ လှည်းသားငါးရာတို့ ထွက်ပြေးကြသော်လည်း၊ ကေသရီမှာ မူကားမပြေးဘဲ နေလေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့သည်ချီယူသွား၍ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံကြ ရာ၊ သင်တို့၏ ခမည်းတော် ဝိဇယမင်းသားကို ဖွားမြင်လေသည်။ ဝိဇယမင်းသား လူလား မြောက်သောအခါ ခြင်္သေ့ကို လေးနှင့် ခွင်းသတ်၍ မယ်တော်ကို တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည် ဆောင်ကျဉ်း၍ လာခဲ့လေ၏။ ထို့ကြောင့် သင်တို့၏ အမျိုးသည် ခြင်္သေ့မျိုးဖြစ်ပေ သည်။ ထိုသို့ခြင်္သေ့ သွေးနှင့် မကင်းရကား ခြင်္သေ့ ဟူသောအသံကို ကြားရုံမျှနှင့်၊ သင်တို့၏ စိတ်နှလုံးသည် တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း

၁-ဝိဇယ မင်းသားကားခြင်္သေ့၏သားမဟုတ်၊ ခြင်္သေ့၏မြေး သာဖြစ်သည်။

၂-ဝိဇယမင်းသားကိုမမွေး သီဟဗာဟုကိုသာ မွေးသည်။ ဝိဇယ မင်းသားက ခြင်္သေ့ကို လေးနှင့် ခွင်းသတ်သည်မဟုတ်၊ သီဟဗာဟုမင်း သားကသာ ခမည်းတော်ခြင်္သေ့ကို လေးဖြင့် ခွင်းသတ်လေသည်။

အတိုင်း သင်တို့သည် ခြင်္သေ့သွေးနှင့် မကင်းကြချေ။ သင်တို့၏ ခမည်းတော် ဝိဇယမင်းသည် ခြင်္သေ့သားဖြစ်ပေသည်ဟု အောက်ပါ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုဆက်လက်မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

### ခြင်္သေ့နှင့် ကေသရီ

တရုတ်အခါ ကေသရီ မိဖုယားသည် နန်းတော်တွင်းဝယ် အမျိုးမျိုးသောယုတ်မာဟော့ရမ်း ကာမဂုဏ် အကျင့်ကြမ်းခြင်းဖြင့် အမြဲတမ်း ပျော်မွေ့နေသည်ကို ခမည်းတော် မင်းကြီး သိတော် မူလေလျှင် တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်လေရာ၊ လှည်းကြိုငါးရာနှင့် တိုင်း တပါးသို့ လိုက်သွားလေ၏။ လမ်းခရီးအကြား၌ ခြင်္သေ့တကောင်နှင့် တွေ့၍ လှည်းသားငါးရာတို့ ထွက်ပြေးကြသော်လည်း၊ ကေသရီမှာ မူကားမပြေးဘဲ နေလေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့သည်ချီယူသွား၍ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံကြ ရာ၊ သင်တို့၏ ခမည်းတော် ဝိဇယမင်းသားကို ဖွားမြင်လေသည်။ ဝိဇယမင်းသား လူလား မြောက်သောအခါ ခြင်္သေ့ကို လေးနှင့် ခွင်းသတ်၍ မယ်တော်ကို တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည် ဆောင်ကျဉ်း၍ လာခဲ့လေ၏။ ထိုကြောင့် သင်တို့၏ အမျိုးသည် ခြင်္သေ့မျိုးဖြစ်ပေ သည်။ ထိုသို့ခြင်္သေ့ သွေးနှင့် မကင်းရကား ခြင်္သေ့ ဟူသောအသံကို ကြားရုံမျှနှင့်၊ သင်တို့၏ စိတ်နှလုံးသည် တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း

၁-ဝိဇယ မင်းသားကားခြင်္သေ့၏သားမဟုတ်၊ ခြင်္သေ့၏မြွေ သာဖြစ်သည်။

၂-ဝိဇယမင်းသားကိုမမွေး သီဟဗာဟုကိုသာ မွေးသည်။ ဝိဇယ မင်းသားက ခြင်္သေ့ကို လေးနှင့် ခွင်းသတ်သည်မဟုတ်၊ သီဟဗာဟုမင်း သားကသာ ခမည်းတော်ခြင်္သေ့ကို လေးဖြင့် ခွင်းသတ်လေသည်။



ဖြစ်ပေသည်။ ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးက အကြောင်းအရာ စုံလင် စွာမိန့်ကြားလေလျှင် ဘောဂသေနမင်းနှင့် ညီတော် နှစ်ပါးတို့သည် အထူးပင် ကြေကွဲဝမ်းနည်းခြင်း ဖြစ်ကြရပေ၏။

### သီဟရာဇာကုန်းခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

ဘောဂသေနမင်းနှင့် ညီနောင်တို့သည် ဘကြီးတော်ရသေ့ကြီး၏ စကားကိုထောက်ထား၍ ကြံစည် စိတ်ကူးကြသည်မှာ ညီတော်တို့ ဤခြင်္သေ့သည် ငါတို့၏အမျိုးအနွယ်ဖြစ်ပေ၏။ သို့အတွက် ဤခြင်္သေ့သေကြီးကို ဤကျွန်းငယ်ပေါ်သို့တင်၍ ပူဇော်ခြင်းပြုရပါမူကား၊ ကောင်းလေစွဟု ညီနောင်သုံးယောက်တို့ တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ခြင်္သေ့သေကြီးကို ဤကျွန်းငယ်ပေါ်သို့ ဆယ်ယူတင်ထားလေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ဤကျွန်းငယ်ကို ခြင်္သေ့တင်၍ ထားသော ကုန်းဖြစ်သောကြောင့် သီဟရာဇာကုန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုကုန်းပေါ်မှာပင် ခြင်္သေ့သေကြီး အသားများကုန်၍ အရိုးများကျနေသောကြောင့် ထိုကုန်းကို ယခုတိုင် 'အရိုးကျတောင်ဟုခေါ်စမှတ်ပြုကြ၏။

မှတ်ချက် ၁-ယခု အရိုးတောင်ဟု ခေါ်ဆိုသော နေရာသည်ပင် ဖြစ်တန်ကောင်းရာ၏။ အရိုးကျမှ ကာလရွေ့လျောသဖြင့် ကျအကွရာပျောက်၍ အရိုးတောင်ဖြစ်တန်ရာသည်။ ကရင်လူမျိုးတို့၏ သေသူ၏ အရိုးများကို ဤတောင်၌လာရောက်၍ မိမိတို့ထုံးစံအတိုင်း ပစ်ချရာဖြစ်သောကြောင့်လည်း အရိုးတောင်ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအရိုးတောင်ကား၊ သံလျှင်၊ ကျောက်တန်းသွားလမ်းနှင့် သီလဝါ လမ်းဆုံမှ ကြည့်သော် အနောက်တည့်တည့်၌ မြင်ရသော တောင်ဘက်က စေတီတော်ကြီးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဖြစ်ပေသည်။ ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးက အကြောင်းအရာ စုံလင်  
စွာ မိန့်ကြားလေလျှင် ဘောဂသေနမင်းနှင့် ညီတော် နှစ်ပါးတို့သည်  
အထူးပင် ကြေကွဲဝမ်းနည်းခြင်း ဖြစ်ကြရပေ၏။

### သီဟရာဇာကုန်းခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

ဘောဂသေနမင်းနှင့် ညီနောင်တို့သည် ဘကြီးတော်ရသေ့  
ကြီး၏ စကားကိုထောက်ထား၍ ကြံစည် စိတ်ကူးကြသည်မှာ ညီ  
တော်တို့ ဤခြင်္သေ့သည် ငါတို့၏အမျိုးအနွယ်ဖြစ်ပေ၏။ သို့အတွက်  
ဤခြင်္သေ့သေကြီးကို ဤကျွန်းငယ်ပေါ်သို့ တင်၍ ပူဇော်ခြင်းပြုရပါ  
မူကား၊ ကောင်းလေစွဟု ညီနောင် သုံးယောက်တို့ တိုင်ပင်ကြပြီး  
လျှင် ခြင်္သေ့ သေကြီးကို ဤကျွန်းငယ်ပေါ်သို့ ဆယ်ယူတင်ထား  
လေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ဤကျွန်းငယ်ကို ခြင်္သေ့ တင်၍ ထားသော  
ကုန်းဖြစ်သောကြောင့်၊ သီဟရာဇာကုန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထို  
ကုန်းပေါ်မှာပင် ခြင်္သေ့သေကြီး အသားများကုန်၍ အရိုးများ  
ကျနေသောကြောင့် ထိုကုန်းကို ယခုတိုင် အရိုးကျတောင်ဟု ခေါ်  
စမှတ်ပြုကြ၏။

မှတ်ချက် ၁-ယခု အရိုးတောင်ဟု ခေါ်ဆိုသော နေရာသည်ပင်  
ဖြစ်တန်ကောင်းရာ၏။ အရိုးကျမှ ကာလရွေ့လျောသဖြင့် ကျအကွရာ  
ပျောက်၍ အရိုးတောင်ဖြစ်တန်ရာသည်။ ကရင်လူမျိုးတို့၏ သေသူ၏  
အရိုးများကို ဤတောင်၌လာရောက်၍ မိမိတို့ထုံးစံအတိုင်း ပစ်ချရာဖြစ်  
သောကြောင့်လည်း အရိုးတောင်ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအရိုးတောင်ကား၊  
သံလျင်၊ ကျောက်တန်းသွားလမ်းနှင့် သီလံဝါ လမ်းဆုံမှ ကြည့်သော်  
အနောက်တည့်တည့်၌ မြင်ရသော တောင်ဘက်က စေတီတော်ကြီးပင်  
ဖြစ်ပါသည်။

### ခြင်္သေ့ အရိုးကို အမျိုးမျိုးစီမံပုံ

တနေ့သ၌ ဘောဂသေနမင်းသည် ညီတော်များကို ခေါ်ပြီးလျှင် ညီတော်တို့ ငါတို့နှင့် အမျိုးအနွယ် မကင်းသောကြ၍ ခြင်္သေ့သေ၏ အရိုးများကို ယူပြီးလျှင် နောင်လာနောက်သား လူအများ တို့မှတ်သားထားရှိစေရန် ငါအကြံရှိပေသည်။ ထိုအကြံ အတိုင်း ငါ၏ ညီတော်များကလည်း ထမြောက် အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးကြစေလိုသည်ဟု တိုင်ပင်သောအခါ ညီတော်များသည် နောင်တော်ကြီး သဘောကျ ပြုစုစီမံရာ ညီတော်များ ဆောင်ရွက်လိုက်နာရန်အသင့်ရှိကြောင်း လျှောက်ထားကြလေ၏။

### ကျိုက်မွှော်ကလေးစေတီတည်ထားတော်မူခြင်း

ထိုအခါဘောဂသေန မင်းသည် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ယူ၍ ကျောက်သေတ္တာ၌ ထည့်ပြီးလျှင် မိမိတို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ လှေငယ်ဖြင့် ကူးလာသောအခါ ရှေးဦးစွာ ကွေ့ငယ်တောင်စွန်းသို့ လှေငယ် ဆိုက်ကပ်ထားသော နေရာကို တွင်းနက်စွာ တူး၍

မွန်....သီ ကမ္မကားသူ၏ သမိုင်းစာမှာ ကျိုက်မွှော်ကလေးတူးအမည်ပေး၏ မြန်မာလို ဦးခေါင်းကို မြှုပ်ထားသော ကျောက်ဘုရားမည်၏။

၁-ဤမျှော်သဒ္ဓါကား သူတို့လာခဲ့သော သီဟိုဠ်ကျွန်းကို မျှော်သည်ဟုဆိုလိုပါသည်။ တောင့်တခြင်း အနက်ဟောမျှော်သဒ္ဓါကား ရ၊ ရစ်သာဖြစ်ပါသည်။ မြော်လင့်သည်၊ စောင့်မြော်သည် အစရှိသည်တည်း။ ထိုကြောင့်ကြည့်ရှုခြင်းအနက်ဟော ယပင်းမျှော်နှင့်တောင့်တခြင်း အနက်ဟော ရ၊ ရစ်မြော်ကို ခွဲခြားသိပါ။

မွန်....သီကမ္မကား သူ၏ သမိုင်းစာမှာ ဘုရား တည်သော သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၁၀-ခုနှစ် ဆိုပါသည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရှေးဦးစွာ

**ခြင်္သေ့အရိုးကိုအမျိုးမျိုးစိမ့်ပုံ**

တနေ့သ၌ ဘောဂသေနမင်းသည် ညီတော်များကို ခေါ်ပြီးလျှင် ညီတော်တို့ ငါတို့နှင့် အမျိုးအနွယ် မကင်းသောကြ၍ ခြင်္သေ့သေ၏ အရိုးများကို ယူပြီးလျှင် နောင်လာနောက်သား လူအများ တို့မှတ်သားထားရှိစေရန် ငါအကြံရှိပေသည်။ ထိုအကြံ အတိုင်း ငါ၏ ညီတော်များကလည်း ထမြောက် အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးကြစေလိုသည်ဟု တိုင်ပင်သောအခါ ညီတော်များသည် နောင်တော်ကြီး သဘောကျ ပြုစုစီမံရာ ညီတော်များ ဆောင်ရွက်လိုက်နာရန်အသင့်ရှိကြောင်း လျှောက်ထားကြလေ၏။

**ကျိုက်မျှော်ကလေးစေတီတည်ထားတော်မူခြင်း**

ထိုအခါဘောဂသေန မင်းသည် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ယူ၍ ကျောက်သေတ္တာ၌ ထည့်ပြီးလျှင် မိမိတို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ လှေငယ်ဖြင့် ကူးလာသောအခါ ရှေးဦးစွာ ကွေ့ငယ်တောင်စွန်းသို့ လှေငယ် ဆိုက်ကပ်ထားသော နေရာကို တွင်းနက်စွာ တူး၍

မွန်....သီ ကမူကားသူ၏ သမိုင်းစာမှာ ကျိုက်မျှော်ကလေးဟု အမည်ပေး၏ မြန်မာလို ဦးခေါင်းကို မြှုပ်ထားသော ကျောက်ဘုရား ဖြစ်၏။

၁-ဤမျှော်သဒ္ဒါကား သူတို့လဒေခွဲသော သီဟိုဠ်ကျွန်းကို မျှော်သည်ဟုဆိုလိုပါသည်။ တောင့်တခြင်း အနက်ဟောမျှော်သဒ္ဒါကားရ၊ရစ်သာဖြစ်ပါသည်။ မြော်လင့်သည်၊ စောင့်မြော်သည် အစရှိသည်တည်း။ ထိုကြောင့်ကြည့်ရှုခြင်းအနက်ဟော ယပင်းမျှော်နှင့်တောင့်တခြင်း အနက်ဟော ရ၊ရစ်မြော်ကို ခွဲခြားသိပါ။

မွန်....သီကမူကား သူ၏ သမိုင်းစာမှာ ဘုရား တည်သော သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၁၈-ခုနှစ်ဆိုပါသည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရှေးဦးစွာ

၎င်းကျောက်သေတ္တာကို လုံစွာပိတ်ပြီး အနောက်သို့ မျက်နှာပြု၍ မြှုပ်ထားလေ၏။ ထိုမြှုပ်သောနေရာကို မော်ကွန်းတိုင်အဖြစ်ဖြင့် အပေတီမှ အရပ် ခုနစ်တောင်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထားလေ၏။ စေတီတည်သောနှစ်ကား သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုစေတီကိုလည်း 'ကျိုက်မွှော်ကလော့ဟု သမိုင်း မော်ကွန်းတင်ထားလေသည်။

၎င်းကျိုက်မွှော်ကလော့စေတီမှာ၊ ယခုသမိုင်းစာပါကျိုက် မှော်ဝန်းခေတ် ရေလယ်စေတီတော်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

**ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော် စေတီတော်တည်ခြင်း**

ထိုနောက် တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ညာလက်ရိုးကို ယူ၍ ဤ တောင်တန်းပေတီတွင် ကျိုက်မွှော်ကလော့ စေတီတော်နှင့် မနိုး မဝေးသောနေရာတွင် တွင်းနက်စွာ တူးပြီးလျှင် ကျောက်သေတ္တာ တွင် ထည့်၍၊ လုံစွာပိတ်ပြီး မြှုပ်နှံထားပြန်၏။ အပေတီမှ ခုနစ် တောင်ရှိသော စေတီတော်တဆူကို တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီ တည်သောနေရာကို သီဟဠ၊ ကုန်းဟု အမှတ် အသား ပြုပြီးလျှင် ရသေ့ကြီး ဘိုးမွန်စနှင့် တိုင်ပင်၍ တည်ထားသော စေတီတော်

---

ရှင်မဟိန္ဒတို့ သာသနာပြုရန် ရောက်သော သဒ္ဓသနာ့ သက္ကရာဇ်မှာ ၂၃၆-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်မှ သာသနာပြုရောက်ရာ ရှေ့နောက် တိုင်းထွာ ဆင်ခြင်တော်မူကြပါ။

ရာမညတိုင်း၌ မူကား တပုဿ ဘလ္လိကတို့ ယူဆောင် လာသော ဗထမ သာသနာရောက် ဝဇ္ဇတီ ယူဆောင်လာသော ဒုတိယ သာသနာ ရောက်နှင့် သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၃၅-ခုနှစ် ရှင်သောဏ၊နှင့် ရှင်ဥက္ကရတို့ ယူဆောင်လာသော တတိယ သာသနာ ရောက်အားဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင် သာသနာ ရောက်နှင့် နေပါပြီ။

၎င်းကျောက်သေတ္တာကို လုံစွာပိတ်ပြီး အနောက်သို့ မျက်နှာပြု၍ မြှုပ်ထားလေ၏။ ထိုမြှုပ်သောနေရာကို မော်ကွန်းတိုင်အဖြစ်ဖြင့် အပေါ်မှ အရပ် ခုနစ်တောင်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထားလေ၏။ စေတီတည်သောနှစ်ကား သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုစေတီကိုလည်း 'ကျိုက်မွှော်ကလော့ဟု သမိုင်း မော်ကွန်းတင်ထားလေသည်။

၎င်းကျိုက်မွှော်ကလော့စေတီမှာ၊ ယခုသမိုင်းစာပါ ကျိုက် မှော်ဝန်းခေါ် ရေလယ်စေတီတော်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

**ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော် စေတီတော်တည်ခြင်း**

ထိုနောက် တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ညာလက်ရိုးကို ယူ၍ ဤ တောင်တန်းပေါ်တွင် ကျိုက်မွှော်ကလော့ စေတီတော်နှင့် မနိုး မဝေးသောနေရာတွင် တွင်းနက်စွာ တူးပြီးလျှင် ကျောက်သေတ္တာ တွင် ထည့်၍၊ လုံစွာပိတ်ပြီး မြှုပ်နှံထားပြန်၏။ အပေါ်မှ ခုနစ် တောင်ရှိသော စေတီတော်တဆူကို တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီ တည်သောနေရာကို သီဟဠ ကုန်းဟု အမှတ် အသား ပြုပြီးလျှင် ရသေ့ကြီး ဘိုးမွန်စနှင့် တိုင်ပင်၍ တည်ထားသော စေတီတော်

---

ရှင်မဟိန္ဒတို့ သာသနာပြုရန် ရောက်သော သဒ္ဓသနာ့ သက္ကရာဇ်မှာ ၂၃၆-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်မှ သာသနာပြုရောက်ရာ ရှေ့နောက် တိုင်းထွာ ဆင်ခြင်တော်မူကြပါ။

ရာမညတိုင်း၌ မူကား တပုဿ ဘလ္လိကတို့ ယူဆောင်လာသော ဗထမသာသနာရောက် ဝဇမ္ပတိ ယူဆောင်လာသော ဒုတိယ သာသနာ ရောက်နှင့် သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၃၅-ခုနှစ် ရှင်သောဏနှင့် ရှင်ဥက္ကရတို့ ယူဆောင်လာသော တတိယ သာသနာ ရောက်အားဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင် သာသနာ ရောက်နှင့် နေပါပြီ။

ကိုလည်း ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော်ဟု သမိုင်း မော်ကွန်း တင်ထားလေသည်။

### ကျိုက်ပြာသာဒ်တနွံစေတီတည်ခြင်း။

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ဘယ်လက်ရိုးကို ယူပြီးလျှင် ကျောက်သေတ္တာတွင် ထည့်၍ မြှုပ်နှံပြီး အမြင့်-ခုနစ်တောင်ရှိသော စေတီငယ်တဆူကို တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုနေရာကို သီဟမဏ္ဍလ၊ ကုန်းဟု အမှတ် အသားပြု၍ စေတီတော်ကိုလည်း ကျိုက်ပြာသာဒ်တနွံဟု မော်ကွန်းသမိုင်း တင်ထားပြန်လေသည်။ ၎င်းဘုရားနှစ်ဆူတည်ထားသော သက္ကရာဇ်ကား၊ သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### ကျိုက်ခဆွတ်စေတီတော် တည်ထားစတင်မှု ခြင်း။

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ အရိုးကျသော သီဟရာဇာ့ ကုန်း၌ပင်လျှင် ခုနစ်တောင်အမြင့်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီတော်ကိုလည်း ကျိုက်ခဆွတ်ဟု မော်ကွန်းသမိုင်း တင်ထားပြန်လေသည်။

၁-မွန်... သိပ္ပံမှုကား ကျိုက်ခဆွတ် ကျိုက်စောလုတ်မှစ၍ အားလုံးဘုရားဘွဲ့တော်များ ကွဲလွဲနေပါသည်။ ၎င်းကျိုက်ခဆွတ်နှင့် ကျိုက်စောလုတ် ဘုရားများမှာ ယခုအခေါ် အရိုးတောင်နှင့် အရိုးတောင်မြောက်ဘက်က ကျောက်နတ်လမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသော ဘုရားများဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပြည် မြေစာရင်း မင်းကြီးရုံး အမှတ် အသား၌မူကား ၎င်းဘုရားနှစ်ဆူကို မြတ်စောညီနောင်ဟု အမှတ် အသား ပြုထားသည်ကို တွေ့ရဘူးပါသည်။

ကိုလည်း ကျိက်ပြာသာဒ်တနော်ဟု သမိုင်း မော်ကွန်း တင်ထား  
လေသည်။

### ကျိက်ပြာသာဒ်တနွံစေတီတည်ခြင်း။

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ဘယ်လက်ရိုးကို ယူပြီးလျှင်  
ကျောက်သေတ္တာတွင် ထည့်၍ မြှုပ်နှံပြီး အမြင့်- ခုနစ်တောင်ရှိ  
သော စေတီငယ်တဆူကို တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုနေရာကို သီဟ  
မဏ္ဍလ၊ ကုန်းဟု အမှတ် အသားပြု၍ စေတီတော်ကိုလည်း ကျိက်  
ပြာသာဒ်တနွံဟု မော်ကွန်းသမိုင်း တင်ထားပြန်လေသည်။ ၎င်း  
ဘုရားနှစ်ဆူတည်ထားသော သက္ကရာဇ်ကား၊ သာသနာ့ သက္ကရာဇ်  
၂၃၈-ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### ကျိက်ခဆွတ်စေတီတော် တည်ထားစေတော်မူခြင်း။

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ အရိုးကျသော သီဟရာဇာ  
ကုန်း၌ပင်လျှင် ခုနစ်တောင်အမြင့်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်  
ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီတော်ကိုလည်း ကျိက်ခဆွတ်ဟု မော်  
ကွန်းသမိုင်း တင်ထားပြန်လေသည်။

---

၁-မွန်...-သိ၌မူကား ကျိက်ခဆွတ် ကျိက်စောလုတ်မှစ၍ အား  
လုံးဘုရားဘွဲ့တော်များ ကွဲလွဲနေပါသည်။ ၎င်းကျိက်ခဆွတ်နှင့် ကျိက်  
စောလုတ် ဘုရားများမှာ ယခုအခေါ် အရိုးတောင်နှင့် အရိုးတောင်  
မြောက်ဘက်က ကျောက်နတ်လမ်းဖြင့်၊ ဆက်သွယ်ထားသော ဘုရား  
များဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပြည် မြေစာရင်း မင်းကြီးရုံး အမှတ် အသား၌မူ  
ကား ၎င်းဘုရားနှစ်ဆူကို မြတ်စောညီနောင်ဟု အမှတ် အသား ပြုထား  
သည်ကို တွေ့ရဘူးပါသည်။



### ကျိုက်စောလုတ် စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ လည်ချောင်းရိုးကို ယူပြီးလျှင် သီဟရာဇာ ကုန်း၏အနီး သီဟကေတု ကုန်းတွင် တွင်းနက်စွာ တူးပြီးလျှင် မြှုပ်နှံ၍ အမြင့် ခုနစ်တောင်ရှိသော စေတီငယ် တဆူကို တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီတော်ကိုလည်း ကျိုက်စောလုတ်ဟု သမိုင်း မော်ကွန်း တင်ထားပြန်လေသည်။ ၎င်းဘုရားနှစ်ဆူ တည်သော သက္ကရာဇ်လည်း သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### ကျိုက်တလွဲ စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက် တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ညာဘက် ခြေထောက်ရိုးကို ယူပြီး သီဟစိတြကုန်း၌ မြှုပ်နှံပြီးလျှင် ခုနစ်တောင် အမြင့်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီကိုလည်း ကျိုက်တလွဲ စေတီဟု သမိုင်း မော်ကွန်း တင်ထားပြန်လေသည်။ ၎င်းစေတီတည်သော သက္ကရာဇ်လည်း သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### ကျိုက်သပြေ စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ဘယ်ခြေထောက်ရိုးကို ယူပြီး သီဟဗန္ဓဝတောင်ထိပ်၌ မြှုပ်နှံပြီးလျှင် ခုနစ်တောင် အမြင့်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထား ပြန်လေသည်။ ထိုစေတီ ကိုလည်း ကျိုက်သပြေဟု သမိုင်းမော်ကွန်း ထိုးထားပြန်လေသည်။

### ကျိုက်စောလုတ် စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ လည်ချောင်းရိုးကို ယူပြီးလျှင် သီဟရုဇာ ကုန်း၏အနီး သီဟကေတု ကုန်းတွင် တွင်းနက်စွာ တူးပြီးလျှင် မြှုပ်နှံ၍ အမြင့် ခုနစ်တောင်ရှိသော စေတီငယ် တဆူကို တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီတော်ကိုလည်း ကျိုက်စောလုတ်ဟု သမိုင်း မော်ကွန်း တင်ထားပြန်လေသည်။ ၎င်းဘုရားနှစ်ဆူ တည်သော သက္ကရာဇ်လည်း သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### ကျိုက်တလဲ့ စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက် တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ညာဘက် ခြေထောက်ရိုးကို ယူပြီး သီဟစိတြကုန်း၌ မြှုပ်နှံပြီးလျှင် ခုနစ်တောင် အမြင့်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီကိုလည်း ကျိုက်တလဲ့ စေတီဟု သမိုင်း မော်ကွန်း တင်ထားပြန်လေသည်။ ၎င်းစေတီတည်သော သက္ကရာဇ်လည်း သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### ကျိုက်သပြေ စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ဘယ်ခြေထောက်ရိုးကို ယူပြီး သီဟဗန္ဓဝတောင်ထိပ်၌ မြှုပ်နှံပြီးလျှင် ခုနစ်တောင် အမြင့်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထား ပြန်လေသည်။ ထိုစေတီ ကိုလည်း ကျိုက်သပြေဟု သမိုင်းမော်ကွန်း ထိုးထားပြန်လေသည်။

### ကျိုက်သာလွတ် စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ အမြီးရိုးကိုယူပြီးလျှင် သီဟဒီပကျွန်းဦးတောင်ထိပ်တွင် မြှုပ်နှံပြီး အမြင့် ခုနစ်တောင်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီကိုလည်း ကျိုက်သာလွတ်ဟု မော်ကွန်းသမိုင်း ထိုးထားပြန်လေသည်။ ၎င်းစေတီ နှစ်ဆူတည်သော သက္ကရာဇ်လည်း သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခု နှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### နန်းတော်ဦးဘုရားခေါ်-ကျိုက်ဒေသရ စေတီတည်ခြင်း။

ဘောဂသေနမင်းသည် (၈) ဆူသော စေတီငယ်များကို တည်ထားပြီးလျှင် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးအား အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားသည်မှာ ဘုရားတပည့်တော်တို့သည် ခြင်္သေ့သေကို အမျိုးမျိုးစိတ်ဖြာ၍ အမြင့်ခုနစ်တောင်စီရှိသော စေတီတော် (၈)ဆူကို တည်ထား၍ အမှတ်အသားသမိုင်းများထိုးထားပြီးပါပြီဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါ ဘကြီးတော်ရသေ့ကြီးသည် ဘောဂသေနမင်းအား ယခု သင်တို့ ငါတို့နေထိုင်ရာ ဤကျွန်းငယ်တောင်တိုင်းတွင် (၈)ဆူသောစေတီတော်တို့ကို တည်ထား ကိုးကွယ်စေသည်မှာ သရကျေ ဖြစ်နေပေသည်။ သို့အတွက် နဝင်း၊ ကျေဖြစ်စိမ့်သောငှါ သင်မင်း

---

၁-သရကျေ ဆိုသည်မှာ ပါဠိသဒ္ဒါသုံး သရ ရှစ်လုံးရှိပါသည်။ ယခု တည်သည်မှာလည်း ဘုရားရှစ်ဆူရှိပါသည်။ ရှစ်ခုချင်း တူနေသည့် အတွက် သရကျေဟု ရသေ့ကြီး အမိန့်ရှိဟန် တူပါသည်။

### ကျိက်သာလွတ် စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက်တဖန် ခြင်္သေ့ကြီး၏ အမြီးရိုးကိုယူပြီးလျှင် သီဟဒီပကျွန်းဦးတောင်ထိပ်တွင် မြှုပ်နှံပြီး အမြင့် ခုနစ်တောင်ရှိသော စေတီငယ်တဆူ တည်ထားပြန်လေ၏။ ထိုစေတီကိုလည်း ကျိက်သာလွတ်ဟု မော်ကွန်းသမိုင်း ထိုးထားပြန်လေသည်။ ၎င်းစေတီနှစ်ဆူတည်သော သက္ကရာဇ်လည်း သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၃၈-ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

### နန်းတော်ဦးဘုရားခေါ်-ကျိက်ဒေသရ စေတီတည်ခြင်း။

ဘောဂသေနမင်းသည် (၈) ဆူသော စေတီငယ်များကို တည်ထားပြီးလျှင် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးအား အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားသည်မှာ ဘုရားတပည့်တော်တို့သည် ခြင်္သေ့သေကို အမျိုးမျိုးစိတ်ဖြာ၍ အမြင့်ခုနစ်တောင်စီရှိသော စေတီတော် (၈) ဆူကို တည်ထား၍ အမှတ်အသားသမိုင်းများထိုးထားပြီးပါပြီဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါ ဘကြီးတော်ရသေ့ကြီးသည် ဘောဂသေနမင်းအား ယခု သင်တို့ ငါတို့နေထိုင်ရာ ဤကျွန်းငယ်တောင်တိုင်းတွင် (၈) ဆူသောစေတီတော်တို့ကို တည်ထား ကိုးကွယ်စေသည်မှာ သရကျေ ဖြစ်နေပေသည်။ သို့အတွက် နဝင်း၊ ကျေဖြစ်စိမ့်သောငှါ သင်မင်း

၁-သရကျေ ဆိုသည်မှာ ပါဠိသဒ္ဒါသုံး သရ ရှစ်လုံးရှိပါသည်။ ယခု တည်သည်မှာလည်း ဘုရားရှစ်ဆူရှိပါသည်။ ရှစ်ခုချင်း တူနေသည့် အတွက် သရကျေဟု ရသေ့ကြီး အမိန့်ရှိဟန် တူပါသည်။

ကြီး၏ တောင်စူးစူး ငါသိတင်းသုံး နေထိုင်သော ဂူ၏ အနီး၌ စေတီတော်တဆူ တည်ထား၍ ထိုစေတီတော်တွင် ငါ ကိုးကွယ်ထားသော ဓါတ်တော် လေးဆူကို ဌာပနာပြီးလျှင် ဉာဏ်တော် တစ်ဆယ့်ခုနစ်တောင် တိုင်တိုင် တည်ထားရမည်။ ဘုရားဘွဲ့တော် အမည်ကိုလည်း ကျိက်ဒေသရ ဟူသော ဘွဲ့တော်နှင့် သမိုင်း မော်ကွန်းထိုးထားရမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေရာ ထိုမိန့်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ဘောဂသေန မင်းသည် စေတီတည်ထား၍ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း ကျိက်ဒေသရဟု သမိုင်းထိုးထားလေသည်။

### သီဟဒီပကျွန်း

ထိုနောက် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးက ဘောဂသေန မင်းအား အမိန့်ပို့ပြန်သည်မှာ ယခု ငါတို့ နေထိုင်ကြသော ဤကျွန်းငယ် တောင်တန်းကို သမိုင်းတွင်လောက်အောင် မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်လျှင် ကောင်းမည်နည်းဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ ဘောဂသေနမင်း ညီတော်သုံးယောက် ပညာရှိ ဘိုးလက္ခ၊ အမတ်ပညာရှိ ဘိုးကွန်က လေစာ ပညာရှိ ဘိုးထော်ကွန် ဘိုးကလက်စာ ဘိုးနေကွန်းတို့သည် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးနှင့် တိုင်ပင်၍ ၎င်းတောင်တန်းကို ခြင်္သေ့သေကပ်ခြင်း၊ ခြင်္သေ့အရိုးကျခြင်း၊ ခြင်္သေ့အရိုးကို စေတီတည်ခြင်း ဤသို့သော အကြောင်းများကို ထောက်ထား၍ ၎င်း၊ ငါ၏မြေးများ၏မိခင်၊ ဘခင်တို့နေသော ကျွန်းကား လင်္ကာဒီပ သီဟဒီပကျွန်းမြတ် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကျွန်းပင်လျှင် ခြင်္သေ့အမည်နှင့် မကင်းပေ။ ဤကျွန်းငယ် တောင်တန်းမှာလည်း ခြင်္သေ့အရိုးကို စေတီပုထိုးပြုလုပ်၍ မော်ကွန်းထိုးထားသောကြောင့် သီဟဒီပကျွန်း'ဟု အမည်တွင်စေရန် ကမ္မည်းကျောက်စာပြုလုပ်၍ သီဟရာဇာမည်သော တောင်

ကြီး၏ တောင်စူးစူး ငါသိတင်းသုံး နေထိုင်သော ဂူ၏ အနီး၌ စေတီတော်တဆူ တည်ထား၍ ထိုစေတီတော်တွင် ငါ ကိုးကွယ်ထားသော ဓါတ်တော် လေးဆူကို ဌာပနာပြီးလျှင် ဉာဏ်တော် တစ်ဆယ့်ခုနစ်တောင် တိုင်တိုင် တည်ထားရမည်။ ဘုရားဘွဲ့တော် အမည်ကိုလည်း ကျိက်ဒေသရ ဟူသော ဘွဲ့တော်နှင့် သမိုင်း မော်ကွန်း ထိုးထားရမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေရာ ထိုမိန့်ကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ဘောဂသေန မင်းသည် စေတီတည်ထား၍ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း ကျိက်ဒေသရဟု သမိုင်းထိုးထားလေသည်။

သီဟဒီပကျွန်း

ထိုနောက် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးက ဘောဂသေန မင်းအား အမိန့်ရှိပြန်သည်မှာ ယခု ငါတို့ နေထိုင်ကြသော ဤကျွန်းငယ် တောင်တန်းကို သမိုင်းတွင်လောက်အောင် မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်လျှင် ကောင်းမည်နည်းဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ ဘောဂသေနမင်း ညီတော်သုံးယောက် ပညာရှိ ဘိုးလက္ခ၊ အမတ်ပညာရှိ ဘိုးကွန်ကလေစာ ပညာရှိ ဘိုးထော်ကွန် ဘိုးကလက်စာ ဘိုးနေကွန်းတို့သည် ဘကြီးတော် ရသေ့ကြီးနှင့် တိုင်ပင်၍ ၎င်းတောင်တန်းကို ခြင်္သေ့သေကပ်ခြင်း၊ ခြင်္သေ့အရိုးကျခြင်း၊ ခြင်္သေ့အရိုးကို စေတီတည်ခြင်း ဤသို့သော အကြောင်းများကို ထောက်ထား၍ ၎င်း၊ ငါ၏မြေးများ၏မိခင်၊ ဘခင်တို့နေသော ကျွန်းကား လင်္ကာဒီပ သီဟိုဠ်ကျွန်းမြတ် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကျွန်းပင်လျှင် ခြင်္သေ့အမည်နှင့် မကင်းပေ။ ဤကျွန်းငယ် တောင်တန်းမှာလည်း ခြင်္သေ့အရိုးကို စေတီပုထိုးပြုလုပ်၍ မော်ကွန်းထိုးထားသောကြောင့် သီဟဒီပကျွန်း ဟု အမည်တွင်စေရန် ကမ္မည်းကျောက်စာပြုလုပ်၍ သီဟရာဇာမည်သော တောင်

ကျိက်မှောဝန်း ရေလယ်စေတီတော်သမုဇ်း။

ကုန်းနှင့် သီဟကေတုမည်သော တောင်ကုန်းနှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ ကျောက်စာတိုင် တခု စိုက်ထူထားရမည်။

ထိုမှတဖန် သီဟဒီပကျွန်း မြောက်ကျွန်းဦး၌ ကျောက်စာတိုင်တခုပြု၍ ကျိက်သာလွတ်စေတီတွင် စိုက်ထူလေ၏။ ထိုနောက် တဖန် ကျောက်စာပြု၍ သီဟဒီပကျွန်း တောင်မျက်နှာ အရပ်၌ တည်ထားသော ကျိက်ပြာသာဒ်တနွှံ့ စေတီတော်အနီး၌ စိုက်ထူပြန်၏။

ကျိက်စောရှင် စေတီတည်ခြင်း

ဤကဲ့သို့ စိုက်ထူပြီးနောက် ပါဒမြို့ နန်းတော်အရှေ့ တောင်ထောင့်၌ မြို့တော်ဦးဘုရားဟု တည်ထားပြီးလျှင် အင်္ဂါထောင့်အရပ်တွင် သုပဏ္ဍက ရသေ့တပါး၊ ဘိုးမွန်ကောက် ရသေ့တပါး၊ ဘိုးမွန်ဓရ ရသေ့တပါး၊ ဘိုးရာဇော ရသေ့တပါး၊ ဤလေးပါးတို့နှင့် ဘောဂသေနမင်း ညီနောင်သုံးပါးတို့ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဓာတ်တော်များ ဋ္ဌာပနာပြီးလျှင် ကျောက်စာနှင့်တကွ နန်းတော်ဘက် မျက်နှာမူ၍ ဆုတောင်းပြည့်သော စေတီတဆူကို ကျိက်စောရှင်ဟု အမည်ပေး၍ တည်ထားကိုးကွယ်လေ၏။

ဘောဂသေနမင်း-ရသေ့ဝတ်ခြင်း

ဘောဂသေနမင်းသည် မွန်ကြီးဘိုးရာဇောသွီး မယ်နွတ်ကို မိဖုရားပြု၍ တင်မြောက်ပြီး သားမင်းစော သွီးမယ်ဒက်ကို ထီးမွေ နန်းညွှန်ပြု၍ အခွန်ရှည်စွာ ပျော်စံနေလေ၏။ နန်းစံသော

ကုန်းနှင့် သီဟကေတုမည်သော တောင်ကုန်းနှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ ကျောက်စာတိုင် တခု စိုက်ထူထားရမည်။

ထိုမှတဖန် သီဟဒီပကျွန်း မြောက်ကျွန်းဦး၌ ကျောက်စာတိုင်တခုပြု၍ ကျိက်သာလွတ်စေတီတွင် စိုက်ထူလေ၏။ ထိုနောက် တဖန် ကျောက်စာပြု၍ သီဟဒီပကျွန်း တောင်မျက်နှာ အရပ်၌ တည်ထားသော ကျိက်ပြာသာဒ်တန့် စေတီတော်အနီး၌ စိုက်ထူပြန်၏။

### ကျိက်စောရှင် စေတီတည်ခြင်း

ဤကဲ့သို့ စိုက်ထူပြီးနောက် ပါဒမြို့ နန်းတော်အရှေ့ တောင်ထောင့်၌ မြို့တော်ဦးဘုရားဟု တည်ထားပြီးလျှင် အင်္ဂါထောင့်အရပ်တွင် သုပဏ္ဍက ရသေ့တပါး၊ ဘိုးမွန်ကောက် ရသေ့တပါး၊ ဘိုးမွန်ဓရ ရသေ့တပါး၊ ဘိုးရာဇော ရသေ့တပါး၊ ဤလေးပါးတို့နှင့် ဘောဂသေနမင်း ညီနောင်သုံးပါးတို့ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဓာတ်တော်များ ဌာပနာပြီးလျှင် ကျောက်စာနှင့်တကွ နန်းတော်ဘက် မျက်နှာမူ၍ ဆုတောင်းပြည့်သော စေတီတဆူကို ကျိက်စောရှင်ဟု အမည်ပေး၍ တည်ထားကိုးကွယ်လေ၏။

### ဘောဂသေနမင်း-ရသေ့ဝတ်ခြင်း

ဘောဂသေနမင်းသည် မွန်ကြီးဘိုးရာဇောသွီး မယ်နှုတ်ကို မိပုရားပြု၍ တင်မြောက်ပြီး သားမင်းစော သွီးမယ်ဒက်ကို ထီးမွေ နန်းညွှန်ပြု၍ အခွံ့ရှည်စွာ ပျော်စံနေလေ၏။ နန်းစံသော



နှစ်ကား (၈) နှစ် ဖြစ်ပါသည် (၈) နှစ် နန်းစံပြီးနောက် ညီတော် နေရသေန မင်းကို ထီးနန်းရိပ်ရာ အပ်နှံပြီး ရသေ့ အဝတ်ဖြင့် ဆွယ်ဝန်းကုန်းတွင် သီတင်းသုံးနေထိုင်လေ၏။ ဤကား ဘောဂ သေနမင်း၏ နန်းစံနှစ် ဖြစ်သည်။

အထူးမှတ်ချက်။ သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် မွန်ကြီး ဘိုးမွန်ကလေးစာကို အမှတ်ပြု၍ စိစစ်သော ကျိုက် (၉) ဆူ နှင့် သီဟဒီပကျွန်း အကြောင်းအရာတို့ကို မှတ်တမ်းတင်၍ ပြီးစီး အောင်မြင်သောလမှာ ရွက်သစ်ဖူးစ တာကူးလတွင် ပြီးစီး အောင် မြင်လေသည်။

### သီဟနန္ဒမြို့ခေT-ပါဒမြို့ မင်းဆက်များ

သီဟနန္ဒမြို့ အမည်မှာ ၂-မောင်ဇံရင်၊ လက်ထက်တွင် ပါဒ မြို့ဟု တွင်လေသည်။ ပါဒမြို့၌ ဘောဂသေနမင်းကအစ မောင်ဇံရင်

၁-မွန်....သီ ကမူကား ဘောဂသေနမင်း ရသေ့ဝတ်နှင့် သီ တင်းသုံး နေထိုင်သော နေရာမှာ ညောင်ဝိုင်းကုန်းဟု ဆို၏။

၂-မောင်ဇံရင်၊ ဆိုသော နာမည်မှာ ဤသမိုင်းစာနှင့် မွန်သီ ရေးသော သမိုင်းစာ၌သာ တွေ့ရပါသည်။ အခြားပါဒမြို့နှင့် သက်ဆိုင် ရာ သမိုင်းများ၌မူကား မောင်သံလျင်၊ ချည်းဘဲ တွေ့ရပါသည်။ သန် လည်းသန်၊ လျင်လည်း လျင်မြန်လှသောကြောင့် မောင်သံလျင် မည် သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၎င်းစာအရ မြန်မာလူမျိုးဖြစ်၍ မြန်မာအမည်ဖြစ် သော်၊ သင့်တော်ပါသည်။ ၎င်း မောင်သံလျင်ကား သုံးခွမြို့ အရှေ့ဘုရား ကြီး ရွာသားဖြစ်၍ တောင်သူကြီး လင်မယားမှ မွေးဖွားသည်ဟု ဆို ပါသည်။ ဤနေရာ၌ မောင်သံလျင် အကြောင်းကို ရေးနေက လိုရင်း

နှစ်ကား (၈) နှစ် ဖြစ်ပါသည်။ (၈) နှစ် နှင်းစံပြီးနောက် ညီတော် နေရသေန မင်းကို ထီးနန်းရိပ်ရာ အပ်နှံပြီး ရသေ့ အဝတ်ဖြင့် ဆွမ်းစားကုန်းတွင် သီတင်းသုံးနေထိုင်လေ၏။ ဤကား ဘောဂ သေနမင်း၏ နှင်းစံနှစ် ဖြစ်သည်။

အထူးမှတ်ချက်။ သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် မွန်ကြီး ဘိုးမွန်ကလေးစာကို အမှတ်ပြု၍ စိစစ်သော ကျွန် (၉) ဆူ နှင့် သီဟဒီပကျန်း အကြောင်းအရာတို့ကို မှတ်တမ်းတင်၍ ပြီးစီး အောင်မြင်သောလမှာ ရွက်သစ်ဖူးစ တာကူးလတွင် ပြီးစီး အောင် မြင်လေသည်။

### သီဟနန္ဒမြို့ခေT-ပါဒမြို့ မင်းဆက်များ

သီဟနန္ဒမြို့ အမည်မှာ ၂-မောင်ဇံရင်၊ လက်ထက်တွင် ပါဒ မြို့ဟု တွင်လေသည်။ ပါဒမြို့၌ ဘောဂသေနမင်းကအစ မောင်ဇံရင်

၁-မွန်.....သီ ကမူကား ဘောဂသေနမင်း ရသေ့ဝတ်နှင့် သီ တင်းသုံး နေထိုင်သော နေရာမှာ ညောင်ဝိုင်းကုန်းဟု ဆို၏။

၂-မောင်ဇံရင်၊ ဆိုသော နာမည်မှာ ဤသမိုင်းစာနှင့် မွန်သီ ရေးသော သမိုင်းစာ၌သာ တွေ့ရပါသည်။ အခြားပါဒမြို့နှင့် သက်ဆိုင် ရာ သမိုင်းများ၌မူကား မောင်သံလျင်၊ ချည်းဘဲ တွေ့ရပါသည်။ သန် လည်းသန်၊ လျင်လည်း လျင်မြန်လှသောကြောင့် မောင်သံလျင် မည် သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၎င်းစာအရ မြန်မာလူမျိုးဖြစ်၍ မြန်မာအမည်ဖြစ် သော၊ သင့်တော်ပါသည်။ ၎င်းမောင်သံလျင်ကား သုံးခွမြို့ အရှေ့ဘုရား ကြီး ရွာသားဖြစ်၍ တောင်သူကြီး လင်မယားမှ မွေးဖွားသည်ဟု ဆို ပါသည်။ ဤနေရာ၌ မောင်သံလျင် အကြောင်းကို ရေးနေက လိုရင်း

မင်းအဆုံးမင်းဆက် (၃၅)ဆက်ဖြစ်သည်။ ၎င်း (၃၅) ဆက်တို့တွင် ဘုရားတည်သော မင်းများကား (၆)ဆက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်း (၂၉)ဆက်ကား ဘုရားမတည်သောမင်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

### ဘောဂသေနမင်း တည်သော စေတီကို ထပ်မံ

### ပြုပြင်သော မင်းငါးဆက်။

ဘောဂသေနမင်း တည်ထား ကိုးကွယ်သော စေတီတော် (၉) ဆူကို အောက်ပါမင်းများ လက်ထက်တွင် ဓာတ်တော်များ စွာနှင့် ထပ်မံပြုပြင်၍ တည်ထား ကိုးကွယ်ကြလေသည်။

ဖြစ်သော ကျိုက်မှော်ဝန်းသမိုင်းနှင့် စကားအတော် ဝေးနေပါမည်။ သို့ အတွက် မောင်သံလျင် အကြောင်း မရေးသားတော့ပါ။ မောင်သံလျင် ဟုလည်း မဟာရာဇဝင်၌ တွေ့ပါသေးသည်။

မောင်သံလျင်၊ သို့မဟုတ် မောင်ဇော်ရင် လက်ထက်မှ ပါဒမို့ ဖြစ်လာသည်ဟု ဤသမိုင်းစာက ယခု တဖန် ဆိုပြန်၏။ သမိုင်းအစကပင် ဘောဂသေနမင်းတို့၊ ညီနောင်သုံးယောက်တို့၊ ရွှေကို အားကိုး၍ ပြေးလာသောကြောင့် ပါဒမို့၊ မည်သည်ဟု ဆိုပြီး ဖြစ်၍ ဆင်ခြင် စရာပင်။ ဥပမာအားဖြင့် ရတနာပုဒ် မန္တလေးမို့၊ ဇေယျာပူရ စစ်ကိုင်းမို့၊ ဥက္ကလာပ တီဂုဏ်မို့၊ ဆိုသလို ဤလည်း သီဟနန္ဒ ပါဒမို့၊ ဟု ဆိုလျှင် သင့်တော်ပါသည်။

စင်စစ်သော်ကား မောင်သံလျင် မောင်ဇော်ရင် လက်ထက်ကျမှ ပါဒမို့ရှိသော ဗိုလ်ပါ ဆင်၊ မြင်း သင်းပင်းခြွေရံ အားလုံးကို သိမ်းကြီးယူငင် သွားပြီးလျှင် ယခု မျက်မြင် သံလျင်မို့ကို မြို့သစ် တည်ထောင်ပါ တော့သည်။ ထိုအခါ ပါဒမို့ ပျက်စီးပါတော့သတည်း။

မင်းအဆုံးမင်းဆက် (၃၅)ဆက်ဖြစ်သည်။ ၎င်း (၃၅) ဆက်တို့တွင် ဘုရားတည်သော မင်းများကား (၆)ဆက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်း (၂၉)ဆက်ကား ဘုရားမတည်သောမင်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

### ဘောဂသေနမင်း တည်သော စေတီကို ထပ်မံ

#### ပြုပြင်သော မင်းငါးဆက်။

ဘောဂသေနမင်း တည်ထား ကိုးကွယ်သော စေတီတော် (၉) ဆူကို အောက်ပါမင်းများ လက်ထက်တွင် ဓာတ်တော်များ စွာနှင့် ထပ်မံပြုပြင်၍ တည်ထား ကိုးကွယ်ကြလေသည်။

ဖြစ်သော ကျိုက်မွှော်ဝန်းသမိုင်းနှင့် စကားအတော် ဝေးနေပါမည်။ သို့ အတွက် မောင်သံလျင် အကြောင်း မရေးသားတော့ပါ။ မောင်သံလျင် ဟုလည်း မဟာရာဇဝင်၌ တွေ့ပါသေးသည်။

မောင်သံလျင်၊ သို့မဟုတ် မောင်ဇံရင် လက်ထက်မှ ပါဒမို့ ဖြစ် လာသည်ဟု ဤသမိုင်းစာက ယခု တဖန် ဆိုပြန်၏။ သမိုင်းအစကပင် ဘောဂသေနမင်းတို့၊ ညီနောင်သုံးယောက်တို့၊ ခြေကို အားကိုး၍ ပြေး လာသောကြောင့် ပါဒမို့၊ မည်သည်ဟု ဆိုပြီး ဖြစ်၍ ဆင်ခြင် စရာပင်။ ဥပမာအားဖြင့် ရတနာပုဉ္ဇ မန္တလေးမို့၊ ဇေယျာပူရ စစ်ကိုင်းမို့၊ ဥက္က လာပ တိဂုဏ်မို့၊ ဆိုသလို ဤလည်း သီဟနန္ဒ ပါဒမို့ဟု ဆိုလျှင် သင့် တော်ပါသည်။

စင်စစ်သော်ကား မောင်သံလျင် မောင်ဇံရင် လက်ထက်ကျမှ ပါဒမို့၌ရှိသော ဗိုလ်ပါ ဆင်၊မြင်း သင်းပင်းခြွေရုံ အားလုံးကို သိမ်းကြီး ယူငင် သွားပြီးလျှင် ယခု မျက်မြင် သံလျင်မို့ကို မြို့သစ် တည်ထောင်ပါ တော့သည်။ ထိုအခါ ပါဒမို့ ပျက်စီးပါတော့သတည်း။





- |     |                      |     |                   |
|-----|----------------------|-----|-------------------|
| ၁၈။ | အောင်ဇေယျမင်း        | ၁၉။ | ဒညဇလ မင်းလည်းဟူ   |
| ၂၀။ | ဘိုးမင်းစောနောင်မင်း | ၂၀။ | စောဖျားကျော်မင်း  |
| ၂၁။ | ကော့ဒွတ်မင်း         | ၂၉။ | ဟနုကမင်း          |
| ၂၂။ | ရာဇဒေဝမင်း           | ၃၀။ | စောဘုန်းကြွယ်မင်း |
| ၂၂။ | ရာဇကောဓမင်း          | ၃၁။ | စောစောနောင်မင်း   |
| ၂၃။ | နေသုရမင်း            | ၃၂။ | စောစလာမင်း        |
| ၂၄။ | ကန္ဒမင်း             | ၃၃။ | နရိန္ဒမင်း        |
| ၂၅။ | နရာသဘမင်း            | ၃၄။ | မွန်မင်း          |
| ၂၆။ | စောပုပ္ပမင်း         | ၃၅။ | ဇရင်မင်း          |
| ၂၇။ | ဓညဇလမင်း             |     | သံလျင် မင်းလည်းဟူ |

**ကျောက်တန်း။**

ဤသီဟဒီပကျန်းတွင် ကျောက်တန်း ဟူသော အမည် မရှိ  
 ချေ။ ကျိုက်မျှော်ကလော့ ဟု မော်ကွန်းထိုးထားသော စေတီအနီး  
 မယ်နွတ်နှင့်ဘိုးလှိုင် မယ်ညက်နှင့် ဘိုးပြောင် မယ်နော်နှင့် ဘိုးသွန်း  
 မယ်အန်နှင့် မလုံး ဘိုးကွန်ချာနှင့် ဘိုးမူစာတို့ မွန်လူမျိုးများ  
 လယ်ထွန် ဆားချက် အလုပ်နှင့်အသက်မွေးနေထိုင်ကြ၍ ဆားချက်စု  
 ရွာလို့သာ ရှိသည်ဟု မွန်စာတွင်တွေ့ရပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၃၇-ခုနှစ် ရောက်သောအခါ တမ္ပိုးကျို သို့  
 မဟုတ် သာမိကျို ပင်စင်ရစ်စိုလ်ကြီး သို့မဟုတ် သူဌေးကြီးသည်  
 တည်ထောင်၍ ကျောက်တန်း ဟူသော အမည်တွင်သည်ဟု ပြော  
 စမှတ်ပြုကြသည်။

တနည်းသော် ဖရုံမယ်နှင့်အသား မင်းသားတို့ ဖရုံမယ်ကို  
 လိုက်ဖမ်းစဉ်က ကျောက်တန်း ဟူသော အမည်တွင်သည်ဟု သ  
 မိုင်းအဆိုရှိလေသည်။

- |     |                      |     |                   |
|-----|----------------------|-----|-------------------|
| ၁၈။ | အောင်ဇေယျမင်း        | ၁၉။ | ဒညဇလ မင်းလည်းဟူ   |
| ၁၉။ | ဘိုးမင်းစောနောင်မင်း | ၂၀။ | စောဖျားကျော်မင်း  |
| ၂၀။ | ကော့ဒွတ်မင်း         | ၂၁။ | ဟနုကမင်း          |
| ၂၁။ | ရာဇဒေဝမင်း           | ၂၂။ | စောဘုန်းကြွယ်မင်း |
| ၂၂။ | ရာဇကောဓမင်း          | ၂၃။ | စောစောနောင်မင်း   |
| ၂၃။ | နေသုရမင်း            | ၂၄။ | စောစလာမင်း        |
| ၂၄။ | ကန္ဒမင်း             | ၂၅။ | နရိန္ဒမင်း        |
| ၂၅။ | နရာသဘမင်း            | ၂၆။ | မွန်မင်း          |
| ၂၆။ | စောပုပ္ပမင်း         | ၂၇။ | ဇရင်မင်း          |
| ၂၇။ | ဓညဇလမင်း             |     | သံလျင် မင်းလည်းဟူ |

### ကျောက်တန်း။

ဤသီဟဒိပကျန်းတွင် ကျောက်တန်း ဟူသော အမည် မရှိ  
 ချေ။ ကျောက်မျှော်ကလေး ဟု မော်ကွန်းထိုးထားသော စေတီအနီး  
 မယ်နွတ်နှင့်ဘိုးလှိုင် မယ်ညက်နှင့် ဘိုးပြောင် မယ်နော်နှင့် ဘိုးထွန်း  
 မယ်အန်နှင့် မလုံး ဘိုးကွန်ချာနှင့် ဘိုးမူစာတို့ မွန်လူမျိုးများ  
 လယ်ထွန် ဆားချက် အလုပ်နှင့်အသက်မွေးနေထိုင်ကြ၍ ဆားချက်စု  
 ရွာလို သာ ရှိသည်ဟု မွန်စာတွင်တွေ့ရပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၃၇-ခုနှစ် ရောက်သောအခါ တမ္ပိုးကျို သို့  
 မဟုတ် သာမိကျို ပင်စင်ရစစ်ဗိုလ်ကြီး သို့မဟုတ် သူဌေးကြီးသည်  
 တည်ထောင်၍ ကျောက်တန်း ဟူသော အမည်တွင်သည်ဟု ပြော  
 စမှတ်ပြုကြသည်။

တနည်းသော် ဖရုံမယ်နှင့်အသား မင်းသားတို့ ဖရုံမယ်ကို  
 လိုက်ဖမ်းစဉ်က ကျောက်တန်း ဟူသော အမည်တွင်သည်ဟု သ  
 မိုင်းအဆိုရှိလေသည်။



မီးပြချောင်းဝ ဇွဲဘာ ကမာဖရုံ အငူ အသန်ကျေ့ပင်ဟူး  
သော အမည်များမှာလည်း ၎င်းအခါတွင် တွင်သည်ဟု သမိုင်း  
အဆိုရှိလေသည်။

**ကျိုက်စောမြတ်ဘုရားတည်ခြင်း**

ဖရုံမယ်နှင့် အသားမင်းသားတို့သည် သိဟဒီပ ကျွန်းတွင်  
စေတီပေါင်း (၆၃) ဆူ အုဋ္ဌဂူပေါင်း (၄) ခု တကူမှာ ရသေ့တပါး  
ကျစီ သိတင်းသုံး၍ ဘိုးမွန်ကောက် ရသေ့နေရာမှာ ကျိုက်ဟော့  
စေတီ ကုန်းတွင် ထုဟု ထောင်က ဂူနှင့်နေပါသည်။ ရသေ့ကြီး  
ဘိုးမွန်စ၊ နေသော ကျိုက်ဟော့ စေတီကုန်း၏ စနေ ထောင်က  
တောင်ကုန်းအမည်မှာ စောရ၊ ကုန်းလို့ ခေါ်သည်။ ရသေ့ကြီး  
ဘိုးမွန်စကို အကြောင်းပြု၍ မွန်ကြီး ဘိုးဟာနွယ်သည် မွေတော်  
ဓာတ်မြတ်နှင့် ကျိုက်စောမြတ်ဘုရား တည်လေသည်။

**ကျိုက်ဟော့ ဆုတောင်းပြည့်ခေါ်  
ကျိုက်ခေါက်စေတီတော်တည်ခြင်း**

ထိုနောက် ဘိုးထုဇောနေသော ဂူကို ကျိုက်အန်ဘုရားကို  
အမိပြု၍ အမတ်ကြီး ဘိုးထော်ကုန်းသည် မွေတော်ဓာတ် (၈) ဆူနှင့်  
တည်ထား လေသောကြောင့် ကျိုက်ခေါက်အန် ဘုရားဟု တွင်  
လေသည်။ 'သုပဏ္ဍက' ရသေ့ နေသောဂူမှာ ကျိုက်ဒေသရအနီး  
ကျောက်ဂူနှင့်နေသည်။

ကျိုက်ဟော့ အမည်ရှိသော ကုန်းကို ဖာသံဘောင်ဟု  
ခေါ်ဝေါ်ပြောစမှတ် ပြုထားကြသည်။ ဝါးစူးကုန်း ဟူ၍ လည်း  
ခေါ်ဝေါ်ကြသေး၏။ ရွှေဒေါင်းဝတ်ကုန်းဟူ၍ လည်းခေါ်ဝေါ်  
ကြသေး၏။ ၎င်းကျိုက်ဟော့ ဘုရားကိုပင် ဆုတောင်းပြည့်သော

မီးပြချောင်းဝ ဇွဲဘာ ကမာဖရုံ အငူ အသန်ကျွေ့ပင်ဟူ  
သော အမည်များမှာလည်း ၎င်းအခါတွင် တွင်သည်ဟု သမိုင်း  
အဆိုရှိလေသည်။

### ကျိုက်စောမြတ်ဘုရားတည်ခြင်း

ဖရုံမယ်နှင့် အသားမင်းသားတို့သည် သိဟဒီပ ကျွန်းတွင်  
စေတီပေါင်း (၆၃) ဆူ အုဉ်းဂူပေါင်း (၄) ခု တဂူမှာ ရသေ့တပါး  
ကျစီသီတင်းသုံး၍ ဘိုးမွန်ကောက် ရသေ့နေရာမှာ ကျိုက်ဟော့  
စေတီ ကုန်းတွင် ထုဟု ထောင့်က ဂူနှင့်နေပါသည်။ ရသေ့ကြီး  
ဘိုးမွန်စနေသော ကျိုက်ဟော့ စေတီကုန်း၏ စနေ ထောင့်က  
တောင်ကုန်းအမည်မှာ စောရကုန်းလို့ ခေါ်သည်။ ရသေ့ကြီး  
ဘိုးမွန်စကို အကြောင်းပြု၍ မွန်ကြီး ဘိုးဟာနွယ်သည် မွေတော်  
ဓာတ်မြတ်နှင့် ကျိုက်စောမြတ်ဘုရား တည်လေသည်။

### ကျိုက်ဟော့ဆုတောင်းပြည့်ခေါ် ကျိုက်ခေါက်စေတီတော်တည်ခြင်း

ထိုနောက် ဘိုးရာဇောနေသော ဂူကို ကျိုက်အန်ဘုရားကို  
အမိပြု၍ အမတ်ကြီး ဘိုးထော်ကုန်းသည် မွေတော်ဓာတ် (၈) ဆူနှင့်  
တည်ထား လေသောကြောင့် ကျိုက်ခေါက်အန် ဘုရားဟု တွင်  
လေသည်။ 'သုပဏ္ဍက' ရသေ့နေသောဂူမှာ ကျိုက်ဒေသရအနီး  
ကျောက်ဂူနှင့်နေသည်။

ကျိုက်ဟော့ အမည်ရှိသော ကုန်းကို ဖာသံဘောင်ဟု  
ခေါ်ဝေါ်ပြောစမှတ် ပြုထားကြသည်။ ဝါးစူးကုန်း ဟူ၍ လည်း  
ခေါ်ဝေါ်ကြသေး၏။ ရွှေဒေါင်းဝတ်ကုန်းဟူ၍ လည်းခေါ်ဝေါ်  
ကြသေး၏။ ၎င်းကျိုက်ဟော့ ဘုရားကိုပင် ဆုတောင်းပြည့်သော

ကြောင့် ဆုတောင်းပြည့် ဘုရား ဟူရှေ့လည်း ခေင်ဝေင် ကြ  
သေး၏။

၁- ငါးဆူ ဒါယကာ အနောက်ဘက် လွန်မင်းတရားကြီး  
နာမည်တွင်သော ရာဇမဏိစူဠာ၊ ကောင်းမှုတော်စေတီဒါယကာ  
သာလွန် မင်းတရားကြီးသည် ထိုကျိက်ဟော့ ဆုတောင်းပြည့်  
စေတီတော်ကို အမှီပြု၍ မေ့တော်ဓာတ်တော်များစွာနှင့် တည်ထား  
ကိုးကွယ်လေသည်။ သာလွန်မြို့တည်ပြီး ထီးနန်းစိုက်ထူ၍ နန်းစံ  
သောအခါ တည်ထားသော ဘွဲ့တော်မှာ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိက်  
ဟော့ဆုတောင်းပြည့် တွင်လေသည်။ ၎င်းကို မြန်မာ ပြန်သော်  
ကျိက်ခေါက်၊ ဟု ခေင်ကြ၏။

၁- ၎င်းသမိုင်းဆရာစကားလည်း ဆင်ခြင်စရာပင်၊ မင်းသုံးဆက်  
ကိုတဆက်ထည်းကဲ့သို့ ဆိုသွား၏။ ငါးဆူဒါယကာကား ဟံသာဝတီ၌  
မင်းပြုပြီးလျှင် နောင်အကြောင်းမသင့်၍ တောင်ငူရောက်သွားရာတောင်  
ငူမှာ နတ်သျှင်နောင်တို့သားအမိ လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စရောက်၏။

အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရားကြီးမှာ သံလျင်မြို့ ကုလားငဇင်္ဂါကို  
တိုက်ထုတ်ပြီးလျှင် ငဇင်္ဂါကို သံလျင်မြို့လည်မှာ ကွပ်မျက်၍ တလမျှ  
သံလျင်မြို့စိုးစံပြီးလျှင် ဟံသာဝတီသို့ ပြန်သွား၍ ဟံသာဝတီချောင်း  
အနောက်ဘက် ခေတ္တယာယီ<sup>၁</sup> တဲနန်း၌သားတော် မင်းရဲဒိဌလုပ်ကြံ၍  
နတ်ရွာစံ၏။

သာလွန်မင်းတရားကြီးမှာ ဟံသာဝတီသို့ ကြွလာသည်ဟုရာဇ  
ဝင် ဆိုသော်လည်း သံလျင်သို့ ကြွလာသည်ဟု ရာဇဝင်၌မလာ၊ ထို  
နောက် အဝ နေပြည်တော်သို့ ပြန်သွားပြီးလျှင် ယခုစစ်ကိုင်း၌ အနီး  
အဝတီမြစ်၏ အနောက်ဘက် ရာဇမဏိစူဠာ ကောင်းမှုတော် စေတီ  
တော်ကြီးတည်ပြီး၍ ထီးမဟင်ရမှီပင် ၎င်းဘုရားကြီး၏အနီး ယာယီ<sup>၁</sup>  
တဲနန်း၌ ထီးတင်ရန် လုလျှင်နေစဉ် သာလွန်တော်ပေါ်၌ အသာအယာ

ကြောင့် ဆုတောင်းပြည့် ဘုရား ဟူရှေ့လည်း ခေါ်ဝေါ် ကြ  
သေး၏။

၁- ငါးဆူ ဒါယကာ အနောက်ဘက် လွန်မင်းတရားကြီး  
နာမည်တွင်သော ရာဇမဏိစူဠာ၊ ကောင်းမှုတော်စေတီဒါယကာ  
သာလွန် မင်းတရားကြီးသည် ထိုကျိုက်ဟော့ ဆုတောင်းပြည့်  
စေတီတော်ကို အမှီပြု၍ မေ့တော်ဓာတ်တော်များစွာနှင့် တည်ထား  
ကိုးကွယ်လေသည်။ သာလွန်မြို့တည်ပြီး ထီးနန်းစိုက်ထူ၍ နန်းစံ  
သောအခါတည်ထားသော ဤတော်မှာ မှန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်  
ဟော့ဆုတောင်းပြည့် တွင်လေသည်။ ၎င်းကို မြန်မာ ပြန်သော်  
ကျိုက်ခေါက်ဟု ခေါ်ကြ၏။

၁- ၎င်းသမိုင်းဆရာစကားလည်း ဆင်ခြင်စရာပင်။ မင်းသုံးဆက်  
ကိုတဆက်ထည်းကဲ့သို့ ဆိုသွား၏။ ငါးဆူဒါယကာကား ဟံသာဝတီ၌  
မင်းပွဲပြီးလျှင် နောင်အကြောင်းမသင့်၍ တောင်ငူရောက်သွားရာတောင်  
ငူမှာ နတ်သျှင်နောင်တို့သားအမိ လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စရောက်၏။

အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရားကြီးမှာ သံလျင်မြို့ ကုလားငဇင်္ဂါကို  
တိုက်ထုတ်ပြီးလျှင် ငဇင်္ဂါကို သံလျင်မြို့လည်မှာ ကွပ်မျက်၍ တလမျှ  
သံလျင်မြို့၌စိုးစံပြီးလျှင် ဟံသာဝတီသို့ ပြန်သွား၍ ဟံသာဝတီချောင်း  
အနောက်ဘက် ခေတ္တယာယီ<sup>၁</sup> တဲနန်း၌သားတော် မင်းရဲဒိဋ္ဌိလုပ်ကြံ၍  
နတ်ရွာစံ၏။

သာလွန်မင်းတရားကြီးမှာ ဟံသာဝတီသို့ ကြွလာသည်ဟုရာဇ  
ဝင် ဆိုသော်လည်း သံလျင်သို့ ကြွလာသည်ဟု ရာဇဝင်၌မလာ။ ထို  
နောက် အဝ နေပြည်တော်သို့ ပြန်သွားပြီးလျှင် ယခုစစ်ကိုင်း၌ အနီး  
ဧရာဝတီမြစ်၏ အနောက်ဘက် ရာဇမဏိစူဠာ ကောင်းမှုတော် စေတီ  
တော်ကြီးတည်ပြီး၍ ထီးမဟင်ရေပင် ၎င်းဘုရားကြီး၏အနီး ယာယီ<sup>၁</sup>  
တဲနန်း၌ ထီးတင်ရန် လုလျှပြုနေစဉ် သာလွန်တော်ပေါ်၌ အသာအယာ

### ကျိက်ခေါက်ဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

ကျိက်ဟော့အမည်ရှိသော ကုန်းတွင် ရသေ့ကြီး ဘိုးမွန် ကောက်သည် နေထိုင်သီတင်းသုံးနေလျက် ဘုရားတဆူ တည်ထားလေ၏။ တည်ထားသော စေတီတော်ကိုလည်း တည်သောမွန် လူမျိုးတို့ကို အစွဲပြု၍ ၁-ကျိက်ခေါက်ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

### ကျိက်ဟော့ခေါ်ဝေါ်ခြင်း

၎င်းစေတီ တည်ထားသော တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ဝါးရားများ အလွန်ပေါများ ပေါက်ရောက်နေသည်ကိုခုတ်ထွင် ရှင်းလင်း၍ဘုရား တည်ရသောကြောင့် ၂- ကျိက်ဟော့ဟုအမည်တွင်လေသည်။

### ဟင်္သာကုန်းဘုရား ခေါ်ဝေါ်ခြင်း

၎င်းစေတီတည်ထားသော တောင်ကုန်းသည် အခြားသော နေရာများထက် မြင့်နေရကား ပင်လယ်ရေငန်များ အခြားအရပ်ဒေသများတွင် ပြည့်လျှံနေစေကာမူ အမြဲတမ်း ပေါ်လျက်ရှိ၏။ ထိုသို့ပင်လယ်ရေငန်များ ပြည့်လျက် နေသောအခါ ပင်လယ်ပြင်

နတ်ရွာစံသည့်အတွက် သာလွန် မင်းတရားဟု နာမည် တွင်တော်မူ၏။ တိုင်းပြည် အလွန်သာယာ ဝပြောသောကြောင့်လည်းသာလွန်မင်းတရား ခေါ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

၂-သံလျင်မြို့ကိုပင် အနောက်ဘက် လွန်မင်းတရားကြီး စစ်နိုင်သောအခါ သာလွန်မြို့သမုတ်သည်ဟု ဤသခိုင်းဆရာကဆို၏။

၁-မှတ်ချက် မွန်ဘာသာတွင် (ကြက်ခုတ်) မြန်မာလို ကျိက်ခေါက် ကျိက်ကား သုရား (ခုတ်) သို့မဟုတ် ခေါက်ကားကုန်း၊ ခါး

### ကျိက်ခေါက်ဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

ကျိက်ဟော့အမည်ရှိသော ကုန်းတွင် ရသေ့ကြီး ဘိုးမွန် ကောက်သည် နေထိုင်သီတင်းသုံးနေလျက် ဘုရားတဆူ တည်ထားလေ၏။ တည်ထားသော စေတီတော်ကိုလည်း တည်သော မွန် လူမျိုးတို့ကို အစွဲပြု၍ ၁-ကျိက်ခေါက်ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

### ကျိက်ဟော့ဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်း

၎င်းစေတီ တည်ထားသော တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ဝါးရားများ အလွန်ပေါများ ပေါက်ရောက်နေသည်ကိုခုတ်ထွင် ရှင်းလင်း၍ ဘုရား တည်ရသောကြောင့် ၂- ကျိက်ဟော့ဟုအမည်တွင်လေသည်။

### ဟင်္သာကုန်းဘုရားခေါ်ဝေါ်ခြင်း

၎င်းစေတီတည်ထားသော တောင်ကုန်းသည် အခြားသော နေရာများထက် မြင့်နေရကား ပင်လယ်ရေငန်များ အခြားအရပ်ဒေသများတွင် ပြည့်လျှံ နေစေကာမူ အမြဲတမ်း ပေါ်လျက်ရှိ၏။ ထိုသို့ပင်လယ်ရေငန်များ ပြည့်လျက် နေသောအခါ ပင်လယ်ပြင်

နတ်ရွာစံသည့်အတွက် သာလွန် မင်းတရားဟု နာမည် တွင်တော်မူ၏။ ထိုင်းပြည် အလွန်သာယာ ဝပြောသောကြောင့်လည်း သာလွန်မင်းတရား ခေါ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

၂-သံလျင်မြို့ကိုပင် အနောက်ဘက် လွန်မင်းတရားကြီး စစ်နိုင်သောအခါ သာလွန်မြို့သမုတ်သည်ဟု ဤသမိုင်းဆရာကဆို၏။

၁-မှတ်ချက် မွန်ဘာသာတွင် (ကြက်ခုတ်) မြန်မာလို ကျိက်ခေါက် ကျိက်ကား ထုရား (ခုတ်) သို့မဟုတ် ခေါက်ကားကုန်း၊ ခါ-

တွင် ကျက်စားနေထိုင်ကုန်သော ဟင်္သာများတို့သည် ကုန်းမြင့် ရှိရာ ဤကုန်းပေါ်သို့ လာရောက်နားနေကြသည်ကို လူအများတို့ မြင်ကြလေသော် ၎င်းတောင်ကုန်းကို ဟင်္သာကုန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ၎င်းကုန်းတွင် တည်ထားသော ဘုရားကိုလည်းဟင်္သာကုန်း ဘုရားဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ကြလေသည်။

### ရွှေဒေါင်းဝပ်ကုန်းခေါ်ဝေါ်ခြင်း

သီဟဒီပကျွန်း မင်း(၆)ဆက် မြောက် သုခမုခ နန်းစောရှင် ဘုရင်မင်းလက်ထက်တွင် ရွှေဒေါင်းဝပ် တောဟူသော အမည်ရ ပြန်သည်မှာ တနေ့သ၌ သုခမုခ နန်းစောရှင် ဘုရင်မင်းတရားသည် တောကစားထွက်တော်မူရာ 'ဒင်းချမ်း' အမတ်နှင့်နောက်ပါ ကျွန် ရင်း ဒလပန်းတို့သည် ၎င်းတောင်တွင် ဒေါင်းတကောင် တွေ့၍ လိုက်လံ ဘမ်းဆီးရာ ဒေါင်းသည် တောင်ပေါ်၌ပင် တခုသော ချုံသို့ဝင်လျက် ပျောက်သွားလေ၏။ ထိုသို့ဒေါင်း၊ ချုံသို့ဝင်၍ နေသည်ကို အကြောင်းပြု၍ 'ဒေါင်းဝင်တောင်'ဟု ခေါ်ကြ၏။

ကုန်း-ခါးကုန်းသော မွန်ရသေ့တပါးတည်သော ဘုရားဟုဆိုလိုပါသည်။ မွန်-ဦးပါလိတ အခြား ကျိက်ခေါက်ဘုရားဆိုင်ရာ သမိုင်းများ၌ကား- ပါဒမ္ဘီ ဇေယသေနမင်းနှင့် ရသေ့ခေါက်တို့ တိုင်ပင်၍ ရသေ့ခေါက်အမြွှ ကိုးကွယ်သော ဆံတော်ကို ဋ္ဌာပနာ၍ တည်ထားသောကြောင့် ကျိက် ခေါက်ဟု ခေါ်သည်ဟုဆိုပါသည်။

၃-မှတ်ချက်။ ။ မွန်ဘာသာတွင် ဘုရားကိုကျိက်ဟုခေါ်သည် ဝါးရားကို ဖော့ဟုခေါ်သည်။ နှစ်ခုပေါင်းသော်ဝါးရားကုန်း ဘုရားဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

တွင် ကျက်စားနေထိုင်ကုန်သော ဟင်္သာများတို့သည် ကုန်းမြင့် ရှိရာ ဤကုန်းပေါ်သို့ လာရောက်နားနေကြသည်ကို လူအများတို့ မြင်ကြလေသော် ၎င်းတောင်ကုန်းကို ဟင်္သာကုန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ၎င်းကုန်းတွင် တည်ထားသော ဘုရားကိုလည်း ဟင်္သာကုန်း ဘုရားဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ကြလေသည်။

### ရွှေဒေါင်းဝပ်ကုန်းခေါ်ဝေါ်ခြင်း

သီဟဒိပကျွန်း မင်း(၆)ဆက် မြောက် သုခမုခ နန်းစောရှင် ဘုရင်မင်းလက်ထက်တွင် ရွှေဒေါင်းဝပ် တောဟူသော အမည်ရ ပြန်သည်မှာ တနေ့သ၌ သုခမုခ နန်းစောရှင် ဘုရင်မင်းတရားသည် တောကစားထွက်တော်မူရာ 'ဒင်းချမ်း' အမတ်နှင့်နောက်ပါ ကျွန် ရင်း ဒလပန်းတို့သည် ၎င်းတောင်တွင် ဒေါင်းတကောင် တွေ့၍ လိုက်လံ ဘမ်းဆီးရာ ဒေါင်းသည် တောင်ပေါ်၌ပင် တခုသော ချုံသို့ဝင်လျက် ပျောက်သွားလေ၏။ ထိုသို့ဒေါင်း၊ ချုံသို့ဝင်၍ နေသည်ကို အကြောင်းပြု၍ 'ဒေါင်းဝင်တောင်'ဟု ခေါ်ကြ၏။

ကုန်း-ခါးကုန်းသော မွန်ရသေ့တပါးတည်သော ဘုရားဟုဆိုလိုပါသည်။ မွန်-ဦးပါလိတ အခြား ကျိုက်ခေါက်ဘုရားဆိုင်ရာ သမိုင်းများ၌ ကား-ပါဒမ္မိ ဇေယသေနမင်းနှင့် ရသေ့ခေါက်တို့ တိုင်ပင်၍ ရသေ့ခေါက်အမြွ ကိုးကွယ်သော ဆံတော်ကို ဋ္ဌာပနာ၍ တည်ထားသောကြောင့် ကျိုက် ခေါက်ဟု ခေါ်သည်ဟုဆိုပါသည်။

၃-မှတ်ချက်။ ။ မွန်ဘာသာတွင် ဘုရားကိုကျိုက်ဟုခေါ်သည် ဝါးရား, ကို ဖော့, ဟုခေါ်သည်။ နှစ်ခုပေါင်းသော်ဝါးရားကုန်း ဘုရားဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။



ဒေါင်းဝပ်တော့လည်းခေတီကြ၏။ ၎င်းဒေါင်းဝင် တောင်ပေတီမှာ ထည်ထားသော စေတီတော်ကိုလည်း ဒေါင်းဝင်ကုန်းစေတီဟူ၍၎င်း ဒေါင်းဝပ်ကုန်း စေတီဟူ၍၎င်း ခေတီဝေတီကြလေသည်။

### ဓာတ်တော်ကုန်းခေတီဝေတီခြင်း

ကျိုက်ဟော့ကုန်းကို ဓာတ်တော်ကုန်းဟူ၍လည်း ခေတီဝေတီကြသေး၏။ ခေတီဝေတီခြင်း အကြောင်းမှာ တနေ့သ၌ ရသေ့ကြီး ဘိုးမွန်ကောက်ကို ဝတ်ဖြူစင်ကြယ် ဝတ်ဆင်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်သည် အိပ်မက်ပေးလေ၏။ အိပ်မက်ပေးဟန်ကား ရသေ့ကြီး ဟု သုံးခွန်းခေတီ၍ သင်နေသော ဂုဏ်တောင်ပေတီ၌ မြကြုတ်နှင့်ထည့်၍ မြုပ်နှံထားသော ဆံတော်ဓာတ်မြတ်လေးဆူရှိသည်ဟု အိပ်မက်ပေးလေ၏။

ရသေ့ကြီးလည်း အိပ်မက်ပေးသောအတိုင်း တောင်ပေတီတွင် တူးဖော်လေရာ အိပ်မက်အတိုင်း ဆံတော်ကြုတ် ရသောကြောင့် ရသေ့ကြီး၏ ဒါယကာ မွန်ကြီး ဘိုးကွန်ကလေစာကို ခေတီ၍ မနှစ်တို့သားသမီးတစုနှင့် ဘိုးအန်စာ၊ ဘိုးနီဒက်တို့ကိုအမှူးထား၍ ဆွယ်တနီရွာသား မွန်များနှင့် ၎င်းကုန်းတော် တွင်ပင် ဘုရားတည်လေ၏။ ထိုကုန်းမှ ဓာတ်တော် ရသောကြောင့် ဓာတ်တော်ကုန်းဟု တွင်သည်။ ဘုရားကိုလည်း ဓာတ်တော်ကုန်း ဘုရားဟု ခေတီဝေတီ သမုတ်ကြလေသည်။

---

၁-မှတ်ချက်။ ။ဆွယ်တနီ ဟူသော စကားသည် မွန်ဘာသာ စကားဖြစ်ပေသည်။ ဆွယ်ကား ညောင်ကိုခေါ်သည် တနီကား သုံးခုတို့ခေါ်သည်။ နှစ်ခုပေါင်းသော် ညောင်သုံးပင်ရွာဟူ၏။

ဒေါင်းဝပ်တော့လည်းခေၤကြၢ်၏။ ၎င်းဒေါင်းဝင် တောင်ပေၤမုာ်  
ထည်ထားသော စေတီတော်ကိုလည်း ဒေါင်းဝင်ကုန်းစေတီဟူၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်  
ဒေါင်းဝပ်ကုန်း စေတီဟူၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ် ခေၤဝေၤကြၢ်လေသည်။

### ခတ်တော်ကုန်းခေၤဝေၤကြၢ်ခြင်း

ကျိက်ဟော့ကုန်းကို ခတ်တော်ကုန်းဟူၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ် ခေၤ  
ဝေၤကြၢ်သေး၏။ ခေၤဝေၤကြၢ်ခြင်း အကြောင်းမှာ တနေ့သၣ်  
ရသေ့ကြီး ဘိုးမွန်ကောက်ကို ဝတ်ဖြူစင်ကြယ် ဝတ်ဆင်ထား  
သော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်သည် အိပ်မက်ပေးလေ၏။ အိပ်မက်ပေး  
ဟန်ကား ရသေ့ကြီး ဟု သုံးခွန်းခေၤၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ် သင်နေသော ဂုဏ်  
တောင်ပေၤၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ် မြကြုတ်နှင့်ထည့်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ် မြှုပ်နှံထားသော ဆံတော်ခတ်  
မြတ်လေးဆူရှိသည်ဟု အိပ်မက်ပေးလေ၏။

ရသေ့ကြီးလည်း အိပ်မက်ပေးသောအတိုင်း တောင်ပေၤ  
တွင် တူးပေၤလေရာ အိပ်မက်အတိုင်း ဆံတော်ကြုတ် ရသေ့  
ကြောင့် ရသေ့ကြီး၏ ဒါယကာ မွန်ကြီး ဘိုးကုန်ကလေးစာကို  
ခေၤၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ် မနှစ် တို့သားသမီးတစုနှင့် ဘိုးအန်စာ၊ ဘိုးနီဒက်တို့ကိုအမှူး  
ထားၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ် ဆွယ်တနီရုံသား မွန်များနှင့် ၎င်းကုန်းတော် တွင်ပင်  
ဘုရားတည်လေ၏။ ထိုကုန်းမှ ခတ်တော် ရသေ့ကြောင့် ခတ်  
တော်ကုန်းဟု တွင်သည်။ ဘုရားကိုလည်း ခတ်တော်ကုန်း ဘုရား  
ဟု ခေၤဝေၤကြၢ်သမုတ်ကြၢ်လေသည်။

---

၁-မှတ်ချက်။ ဆွယ်တနီ ဟူသော စကားသည် မွန်ဘာသာ  
စကားဖြစ်ပေသည်။ ဆွယ်ကား ညောင်ကိုခေါ်သည့် တနီကား သုံးခု  
တို့ခေါ်သည်။ နှစ်ခုပေါင်းသော် ညောင်သုံးပင်ရွာဟူ၏။

ရှင်ပင်ကျိက်ခေါက်စေတီတော်မြတ်ကိုယခု ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အမျိုးမျိုးသောမုန့်-မြန်မာစကားအကြောင်းများဖြင့် စေတီတော်နှင့် ကုန်းတော်ကို ခေါ်ဝေါ်ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ထား ကြစေကာမူ မုန့်ဘာသာအားဖြင့် ကျိက်ဟော့ ဟူသော အမည်ကိုသာ မူရင်းထား၍ သုံးစွဲကြလေသည်။ သို့သော်ယခုအခါတော့ ထိုစေတီတော်မြတ်ကို နောင်တော်ကြီးဟု ခေါ်ဝေါ်ဟန်ရှိလေသည်။

သံလျင်မြို့တည်ခြင်း အကြောင်း။

အဝနေပြည်တော်စောပုမယ်နှင့်မောင်ဇံ ရင်တို့ကျိက်ဟော့ဘုရားတွင် ဆုတောင်းကြပြီးလျှင် ဆုတောင်းသောအတိုင်း ပြည့်စုံ၍ သံလျင်မြို့တွင်ပင် မင်းပြု၍နေ၏။ ထိုစောပုမယ်ဟူသည်မှာ အဝဘုရင်လက်မှ ထွက်ပြေးလာရာ သီဟဒီပကျွန်းတွင် မောင်ဇံ ရင်နှင့်တွေ့၍ နှစ်ယောက်သဘောတူပေါင်းသင်းနေထိုင်လျက် သံလျင်မြို့ဟုတည်ထောင်ဖန်ဆင်းကြလေသည်။

သံလျင်မြို့ကိုသာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၄ - ( ၂၉၂ ) ခုနှစ်တွင် တည်ထောင် ဖန်ဆင်း ထားပေသည်။ သံလျင်မင်း

၁-နောင်တော်ကြီးခေါ်သည်ဟူသော သမိုင်းစကားမှာဆင်ခြင်စွယ်ပင်၊ နောင်တော်ကြီးကား ဘုရားမတည်မှီ ရှေးဦးစွာ နမူနာ ပုံစံတည်ပြုရသောစေတီငယ်ကို နောင်တော်ကြီးဟု ခေါ်၏။ ယခုကျိက်ခေါက်ဘုရား၏ နောင်တော်ကြီးကား အင်္ဂါထောင့်မှာရှိပါသည်။ ကျိက်ခေါက်ဘုရားနှင့် နောင်တော်ကြီးဘုရားကား တခြားစီပင်။

၂-စောပုမယ် ကား၊ အဝဘုရင်လက်ထဲမှထွက်ပြေးလာသူဟု ဆိုရကား၊ ၎င်းစကားလည်း သက္ကရာဇ်အလွန်ကွာ၍ မဟုတ်တန်ရာ၊ အဝနေပြည်တော်ကိုကောဇာ သက္ကရာဇ် ၇၂၆-ခု သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၁၉၀၈-ခု တပေါင်းလမှ စတည်၏။ သံလျင်မြို့တည်သည်မှာ သာသနာ့

ရှင်ပင်ကျိက်ခေါက်စေတီတော်မြတ်ကိုယခု ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အမျိုးမျိုးသောမုန့်-မြန်မာစကားအကြောင်းများဖြင့် စေတီတော်နှင့် ကုန်းတော်ကို ခေါ်ဝေါ်ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ထား ကြစေကာမူ မုန့်ဘာသာအားဖြင့် ကျိက်ဟော့ ဟူသော အမည်ကိုသာ မူရင်းထား၍ သုံးစွဲကြလေသည်။ သို့သော်ယခုအခါတော့ ထိုစေတီတော်မြတ်ကို နောင်တော်ကြီးဟု ခေါ်ဝေါ်ဟန်ရှိလေသည်။

သံလျင်မြို့တည်ခြင်း အကြောင်း။

အဝနေပြည်တော်စောပုမယ်နှင့်မောင်ဇံ ရင်တို့ကျိက်ဟော့ဘုရားတွင် ဆုတောင်းကြပြီးလျှင် ဆုတောင်းသောအတိုင်း ပြည့်စုံ၍ သံလျင်မြို့တွင်ပင် မင်းပြု၍နေ၏။ ထိုစောပုမယ်ဟူသည်မှာ အဝဘုရင်လက်မှ ထွက်ပြေးလာရာ သီဟဒီပကျွန်းတွင် မောင်ဇံ ရင်နှင့်တွေ့၍ နှစ်ယောက်သဘောတူပေါင်းသင်းနေထိုင်လျက် သံလျင်မြို့ဟုတည်ထောင်ဖန်ဆင်းကြလေသည်။

သံလျင်မြို့ကိုသာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၄ - ( ၂၉၂ ) ခု နှစ်တွင် တည်ထောင် ဖန်ဆင်း ထားပေသည်။ သံလျင် မင်း

၁-နောင်တော်ကြီးခေါ်သည်ဟူသော သမိုင်းစကားမှ ဆင်ခြင်ဘွယ်ပင်၊ နောင်တော်ကြီးကား ဘုရားမတည်မှီ ရှေးဦးစွာ နမူနာ ပုံစံတည်ပြုရသောစေတီငယ်ကို နောင်တော်ကြီးဟု ခေါ်၏။ ယခုကျိက်ခေါက်ဘုရား၏ နောင်တော်ကြီးကား အင်္ဂါထောင့်မှာရှိပါသည်။ ကျိက်ခေါက်ဘုရားနှင့် နောင်တော်ကြီးဘုရားကား တခြားစီပင်။

၂-စောပုမယ်, ကား၊ အဝဘုရင်လက်ထဲမှထွက်ပြေးလာသူဟု ဆိုရကား၊ ၎င်းစကားလည်း သက္ကရာဇ်အလွန်ကွာ၍ မဟုတ်တန်ရာ၊ အဝနေပြည်တော်ကိုကောဇာ သက္ကရာဇ် ၇၂၆-ခု သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၁၉၀၈-ခု တပေါင်းလမှ စတည်၏။ သံလျင်မြို့တည်သည်မှာ သာသနာ့

ဆက်မှာ 'မောင်ဇံရင်အစ သာလွန်မင်းတရား အဆုံး မင်းဆက် ပေါင်း (၆) ဆက် ရှိပါသည်ဟု မွန်ည'မွန်တို့၏ သမိုင်း စာတွင် ထင်ရှားပါသည်။

**ဓမ္မသေနမင်းနှင့် ခင်စောစောအကြောင်း။**

ပဲခူးနန်းစံ ရှင်ဘုရင်မကြီး၏ ခင်စောနှစ် သွီးတော် ခင်စော စောတို့သည် ဓမ္မသေနမင်းကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် သီဟ ဒီပကျွန်း၏ ဒီရေလွတ် ကုန်းအနီး တောထဲတွင် အပျိုတော် များနှင့် သက္ကရာဇ် ၂၉၂-ခုတွင် တည်၏ဟု ဤသမိုင်းဆရာက ဆို၏။ သံလျင် မြို့တည်စဉ်အခါက အဝနေပြည်တော် ရှိမှာပင် မဟုတ်သေးပါ။

၃-မှတ်ချက်။ သံလျင်မြို့ကို မောင်ဇံရင် တည်ထောင်သော မြို့ ဖြစ်လေသောကြောင့် ဇံရင်မြို့ဟု ခေါ်ရာမှ တဖြည်းဖြည်း ကာလရွေ့ လျော့သဖြင့် သံလျင်မြို့ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ အချို့သော သမိုင်းစာများတွင် မောင်သံလွင်၊ မောင်သံလျင် ဟူသော အမည်ကို ဖွဲ့၍ သံလျင်မြို့တွင်ကြောင်း လာရှိပေသည်။ သမိုင်းဆရာ အမှာ။

၄-သံလျင်မြို့ကို သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၉၂-ခု တည်သည်ဟုဆို၏။ ပါဒမြို့ကို သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၃၀-နှစ် တည်သည်ဟု ဆို၏။ ပါဒမြို့ တည်သော နှစ်နှင့် သံလျင်မြို့ တည်သော နှစ်မှာ ၆၃-နှစ်သာ ကွာရာ မင်းဆက်ပေါင်းကား ပါဒမြို့၌ ၃၅-ဆက် အုပ်စိုးသည်ဟု ဆို၏။ မင်း တဆက်လျှင် တွက်ကြည့်က ၂-နှစ်ပင် နန်းသက်မပြည့် ဖြစ်နေရာ ၎င်း စကားလည်း မဟုတ်တန်ရာ။ သံလျင်မြို့တည်သော သက္ကရာဇ်မှာ အကူး အပြောင်းများ၍ မှားဟန်တူ၏။

၁-ဤသမိုင်း၌ကား ပါဒမြို့မင်းဆက်ပေါင်း ၃၅-ဆက် သံလျင်မြို့ မင်း ၆-ဆက်၊ ပေါင်း ၄၁-ဆက်တို့၏ အခြား သံလျင်၊ ပါဒရာဇဝင်များ၌ ကား ပါဒမြို့၌ ဇေယျသေနမင်းအစ နရိန္ဒရာဇာ၊ မင်းအဆုံး သံလျင် မြို့၌ သံလျင်မင်းအစ ဘောဂသေနမင်းအဆုံး နှစ်မြို့ပေါင်း ၃၆-ဆက် သာဆို၏။

ဆက်မှာ -မောင်ဇံရင်အစ သာလွန်မင်းတရား အဆုံး မင်းဆက် ပေါင်း (၆) ဆက် ရှိပါသည်ဟု မှန်သည့် မှန်တို့၏ သမိုင်း စာတွင် ထင်ရှားပါသည်။

**ဓမ္မသေနမင်းနှင့် ခင်စောစောအကြောင်း။**

ပဲခူးနန်းစံ ရှင်ဘုရင်မကြီး၏ ခင်စောနှစ် သို့တော် ခင်စော စောတို့သည် ဓမ္မသေနမင်းကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် သီဟ ဝီပကျန်း၏ ဒီရေလွတ် ကုန်းအနီး တောထဲတွင် အပျိုတော် များနှင့် သက္ကရာဇ် ၂၉၂-ခုတွင် တညွှန်ဟု ဤသမိုင်းဆရာက ဆို၏။ သံလျင် မြို့တည်စဉ်အခါက အဝနေပြည်တော် ရှိမှာပင် မဟုတ်သေးပါ။

၃-မှတ်ချက်။ သံလျင်မြို့ကို မောင်ဇံရင် တည်ထောင်သော မြို့ ဖြစ်လေသောကြောင့် ဇံရင်မြို့ဟု ခေါ်ရာမှ တဖြည်းဖြည်း ကာလရွေ့ လျော့သဖြင့် သံလျင်မြို့ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ အချို့သော သမိုင်းစာများတွင် မောင်သံလျင်၊ မောင်သံလျင် ဟူသော အမည်ကို စွဲ၍ သံလျင်မြို့တွင်ကြောင်း လာရှိပေသည်။ သမိုင်းဆရာ အမှာ။

၄-သံလျင်မြို့ကို သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၉၂-ခု တည်သည်ဟုဆို၏။ ပါဒမြို့ကို သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၂၃၀-နှစ် တည်သည်ဟု ဆို၏။ ပါဒမြို့ တည်သော နှစ်နှင့် သံလျင်မြို့ တည်သော နှစ်မှာ ၆၃-နှစ်သာ ကွာရာ ငင်းဆက်ပေါင်းကား ပါဒမြို့၌ ၃၅-ဆက် အုပ်စိုးသည်ဟု ဆို၏။ မင်း တဆက်လျှင် တွက်ကြည့်က ၂-နှစ်ပင် နန်းသက်မပြည့် ဖြစ်နေရာ ၎င်း စကားလည်း မဟုတ်တန်ရာ။ သံလျင်မြို့တည်သော သက္ကရာဇ်မှာ အကူး အပြောင်းများ၍ မှားဟန်တူ၏။

၁-ဤသမိုင်း၌ကား ပါဒမြို့မင်းဆက်ပေါင်း ၃၅-ဆက် သံလျင်မြို့ မင်း ၆-ဆက်၊ ပေါင်း ၄၁-ဆက်တို့၏ အခြား သံလျင်၊ ပါဒရာဇဝင်များ၌ ကား ပါဒမြို့၌ ဇေယျသေနမင်းအစ နဂါးရာဇာ၊ မင်းအဆုံး သံလျင် မြို့၌ သံလျင်မင်းအစ တောဝသေနမင်းအဆုံး နှစ်မြို့ပေါင်း ၃၆-ဆက် သာဆို၏။

ပြေးရှောင် ပုန်းအောင်းနေရာ ဓမ္မသေနမင်းနှင့် စောရာဇာအမတ်  
 ဓညားစောအမတ်တို့သည် တပ်ချ၍နေသောအခါ ဓမ္မသေနမင်းက  
 အမတ်ကြီးတို့ ယခု ပဲခူးဘုရင်မကြီးနှင့် သွီးတော်တို့ ထွက်ပြေးပုန်း  
 အောင်း၍ နေသော နေရာကား ဤ သီဟဒီပကျွန်း၏ ဒီရေလွတ်  
 ကုန်းတော်မှာပင် ဖြစ်သည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ ယခု ဤနေရာသို့  
 သွား ရှာဖွေကြရမည်ဟု အမိန့်ရှိတော်မူရာ စောရာဇာ အမတ်  
 ဓညားစောအမတ်တို့ လိုက်လံ ရှာဖွေကြလေသော် ခင်စောစော၊  
 တို့ကို တွေ့လေ၏။

ထိုသို့ တွေ့ရာတွင် ခင်စောစောက အဘေကြီးတို့ အဘယ်  
 သို့သော အရေးအကြောင်း တော်များကြောင့် ဤနေရာ ဒေသသို့  
 ဆိုက်ရောက်တော် မူလာကြပါသနည်းဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ  
 စောရာဇာအမတ်ကြီးက သံတော်ဦးတင်သည်မှာ ကျွန်တော်မျိုးတို့  
 မှာ မောင်တော်ဖြစ်သော ဓမ္မသေနမင်းသည် ယခုအခါ သီဟရာ  
 ဇာကျွန်း ကျိက်ခဆွတ်စေတီမှာ ဗိုလ်ခြေများစွာဖြင့် တပ်ချ၍စံနေ  
 တော်မူလျက် ရှိပါသည်။ ထိုသို့ တပ်ချပြီးလျှင် သခင်မတို့ကို မတွေ့  
 တွေ့အောင် ရှာဖွေရမည်ဟု စေခိုင်းတော်မူသောကြောင့် ဗျာဒိတ်  
 တော် နာခံ၍ အမြန်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟု သံတော်ဦး  
 တင်လျှောက်လေ၏။

**အကြောင်း မဆက်ဝန်ပါတုရား။**

ထိုအခါ ခင်စောစောက ထပ်မံ၍ အမိန့်ရှိတော် မူပြန်သည်မှာ  
 အဘေကြီးတို့ ရွှေနန်းတော်ကြီး အကြောင်းကို ကြားရလျှင် နှစ်  
 လုံးသည်အုကို မီးပူဖြင့် မြှိုက်သည့်နှယ်၊ ကိုးကွယ်ရာမရ အလွန်  
 တရာမှ ပူဆွေးလှပါသည်။ ရွှေနန်းရှင် မင်းတရားကိုလည်း စဉ်းစား

ပြေးရှောင် ပုန်းအောင်းနေရာ ဓမ္မသေနမင်းနှင့် စောရာဇာအမတ်  
ညွှားစောအမတ်တို့သည် တပ်ချ၍နေသောအခါ ဓမ္မသေနမင်းက  
အမတ်ကြီးတို့ ယခု ပဲခူးဘုရင်မကြီးနှင့် သွီးတော်တို့ ထွက်ပြေးပုန်း  
အောင်း၍ နေသော နေရာကား ဤ သီဟဒီပကျွန်း၏ ဒီရေလွတ်  
ကုန်းတော်မှာပင် ဖြစ်သည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ ယခု ဤနေရာသို့  
သွား ရှာဖွေကြရမည်ဟု အမိန့်ရှိတော်မူရာ စောရာဇာ အမတ်  
ညွှားစောအမတ်တို့ လိုက်လံ ရှာဖွေကြလေသော် ခင်စောစော၊  
တို့ကို တွေ့လေ၏။

ထိုသို့ တွေ့ရာတွင် ခင်စောစောက အဘေကြီးတို့ အဘယ်  
သို့သော အရေးအကြောင်း တော်များကြောင့် ဤနေရာ ဒေသသို့  
ဆိုက်ရောက်တော် မူလာကြပါသနည်းဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ  
စောရာဇာအမတ်ကြီးက သံတော်ဦးတင်သည်မှာ ကျွန်တော်မျိုးတို့  
မှာ မောင်တော်ဖြစ်သော ဓမ္မသေနမင်းသည် ယခုအခါ သီဟရာ  
ဇာကုန်း ကျိက်ခဆွတ်စေတီမှာ ဗိုလ်ခြေများစွာဖြင့် တပ်ချ၍စံနေ  
တော်မူလျက် ရှိပါသည်။ ထိုသို့ တပ်ချပြီးလျှင် သခင်မတို့ကို မတွေ့  
တွေ့အောင် ရှာဖွေရမည်ဟု စေခိုင်းတော်မူသောကြောင့် ဗျာဒိတ်  
တော် နာခံ၍ အမြန်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟု သံတော်ဦး  
တင်လျှောက်လေ၏။

**အကြောင်း မဆက်ဝန်ပါတုရား။**

ထိုအခါ ခင်စောစောက ထပ်မံ၍ အမိန့်ရှိတော် မူပြန်သည်မှာ  
အဘေကြီးတို့ ရွှေနန်းတော်ကြီး အကြောင်းကို ကြားရလျှင် နှစ်  
လုံးသည်အကုန် မီးပူဖြင့် မြှိုက်သည့်နွယ်၊ ကိုးကွယ်ရာမရ အလွန်  
တရာမှ ပူဆွေးလှပါသည်။ ရွှေနန်းရှင် မင်းတရားကိုလည်း စဉ်းစား



တော်မူရန် အလွန်ဝန်လေးလှပါသည်။ ရွှေနန်းရှင်ဘုရားနှင့် ရည်တူ  
လို့ကြည်ဖြူစိတ်များထားရှိကဲ့လျှင် ရွှေနန်းတော်ကြီးအပါးမှ တဘ  
ဝါးမှ ခွါသွားမည် မဟုတ်ပါ။ သို့အတွက် အဘေကြီးတို့ ကသာ  
သွီးအတွက် ရွှေနန်းရှင် အမျက် မထွက်အောင် ဆက်ဆက်ကြီး  
လျှောက်ထား သံတော်ဦးတင်ပါ ဘေဘေကြီးတို့ဟု ခင်စောစော  
က မှာကြားလိုက်လေ၏။

ခင်စောစော, ကို ဇွတ်အတင်း မိဖုရား  
တင်မြောက်ခြင်း။

ထိုအခါ စောရာဇာအမတ်နှင့် မညားစော အမတ်တို့သည်  
ဓမ္မသေနမင်းအား အကျိုးအကြောင်း စုံလင်စွာ လျှောက်ထား  
သံတော်ဦး တင်လေသော် ဓမ္မသေန မင်းသည် ရွှေစိတ်တော်  
မကြည်မသက် အမျက်တော်ထွက်ပြီးလျှင် သင်း ငါလက်တင်းက  
လွတ်ရအံ့လောဟု ကြိမ်းဝါးလျက် ကဲ အမတ်ကြီးတို့ ငါ့ကိုယ်  
တော်တိုင် ခင်စောစောတို့ထံ ကြွချီတော်မူမည် ယခု ပြင်ဆင်ကြဟု  
အမိန့်တော်ချပြီးလျှင် တပ်စခန်းမှ ဒီရေလွတ်ကုန်း တောတန်းသို့  
ဒလကြမ်း ချီတက်တော်မူလေ၏။

ဓမ္မသေန မင်းသည် ဒလကြမ်း ချီတက်၍ ခင်စောစော  
တို့ကို တွေ့မြင်တော်မူလေ၏။ ထိုအခါ ဓမ္မသေနမင်းသည် ဣန္ဒြေ  
ချုပ် မင်းဟန်ဖြင့် မလုပ်နိုင်တော့ဘဲ ခင်စောစော၏ လက်ရုံးကို  
တအားကုန် ချုပ်ကိုင်လျက် ကဲ နှမတော် မိဖုရား လုပ်ရလိမ့်မည်ဟု  
ပြောပြလေ၏။ ထိုအခါ ခင်စောစောက ဘုရားကျွန်မအား  
လွတ်ပါဆို၍ တအားကုန် ရုန်းဖယ်ရာ ဗြူးကနဲဖြစ်၍ မင်းကြီး

တော်မူရန် အလွန်ဝန်လေးလှပါသည်။ ရွှေနန်းရှင်ဘုရားနှင့် ရည်တူ  
လို့ ကြည်ဖြူစိတ်များထားရှိကဲ့လျှင် ရွှေနန်းတော်ကြီးအပါးမှ တဘ  
ဝါးမှ ခွါသွားမည် မဟုတ်ပါ။ သို့အတွက် အဘေကြီးတို့ ကသာ  
သွီးအတွက် ရွှေနန်းရှင် အမျက် မထွက်အောင် ဆက်ဆက်ကြီး  
လျှောက်ထား သံတော်ဦးတင်ပါ ဘေဘေကြီးတို့ဟု ခင်စောစော  
က မှာကြားလိုက်လေ၏။

**ခင်စောစော, ကို ဇွတ်အတင်း မိဖုရား  
တင်မြောက်ခြင်း**

ထိုအခါ စောရာဇာအမတ်နှင့် ခညားစော အမတ်တို့သည်  
ဓမ္မသေနမင်းအား အကျိုးအကြောင်း စုံလင်စွာ လျှောက်ထား  
သံတော်ဦး တင်လေသော် ဓမ္မသေန မင်းသည် ရွှေစိတ်တော်  
မကြည်မသက် အမျက်တော်ထွက်ပြီးလျှင် သင်း ငါ့လက်တွင်းက  
လွတ်ရအံ့လောဟု ကြိမ်းဝါးလျက် ကဲ အမတ်ကြီးတို့ ငါ့ကိုယ်  
တော်တိုင် ခင်စောစောတို့ထံ ကြွချီတော်မူမည် ယခု ပြင်ဆင်ကြဟု  
အမိန့်တော်ချပြီးလျှင် တပ်စခန်းမှ ဒီရေလွတ်ကုန်း တောတန်းသို့  
ဒလကြမ်း ချီတက်တော်မူလေ၏။

ဓမ္မသေန မင်းသည် ဒလကြမ်း ချီတက်၍ ခင်စောစော  
တို့ကို တွေ့မြင်တော်မူလေ၏။ ထိုအခါ ဓမ္မသေနမင်းသည် ဣန္ဒြေ  
ချုပ် မင်းဟန်ဖြင့် မလုပ်နိုင်တော့ဘဲ ခင်စောစော၏ လက်ရုံးကို  
တအားကုန် ချုပ်ကိုင်လျက် ကဲ နှမတော် မိဖုရား လုပ်ရလိမ့်မည်ဟု  
ပြောပြလေ၏။ ထိုအခါ ခင်စောစောက ဘုရားကျွန်မအား  
လွတ်ပါဆို၍ တအားကုန် ရုန်းဖယ်ရာ ပြုံးကနဲဖြစ်၍ မင်းကြီး

လက်မှ လွတ်သွားလေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုနေရာကို တအားစွာ တောဟု ခညားစောအမတ်ကြီးက သမိုင်းထိုးထားလေ၏။

### ခင်စောစော ထွက်ပြေးခြင်း။

ခင်စောစောသည် ထိုသို့ ဘုရင်ကြီးလက်မှလွတ်၍ တအားကုန် ထွက်ပြေးလေရာ မိန်းမသားလည်းဖြစ် ဘုရင့် သွီးတော်လည်းဖြစ် ဘုရင်မင်းမြတ်ကလည်း ကြည်ဖြူတော် မူသည်ကို သိကြသောကြောင့် ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်းမပြု၊ ကြည့်ရှု၍သာနေကြလေရာ ဦးတည်ရာသို့ ပြေးလေ၏။ ထိုနောက် အမတ်ကြီးများ လိုက်လံရှာဖွေ၍ ရှင်ဘုရင် အမျက်တော်ရှုက အသက်တော်ပါ ပျောက်မည်ကို စိုးရိမ်တော် မူရကြောင်းပါဘုရားဟု လျှောက်ထား လေလျှင် ခင်စောစောက သို့ဖြင့် အဘေကြီးတို့ ပြောစကားကို နားထောင်ပါတော့မည်ဟု ဝန်ခံလိုက်ရာ အမတ်ကြီးများက မေ့သေနမင်းအား ခင်စောစောက ကျိက်ပါပေါ့လို့ ဝန်ခံသံတော်ဦးတင်သောနေရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဒီရေလွတ်ကုန်းကို ကျိက်ပါပေါ့ကုန်းဟု ခညားစောအမတ် သမိုင်းထိုးထားလေ၏။

### ခင်စောစောကို ခေတ္တထားခဲ့ခြင်း

ထိုနေရာမှ လာကြရာ သီဟရာဇာ ကုန်းသို့ ရောက်လေ၏။ ထို သီဟရာဇာ ကုန်းတွင် ခင်စောစောကို စောရာဇာ အမတ်နှင့် သီဟရာဇာ တောင်ကုန်း၏အရှေ့ဘက်၌ ခေတ္တထားခဲ့၍ မေ့သေနနှင့် ခညားစောအမတ်တို့သည် ငါတို့ ယခု ခေတ္တမျှ ပဲခူးသို့ပြန်ရချေ

၁-၄၆: တအားလွတ်တော့မှ ကာလ ရှေ့လျှောလာ၍ ယခု အဒွတ္တော၊ မြစ်ဟန်တု၏။ မွန်....သီ ကမူကား ဟဒိုတော ဟဒွတ်တော တု၏။ မြန်မာလို တအားဆောင့်ရုန်းသော တော,ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည် ဟု ဆို၏။

လက်မှ လွတ်သွားလေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုနေရာကို တအားလွတ်တောဟု ခညားစောအမတ်ကြီးက သမိုင်းထိုးထားလေ၏။

**ခင်စောစော ထွက်ပြေးခြင်း။**

ခင်စောစောသည် ထိုသို့ ဘုရင်ကြီးလက်မှလွတ်၍ တအားကုန်ထွက်ပြေးလေရာ မိန်းမသားလည်းဖြစ် ဘုရင် သွီးတော်လည်းဖြစ် ဘုရင်မင်းမြတ်ကလည်း ကြည်ဖြူတော် မူသည်ကို သိကြသောကြောင့် ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်းမပြု၊ ကြည့်ရှု၍သာနေကြလေရာ ဦးတည်ရာသို့ ပြေးလေ၏။ ထိုနောက် အမတ်ကြီးများ လိုက်ဖ်ရှာဖွေ၍ ရှင်ဘုရင် အမျက်တော်ရှုက အသက်တော်ပါ ပျောက်မည်ကို စိုးရိမ်တော် မူရကြောင်းပါဘုရားဟု လျှောက်ထား လေလျှင် ခင်စောစောက သို့ဖြင့် အဘေကြီးတို့ ပြောစကားကို နားထောင်ပါတော့မည်ဟု ဝန်ခံလိုက်ရာ အမတ်ကြီးများက ဓမ္မသေနမင်းအား ခင်စောစောက ကျိက်ပါပေါ့လို့ ဝန်ခံသံတော်ဦးတင်သောနေရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဒီရေလွတ်ကုန်းကို ကျိက်ပါပေါ့ကုန်းဟု ခညားစောအမတ် သမိုင်းထိုးထားလေ၏။

**ခင်စောစောကို ခေတ္တထားခဲ့ခြင်း**

ထိုနေရာမှ လာကြရာ သီဟရာဇာ ကုန်းသို့ ရောက်လေ၏။ ထို သီဟရာဇာ ကုန်းတွင် ခင်စောစောကို စောရာဇာ အမတ်နှင့် သီဟရာဇာ တောင်ကုန်း၏အရှေ့ဘက်၌ ခေတ္တထားခဲ့၍ ဓမ္မသေနနှင့် ခညားစောအမတ်တို့သည် ငါတို့ ယခု ခေတ္တမျှ ပဲခူးသို့ပြန်ရချေ

၁-၄၆၊ တအားလွတ်တောမှ ကာလ ရွှေ့လျောလာ၍ ယခု အဒုတ္တော၊ မြစ်ဟန်တု၏၊ မွန်...သီ ကမူကား ဟဒိုတော ဟဒွတ်တောဟူ၏။ မြန်မာလို တအားဆောင့်ရုန်းသော တောဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည့်ဟု ဆို၏။

မည်။ နောက် မကြာမှီ ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်း စုံလင်စွာဖြင့် နှစ်မတော်  
အား လာရောက်၍ ကိုယ်တော်တိုင် ခေါ်လှည့်ပါမည့်အကြောင်း  
မှာကြား၍ တပ်မတော်ကြီးပါ ပဲခူးသို့ ပြန်ကြွသွားလေ၏။

**ဓမ္မသေနမင်းအား ခင်စောစောစောအာဏ်ဓမ္မ**

**တ, သ, လွမ်းဆွတ်သတိရတော်မူခြင်း**

ထိုအခါ စောရာဇာအမတ်နှင့် ခင်စောစောတို့မှာ တနေ့  
လာရိုး တနေ့လာရိုးနှင့် စောင့်ဆိုင်း၍ ရက်လများ ငြောင်းလာရ  
ကား စိတ်ရွှင်လန်းခြင်း မရှိတော့ဘဲ အမတ်ကြီး စောရာဇာအား  
ပြောကြားသည်မှာ အဘေကြီးတို့ မောင်ဘုရားသည် ကျွန်မကို လိမ်  
၍သွားချေပြီ ယခုကျွန်မမှာ စိတ်ရွှင်လန်းခြင်း မရှိတော့ပါ။ ကြိုက်  
လေဟန်ပြု၍ ပြောဆိုသွားသော စကားများသည် ပဲခူးမြို့တော်  
သို့ ရောက်တော့ မေ့ပျောက်ပြီ ထင်ပါသည် ဘေဘေကြီး၊ အမှန်  
သာချစ်ကြိုက်ဇိုးရှိခဲ့ပါလျှင် ယခု ရောက်ချိန်တန်ပါပြီ။ ယခုတော့  
ချစ်ကြိုက်ခြင်းမရှိ၍သာ မကြိုက်မလာသပေ၊ ဟု အပြစ်တင်စကား  
ပြောကြားရာ၊ စောရာဇာအမတ်ကြီးက စိုးရိမ်တော်မမူပါနှင့် သခင်  
မ။ ကျွန်တော်မျိုးကြီးကိုယ်တိုင်ပဲခူးမြို့သို့လိုက်၍ သံတော်ဦးတင်ပေး  
ပါမည်။ သခင်မသာစိတ်ချမ်းသာစွာနေထိုင်တော်မူပါဟု လျှောက်  
ထားလေလျှင် ခင်စောစော သဘောကျသဖြင့် စောရာဇာအမတ်  
ကြီးသည် သခင်မထံ ခွင့်ပန်လျက် ပဲခူးမြို့သို့ ထွက်ခွာသွားလေ၏။

**ဓမ္မသေနမင်း၊ သီဟရာဇာကုန်းသို့ ချီတက်တော်မူခြင်း**

ဓမ္မသေနမင်းသည် နောက်ပါ ညွှားစော အမတ်ကြီးနှင့်  
တကွ စစ်အင်ခင်းကျင်းလျက် ပဲခူးမြို့မှ သီဟရာဇာကုန်းသို့ ချီတက်  
တော်မူလာရာ လမ်းခရီးအကြားတွင် တွေ့ဆုံကြ၍ စကားမျိုးစုံကို

မည်။ နောက် မကြာမီ ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်း စုံလင်စွာဖြင့် နှစ်မတော် အား လာရောက်၍ ကိုယ်တော်တိုင် ခေါ်လှည့်ပါမည့်အကြောင်း မှာကြား၍ တပ်မတော်ကြီးပါ ပဲခူးသို့ ပြန်ကြွသွားလေ၏။

**ဓမ္မသေနမင်းအား ခင်စောစောစောဘက်မေ့**

**တ,သ,လွမ်းဆွတ်သတိရတော်မူခြင်း**

ထိုအခါ စောရာဇာအမတ်နှင့် ခင်စောစောတို့မှာ တနေ့ လာရိုး တနေ့လာရိုးနှင့် စောင့်ဆိုင်း၍ ရက်လများ ပြောင်းလာရ ကား စိတ်ရွှင်လန်းခြင်း မရှိတော့ဘဲ အမတ်ကြီး စောရာဇာအား ပြောကြားသည်မှာ အဘေကြီးတို့ မောင်ဘုရားသည် ကျွန်မကို လိမ် ရှိသွားချေပြီ ယခုကျွန်မမှာ စိတ်ရွှင်လန်းခြင်း မရှိတော့ပါ။ ကြိုက် လေဟန်ပြု၍ ပြောဆိုသွားသော စကားများသည် ပဲခူးမြို့တော် သို့ ရောက်တော့ မေ့ပျောက်ပြီ ထင်ပါသည် ဘေဘေကြီး၊ အမှန် သာချစ်ကြိုက်ရိုးရှိခဲ့ပါလျှင် ယခု ရောက်ချိန်တန်ပါပြီ။ ယခုတော့ ချစ်ကြိုက်ခြင်းမရှိ၍သာ မကြိုက်မလာသပေ။ ဟု အပြစ်တင်စကား ပြောကြားရာ၊ စောရာဇာအမတ်ကြီးက စိုးရိမ်တော်မမူပါနှင့် သခင် မ။ ကျွန်တော်မျိုးကြီးကိုယ်တိုင်ပဲခူးမြို့သို့လိုက်၍ သံတော်ဦးတင်ပေး ပါမည်။ သခင်မသာစိတ်ချမ်းသာစွာနေထိုင်တော်မူပါဟု လျှောက် ထားလေလျှင် ခင်စောစော သဘောကျသဖြင့် စောရာဇာအမတ် ကြီးသည် သခင်မထံ ခွင့်ပန်လျက် ပဲခူးမြို့သို့ ထွက်ခွါသွားလေ၏။

**ဓမ္မသေနမင်း၊ သီဟရာဇာကုန်းသို့ ချီတက်တော်မူခြင်း**

ဓမ္မသေနမင်းသည် နောက်ပါ ခညားစော အမတ်ကြီးနှင့် တကွ စစ်အင်ခင်းကျင်းလျက် ပဲခူးမြို့မှ သီဟရာဇာကုန်းသို့ ချီတက် တော်မူလာရာ လမ်းခရီးအကြားတွင် တွေ့ဆုံကြ၍ စကားမျိုးစုံကိ

စောရာဇာအမတ်ကြီးက လျှောက်ထားလေရာ ကဲ...ဘိုးဘိုးစကား ပြောနေရာက မောပန်းရုံသာရှိချေတော့မည်။ ယခုပင်ချီတက်တော် မူမည်။ နှစ်မလေး ခင်စောစော၏ မြော်လင့် တောင်တ ချက်ကို ပြည့်စုံအောင် ဆက်ရပေတော့မည် ဘိုးဘိုးဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဆက်လက်၍ ချီတော်မူလေသည်။

**ဓမ္မသေနမင်းနှင့် ခင်စောစောတို့ သံလျင်မြို့ နန်းတက်ပွဲ**

မကြာမှီ ခင်စောစောထံ ရောက်၍ အမတ်ကြီးနှစ်ယောက် နှင့်တိုင်ပင်ပြီးလျှင် သံလျင်မြို့ကို ခင်စောစောကို မိဖုရားကြီးအဆု ထားလျက် နန်းတက်ပွဲ ဆင်နွှဲပြီးလျှင် စိုးစံတော်မူလေ၏။

**သမိုင်းထိုးကြခြင်း**

ထိုသို့ သံလျင်မြို့ကို စိုးစံတော်မူစဉ် ခင်စောစောနှင့် ဧညား စောအမတ်ကြီးတို့သည် တိုင်ပင်ကြလေ၏။ တိုင်ပင်ဟန်ကား ခင် စောစောက ဘိုးဘိုး ယခု ကျွန်မတို့ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသော အလုပ်ကိစ္စဟု သမ္မတို့သည် နောင် ဥဒါန်းတွင်ရစ်အောင် ကြံစည် ပြုလုပ်ရမှုကား ကောင်းလေစွဟု တိုင်ပင်ရာ သဘောကြိုက်ညီသဖြင့် ဒီရေလွတ် ကုန်းတွင် နောက်က ရေးသားခဲ့သည့်အတိုင်း ကျိက္ကပေတီ စေတီ တဆူ ဓာတ်တော်သုံးဆူနှင့် တည်ထားလေ၏။

---

၁-အထူးမှာထားချက်။ ကျိက်ကမော့စေတီကို ဓမ္မသေနမင်းနှင့် မိဖုရားခင်စောစော ဧညားစော အမတ်တို့သည် သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၅၁-ခုနှစ်တွင် တည်သော စေတီ ၅-ဆူဟု မွန်တို့ စာတွင်တွေ့ရ၍ မြန်မာလိုပြန်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခု ခေါ်ဝေါ်နေကြသော ကျိက္ကမော့ စေတီကို မွန်ဘာသာအားဖြင့် ကျိက္ကပေတီဟု သမိုင်းတွင် တွေ့ရပါသည်။  
“ဘာသာပြန်သူ”

စောရာဇာအမတ်ကြီးက လျှောက်ထားလေရာ ကဲ...ဘိုးဘိုးစကား ပြောနေရာက မောပန်းရုံသာရှိချေတော့မည်။ ယခုပင်ချီတက်တော် မူမည်။ နှစ်မလေး ခင်စောစော၏ မြော်လင့် တောင့်တ ချက်ကို ပြည့်စုံအောင် ဆက်ရပေတော့မည် ဘိုးဘိုးဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဆက်လက်၍ ချီတော်မူလေသည်။

**ဓမ္မသေနမင်းနှင့် ခင်စောစောတို့ သံလျင်မြို့ နန်းတက်ပွဲ**

မကြာမီ ခင်စောစောထံ ရောက်၍ အမတ်ကြီးနှစ်ယောက် နှင့်တိုင်ပင်ပြီးလျှင် သံလျင်မြို့ကို ခင်စောစောကို မိဖုရားကြီးအထူး ထားလျက် နန်းတက်ပွဲ ဆင်နွှဲပြီးလျှင် စိုးစံတော်မူလေ၏။

**သမိုင်းထိုးကြခြင်း**

ထိုသို့ သံလျင်မြို့ကို စိုးစံတော်မူစဉ် ခင်စောစောနှင့် ခညား စောအမတ်ကြီးတို့သည် တိုင်ပင်ကြလေ၏။ တိုင်ပင်ဟန်ကား ခင် စောစောက ဘိုးဘိုး ယခု ကျွန်မတို့ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသော အလုပ်ကိစ္စဟု သမ္မတို့သည် နောင် ဥဒါန်းတွင်ရစ်အောင် ကြံစည် ပြုလုပ်ရမူကား ကောင်းလေစွဟု တိုင်ပင်ရာ သဘောကြိုက်ညီသဖြင့် ဒီရေလွတ် ကုန်းတွင် နောက်က ရေးသားခဲ့သည့်အတိုင်း ကျိက္ကပေါ့စေတီ တဆူ ဓာတ်တော်သုံးဆူနှင့် တည်ထားလေ၏။

---

၁-အထူးမှာထားချက်။ ကျိက်ကမော့စေတီကို ဓမ္မသေနမင်းနှင့် မိဖုရားခင်စောစော ခညားစော အမတ်တို့သည် သာသနာ့ သက္ကရာဇ် ၂၅၁-ခုနှစ်တွင် တည်သော စေတီ ၅-ဆူဟု မွန်တို့ စာတွင်တွေ့ရ၍ မြန်မာလိုပြန်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခု ခေါ်ဝေါ်နေကြသော ကျိက္ကမော့ စေတီကို မွန်ဘာသာအားဖြင့် ကျိက္ကပေါ့ဟု သမိုင်းတွင် တွေ့ရပါသည်။  
“ဘာသာပြန်သူ”



### ကျိုက်ပျော်ဦး စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက်တဖန် သီဟရာဇာကုန်းတွင် ကျိုက်ပျော်ဦးဘွဲ့  
တော်နှင့် ကျိုက်ခဆွတ် ဘုရားကိုငဲ့၍ ဓာတ်တော်သုံးဆူနှင့် တည်  
ပြန်လေ၏။ ထိုနောက် တဖန် သီဟကေတု ကုန်းတွင် ကျိုက်စော  
လုတ်စေတီတော်ကိုငဲ့၍ ကျိုက်ဇင်းမယ်ဘွဲ့တော်နှင့် စေတီတဆူ  
တည်ပြန်လေ၏။

### ကျိုက်မြဲဆလုံ စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက် ဓမ္မသေနမင်းနှင့် စောရာဇာအမတ်တို့ တွေ့ဆုံကြ  
သော နေရာ၌ စိုးရိမ်မကင်း ကြောက်လန့်သွားသော နေရာကို  
ဓညားစောအမတ်က စစ်ဆေး၍ တွေ့သောကြောင့် ကျိုက်မြဲဆလုံ  
ဟု သမိုင်းတွင်၍ ဓာတ်တော်သုံးဆူနှင့် စေတီတော်ကို ဆားချက်၍  
စားသောက်နေထိုင်ကြသော မုန်လူမျိုးတို့၏ နေရာ ဆလုံရွာအနီး  
တွင် တည်ထားလေ၏။

### ကျိုက်သာမည် စေတီတည်ခြင်း

ထိုနောက် ဓမ္မသေနမင်းသည် ခင်စောစောကို သံလျင်သို့  
ဆောင်ယူသွားရာတွင် အတော်ဝေးကွာသော နေရာသို့ ရောက်မှ  
ခင်စောစောက ဓညားစော အမတ်ကြီးကို ယခုမှသာ မောင်တော်ကို  
စိတ်ချရ၍ ကြိုက်မွန်းသိသည်ဟု ပြောသောနေရာကို ဓာတ်တော်  
သုံးဆူနှင့် စေတီတဆူတည်၍ ကျိုက်သာမည်ဟု သမိုင်းထိုးထား  
လေသည်။



### အရိုးတောင်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

သီဟရာဇာကုန်း ဆိုသည်မှာ ယခုအခါ အရိုးတောင်ဟု ခေါ်ဝေါ်နေကြသော ကုန်းကို ခေါ်ပါသည်။ သီဟကေတုကုန်းဆို သည်မှာ အရိုးတောင် မြောက်တွင်ရှိသော ကုန်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုနောက် ကျိက်မြစ်ဆလံဟူသည်မှာ ဆလံရွာ မှန်ဘာသာအားဖြင့် ခေါ်ပါသည်။ ယခုအခါ ဆေးလုံးကြီးရွာပင် ဖြစ်ပါသည်။

### အလယ်ရွာ ကျိက်သာမည်ဘုရား။

အလယ်ရွာ ကျိက်သာမည် ဘုရားဟူသည်မှာ ယခု အခါ အလယ်ရွာနှင့် ထမလုံကြားတွင် တည်ရှိ ပါသည်။ ထိုအခါတည်သော ဘုရားများမှာ များသောအားဖြင့် ၁-ငါးထပ် ရှိသောဘုရား၊ လေးထပ်ရှိသောဘုရား၊ သုံးထပ်ရှိသော ဘုရား များဖြစ်၍ ဤကဲ့သို့ အမျိုးမျိုး တည်ထား ကိုးကွယ်၍ သမိုင်းထိုး ထားလေသည်။

### ကျွဲခိုးဘုရားခေါ် ကျိက်မောရစေတီ

ကျွဲခိုးဘုရားကို ပထမ၊ ကနဦး ရာဇစောနောင်မင်း တည် တော်မူသည်။ ထိုနောက် နဂသီဟမင်း ထပ်မံ တည်ပြန်လေသည်။ စေတီတော်ဘွဲ့ကိုလည်း ကျိက်မောရဘုရားဟု တွင်လေသည်။

၁-ငါးထပ် လေးထပ် သုံးထပ်ရှိသော ဘုရားဆိုသည်မှာ ခေါင်း လောင်းပုံအောက်က ပစ္စယံ ငါးဆင့် လေးဆင့် သုံးဆင့်ရှိသော ဘုရား များကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။

### အရိုးတောင်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

သီဟရာဇာကုန်း ဆိုသည်မှာ ယခုအခါ အရိုးတောင်ဟု ခေါ်ဝေါ်နေကြသော ကုန်းကို ခေါ်ပါသည်။ သီဟကေတုကုန်းဆို သည်မှာ အရိုးတောင် မြောက်တွင်ရှိသော ကုန်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုနောက် ကျိက်မြစ်ဆလုံဟူသည်မှာ ဆလုံရွာ မှန်ဘာသာအားဖြင့် ခေါ်ပါသည်။ ယခုအခါ ဆေးလုံးကြီးရွာပင် ဖြစ်ပါသည်။

### အလယ်ရွာ ကျိက်သာမည်ဘုရား။

အလယ်ရွာ ကျိက်သာမည် ဘုရားဟူသည်မှာ ယခု အခါ အလယ်ရွာနှင့် ထမလုံကြားတွင် တည်ရှိ ပါသည်။ ထိုအခါတည်သော ဘုရားများမှာ များသောအားဖြင့် ၁-ငါးထပ် ရှိသောဘုရား၊ လေးထပ်ရှိသောဘုရား၊ သုံးထပ်ရှိသော ဘုရား များဖြစ်၍ ဤကဲ့သို့ အမျိုးမျိုး တည်ထား ကိုးကွယ်၍ သမိုင်းထိုး ထားလေသည်။

### ကျွဲခိုးဘုရားခေါ် ကျိက်မောရစေတီ

ကျွဲခိုးဘုရားကို ပထမ၊ ကနဦး ရာဇစောနောင်မင်း တည် တော်မူသည်။ ထိုနောက် နဂသီဟမင်း ထပ်မံ တည်ပြန်လေသည်။ စေတီတော်ဘွဲ့ကိုလည်း ကျိက်မောရဘုရားဟု တွင်လေသည်။

---

၁-ငါးထပ် လေးထပ် သုံးထပ်ရှိသော ဘုရားဆိုသည်မှာ ခေါင်း လောင်းပုံအောက်က ပစ္စယံ ငါးဆင့် လေးဆင့် သုံးဆင့်ရှိသော ဘုရား များကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။

**ညောင်ဝိုင်း အောင်ဇေယျူဘုရား။**

စောဘုန်းကြွယ်နှင့် ရသေ့ကြီး ဘိုးတံကွ ဘိုးတုန်ဒက် ဘိုးမြထူး ဤသုံးဦးတို့ တိုင်ပင်၍ မြသလွန် ဘုရားကို ကျိက်ဒေယျူ ကုန်းတွင် ဓာတ်တော် (၁၂) ဆူနှင့် တည်ထားလေ၏။ မွန်ဘာသာ အားဖြင့် ညောင်ဝိုင်းဟု ခေါ်လေသည်။ ယခုအခါ ညောင်ဝိုင်းဟု ခေါ်ဝေါ်လျက် ရှိ၏။ ယခုအခါ ၎င်းဘုရားကို အောင်ဇေယျူဟု ခေါ်ပါသည်။

**မြတ်စောညီနောင် ဘုရား။**

မြ သိန်း တန် ကုန်း တွင် စော နောင် မင်း နှင့် စော စ လာ၊ မင်းညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည် နဂါးမင်းနှင့် စစ်ဘက်ပြိုင် ကြရာ ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့ စစ်ရှုံး၍ နဂါးမင်း၏ လက်တင်းသို့ ပါသွားလေ၏။ ထိုအခါဝယ် နန်းကျဘုရင် အပြစ်ဖြင့် မြသိန်းတန် ကုန်းတွင် မြစိမ်းရောင် ဟူသော အိမ်တော်တစ်ဆောင် ဆောက် လုပ်၍ နေစေ၏။

ထိုအခါ ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည် စိတ်ဆင်းရဲ၍ ညည်း ညှူကြ၏။ ထိုသို့ စိတ်ဆင်းရဲ ညည်းညှူဝဉ်ပင်လျှင် မွန်ဝန်မင်း ဘိုးဒေါင်းညို၊ လှေသင်းဝန်ကြီး ဘိုးကွန်ချာ တို့နှင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ဘုရားတစ်ဆူ တည်ထားကြပြီးလျှင် စေတီတော်များကိုလည်း မြ စောညီနောင်ဟု သမိုင်းထိုးထားလေသည်။ ကျိက်ပြာသာဒ်တော် နှင့် ကျိက်ပြာသာဒ်တစ်ဆူ ဘုရားနှစ်ဆူအကြားမှာ တည်ရှိလေ၏။

**ညောင်ဝိုင်း အောင်ဇေယျံဘုရား။**

စောဘုန်းကြွယ်နှင့် ရသေ့ကြီး ဘိုးတိက္ခ ဘိုးတွန်ဒက် ဘိုးမြထူး ဤသုံးဦးတို့ တိုင်ပင်၍ မြသလွန် ဘုရားကို ကျိက်ဒေယျံ ကုန်းတွင် ဓာတ်တော် (၁၂) ဆူနှင့် တည်ထားလေ၏။ မွန်ဘာသာ အားဖြင့် ညောင်ဝိုင်းဟု ခေါ်လေသည်။ ယခုအခါ ညောင်ဝိုင်းဟု ခေါ်ဝေါ်လျက် ရှိ၏။ ယခုအခါ ၎င်းဘုရားကို အောင်ဇေယျံဟု ခေါ်ပါသည်။

**မြတ်စောညီနောင် ဘုရား။**

မြ သိန်း တန် ကုန်း တွင် စော နောင် မင်း နှင့် စော စ လာ၊ မင်းညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည် နဂါးမင်းနှင့် စစ်ဘက်ပြိုင် ကြရာ ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့ စစ်ရှုံး၍ နဂါးမင်း၏ လက်တွင်းသို့ ပါသွားလေ၏။ ထိုအခါဝယ် နန်းကျဘုရင် အဖြစ်ဖြင့် မြသိန်းတန် ကုန်းတွင် မြစိမ်းရောင် ဟူသော အိမ်တော်တဆောင် ဆောက် လုပ်၍ နေစေ၏။

ထိုအခါ ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည် စိတ်ဆင်းရဲ၍ ညည်း ညူကြ၏။ ထိုသို့ စိတ်ဆင်းရဲ ညည်းညူ ဝဉ်ပင်လျှင် မွန်ဝန်မင်း ဘိုးဒေါင်းညို၊ လှေသင်းဝန်ကြီး ဘိုးကွန်ချာ တို့နှင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ဘုရားတဆူစီ တည်ထားကြပြီးလျှင် စေတီတော်များကိုလည်း မြ စောညီနောင်ဟု သမိုင်းထိုးထားလေသည်။ ကျိက်ပြာသာဒ်တနော် နှင့် ကျိက်ပြာသာဒ်တနွဲ့ ဘုရားနှစ်ဆူအကြားမှာ တည်ရှိလေ၏။

### ဘန့်ဘွေးကုန်း တမန်ကြီး ဆင်ကန်။

မောင်ဇံရင်မင်းသည် ယခုအခါ ဘန့်ဘွေးကုန်းဟု ခေါ်  
 သော ရွာများတွင် ကျားဆွဲ ဘုရားတဆူ၊ တမန်ဦးရွာတွင် မာန်ပွဲ  
 ဘုရားတဆူ မွန်ဘာသာအားဖြင့် ကမော့ဆော့ မြန်မာလို ဆင်ကန်  
 ဟုခေါ်သော နေရာအနီးတွင် ကျိုက်နားဘတ် ဘုရားတဆူ - နရာ  
 သဘာဝမင်းနှင့် မောင်ဇံရင် မင်းတို့ စစ်ထိုးခါနီး အလံ ပြသော  
 နေရာကို အလံညီနောင် ဘုရားဟု နှစ်ဆူတည်ထားပြန်၏။ ယခုပါဒ  
 ကြီးရွာအနီးတွင် ရှိသည်ဟု မွန်စာများတွင် အဆိုရှိပါသည်။

### ထမလုံဘုရား။

မွန်မင်းနှင့် တလမယ် မိဖုရားတို့ ဇေယျကျော်ထင်မင်း  
 နှင့် စစ်ထိုးကြသောအခါ မွန်မိဖုရားကျသော နေရာကို စေတီ  
 တဆူ တည်ထားပြီးလျှင် တလမယ် ဘုရားဟု မွန်ဘာသာ အား  
 ဖြင့် ကမ္မည်းထိုးထားလေသည်ကို ယခုအခါ မြန်မာတို့က ထမလုံ  
 ဘုရားဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။

### ကျိုက်ဒေရှင်ဝတ္တနော်။

ဦးကွန်ကလေစာနှင့် မယ်ညက် တို့သည် ဂဝံကျောက်  
 များဖြင့် အံ့ဩတိုက်ဆောက်လုပ်၍ ဆင်းတုတော်များ တည်ထား

၁-ဤသမိုင်းဆရာက နရာသဘာဝမင်းနှင့် ဇံရင်၊ သံလျှင် မင်းတို့  
 စစ်ထိုးကြသည်ဟု ဆို၏။ သို့သမိုင်းစာအရ စစ်ထိုးရမည့် မင်းမှာ ၄  
 ဆက်မြောက် မွန်မင်းနှင့်သာ စစ်ထိုးဘွယ်ရှိ၏။ အခြားသော ပေစာ  
 လက်ရေးစာ-ပုံနှိပ်စာ သမိုင်း ရာဇဝင်များ၌မူကား၊ အဲဒီနှစ်ရာဇာမင်းနှင့်  
 သံလျှင်၊ မင်းတို့ စစ်ထိုးကြသည်ဟု တွေ့ပါသည်။

### ဘန့်ဘွေးကုန်း တမန်ကြီး ဆင်ကန်။

မောင်ဇံရင်မင်းသည် ယခုအခါ ဘန့်ဘွေးကုန်းဟု ခေါ်  
သော ရွာများတွင် ကျားဆွဲ ဘုရားတဆူ၊ တမန်ဦးရွာတွင် မာန်ပွို  
ဘုရားတဆူ မွန်ဘာသာအားဖြင့် ကမော့ဆော့ မြန်မာလို ဆင်ကန်  
ဟုခေါ်သော နေရာအနီးတွင် ကျိုက်နားဘတ် ဘုရားတဆူ - နရာ  
သဘာဝနှင့် မောင်ဇံရင် မင်းတို့ စစ်ထိုးခါနီး အလံ ပြသော  
နေရာကို အလံညီနောင် ဘုရားဟု နှစ်ဆူတည်ထားပြန်၏။ ယခုပါဒ  
ကြီးရွာအနီးတွင် ရှိသည်ဟု မွန်စာများတွင် အဆိုရှိပါသည်။

### ထမလုံဘုရား။

မွန်မင်းနှင့် တလမယ် မိဖုရားတို့ ဇေယျကျော်ထင်မင်း  
နှင့် စစ်ထိုးကြသောအခါ မွန်မိဖုရားကျသော နေရာကို စေတီ  
တဆူ တည်ထားပြီးလျှင် တလမယ် ဘုရားဟု မွန်ဘာသာ အား  
ဖြင့် ကမည်းထိုးထားလေသည်ကို ယခုအခါ မြန်မာတို့က ထမလုံ  
ဘုရားဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။

### ကျိုက်ဒေရှင်ဝတ္တနော်။

ဦးကွန်ကလေစာနှင့် မယ်ညက် တို့သည် ဂဝံကျောက်  
များဖြင့် အုဋ်တိုက်ဆောက်လုပ်၍ ဆင်းတုတော်များ တည်ထား

---

၁-ဤသမိုင်း ဆရာက နရာသဘာဝနှင့် ဇံရင်၊ သံလျှင် မင်းတို့  
စစ်ထိုးကြသည်ဟု ဆို၏။ သူ့သမိုင်းစာအရ စစ်ထိုးရမည့် မင်းမှာ ၄  
ဆက်မြောက် မွန်မင်းနှင့်သာ စစ်ထိုးဘွယ်ရှိ၏။ အခြားသော ပေစာ  
လက်ရေးစာ-ပုံနှိပ်စာ သမိုင်း ရာဇဝင်များ၌မူကား၊ အဒိန္နရာဇာမင်းနှင့်  
သံလျှင်၊ မင်းတို့ စစ်ထိုးကြသည်ဟု တွေ့ပါသည်။



လေ၏။ တလမယ်ဘုရားအနီး ဒေသတွင် ဖြစ်လေသည်။ ဘုရားဘွဲ့  
တော်ကိုလည်း ကျိုက်ဒေရှင် ဝတ္တနော်ဟု ကမ္မည်း ထိုးထားလေ၏။  
ကျောက်မိချောင်းဝမ်းတွင် ကြေးပုရပိုက်နှင့် မွန်စာဖြင့် သိဟဒီပ  
ကျန်းတွင် သိုက်ရှိကြောင်း ထည့်၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြီး ထည့်ထား  
ကြောင်းကို ကမ္မည်းကျောက်စာနှင့် ရှိလေသည်။

### ကျိုက်အင်းဘုရား။

ယခု ကျိုက်အင်းဘုရား စေတီတော်နေရာတွင် နောင်တော်  
ကန္တမင်းနှင့် နေသူရ မင်းတို့ စစ်ပြိုင်ကြရာ စစ်သားအင်အား ရည်  
တူကြသဖြင့် တဦးနှင့် တဦး အနိုင်ရရန် တိုက်ခိုက်ဘို့ အကြံခက်  
သည့်အတွက် စစ်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုမူ၍ တပ်လှည့်၍ ပြန်  
ဆုတ်သော နေရာကို အမတ် နန္ဒကျော်လှိုင် စစ်သူကြီး ဘိုး  
အောက်ဆော့တို့ တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် သမိုင်းတွင်စေရန် ရည်ရွယ်၍  
စေတီငယ်တဆူ တည်ထားလေ၏။ တောင်တော်မြင့် ကုန်းအနီး  
တွင် ဖြစ်လေသည်။ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း ကျိုက်အင်းဘုရားဟု  
ကမ္မည်းတပ်ထားလေသည်။

### မက္ကတော့ကျိုက်သာစော။

တလမယ် စေတီအနီး နသွဲကွန်းစာ မနွမ်းဒက် ဘိုးလွန်ဘ  
မန်းသီ တို့သည် သုမေဓာ ဗျာဒိတ်ပန်း ဆင်မြန်းသော အခဏ်ကို  
တန်ဆောင်း အဆောက်အဦး ပြု၍ တည်ထား ကိုးကွယ်လေသည်။  
ဘွဲ့တော်ကိုလည်း မက္ကတော့ကျိုက်သာစော့ ဟု ကမ္မည်း ထိုးထား  
လေသည်။

လေ၏။ တလမယ်ဘုရားအနီး ဒေသတွင် ဖြစ်လေသည်။ ဘုရားဘွဲ့  
တော်ကိုလည်း ကျိက်ဒေရှင် ဝတ္တနော်ဟု ကမ္မည်း ထိုးထားလေ၏။  
ကျောက်မိချောင်းဝမ်းတွင် ကြေးပုရပိုက်နှင့် မွန်စာဖြင့် သီဟဒီပ  
ကျန်းတွင် သိုက်ရှိကြောင်း ထည့်၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြီး ထည့်ထား  
ကြောင်းကို ကမ္မည်းကျောက်စာနှင့် ရှိလေသည်။

**ကျိက်အင်းဘုရား။**

ယခု ကျိက်အင်းဘုရား စေတီတော်နေရာတွင် နောင်တော်  
ကန္ဒမင်းနှင့် နေသူရမင်းတို့ စစ်ပြိုင်ကြရာ စစ်သားအင်အား ရည်  
တူကြသဖြင့် တဦးနှင့် တဦး အနိုင်ရရန် တိုက်ခိုက်ဘို့ အကြံခက်  
သည့်အတွက် စစ်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုမူ၍ တပ်လှည့်၍ ပြန်  
ဆုတ်သော နေရာကို အမတ် နန္ဒကျော်လှိုင် စစ်သူကြီး ဘိုး  
အောက်ဆော့တို့ တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် သမိုင်းတွင်စေရန် ရည်ရွယ်၍  
စေတီငယ်တဆူ တည်ထားလေ၏။ တောင်တော်မြင့် ကုန်းအနီး  
တွင် ဖြစ်လေသည်။ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း ကျိက်အင်းဘုရားဟု  
ကမ္မည်းတပ်ထားလေသည်။

**မက္ကတော့ကျိက်သာစော။**

တလမယ် စေတီအနီး နသွဲကွန်းစာ မန္တမ်းဒက် ဘိုးလွန်ဘ  
မန်းသီ တို့သည် သုမေဓာ ဗျာဒိတ်ပန်း ဆင်မြန်းသော အခဏ်းကို  
တန်ဆောင်း အဆောက်အဦး ပြု၍ တည်ထား ကိုးကွယ်လေသည်။  
ဘွဲ့တော်ကိုလည်း မက္ကတော့ကျိက်သာစော့ ဟု ကမ္မည်း ထိုးထား  
လေသည်။

### မောင်ဒီနှင့် ကြခတ်ဝါးရုံ မင်းသွီး။

သီဟဝိပကျွန်း၏ ကျွန်းဦးတောင်ထိပ်တွင် ကျိုက်သာလွန် အမည်နှင့် ဘောဂသေနမင်း တည်ထားသော စေတီကို ခန္တီရေ ရသေ့ကြီးက သံလျင်မြို့ ဒုတိယမြောက်မင်း ဒလသား မောင်ဒီနှင့် ဒလပန်းအမတ် နရသူရ စစ်သူကြီးများကို နန်းတက်ရာသော အကြံ ဉာဏ်များကို ပေး၍ အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေသောကြောင့် ကြခတ် ဝါးရုံ မင်းသွီးကို တွံတေးမှ ဆောင်ကျဉ်းလာရာတွင် ရွှေကြုတ် နှင့် ပါလာသော ဆံတော်မြတ် ၉-ဆူကို ဋ္ဌာပနာပြု၍ ကျိုက်သာ လွန် ဘုရားကို နောက်ထပ်မံ၍ တည်ပြီးလျှင် ကျိုက်လွန်းဆင် ဆုရားဟု သမိုင်းထိုး၍ ကျောက်စာနှင့် ထားလေသည်။ ယခု ကြပ် တွင်းကုန်း ဘုန်းတော်ကြီး လက်ထက်သို့ ရောက်သော အခါ မှု ဆက်လက် ပြုပြင်ကြပြီးလျှင် ကြပ်တွင်းကုန်း ဘုရားဘု တွင်လေ့ သည်။

### ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော် ဘုရားတည်သော မင်းဆက်

ဘောဂသေနမင်း တည်သော ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော် ဘုရားကို မင်းလေးဆက်မြောက် ဟံသသေနမင်း ဘိုးရာဇော အမတ် နရိန္ဒစစ်သူကြီးတို့နှင့် ထပ်မံ၍ ဆံတော် ဓာတ်မြတ် ၈-ဆူ

မှတ်ချက်။ ယခုရာဇဝင် သမိုင်းကို သမိုင်းတွင် ပါရှိသလောက် အငုန်အစင် အဓိပ္ပါယ် သိသမျှ မင်းဆက်နှင့် ၎င်းမင်း၏ အဖြစ်အပျက်ကို မွန်ဘာသာ မွန်စာမှ ရွေးနှုတ်၍ ပထမ တည်ထောင်သော မင်းများနှင့် စေတီတော်များ၏ ဘွဲ့တော်များကို မှတ်သားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ဘာသာပြန်သူ”

### မောင်ဒီနှင့် ကြခတ်ဝါးရံ မင်းသွီး။

သီဟဒီပကျွန်း၏ ကျွန်းဦးတောင်ထိပ်တွင် ကျိုက်သာလွန် အမည်နှင့် ဘောဂသေနမင်း တည်ထားသော စေတီကို ခန္တီရေ ရသေ့ကြီးက သံလျင်မြို့ ဒုတိယမြောက်မင်း ဒလသား မောင်ဒီနှင့် ဒလပန်းအမတ် နရသူရ စစ်သူကြီးများကို နန်းတက်လာသော အကြံ ဉာဏ်များကို ပေး၍ အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေသောကြောင့် ကြခတ် ဝါးရံ မင်းသွီးကို တွံတေးမှ ဆောင်ကျဉ်းလာရာတွင် ရွှေကြုတ် နှင့် ပါလာသော ဆံတော်မြတ် ၉-ဆူကို ဌာပနာပြု၍ ကျိုက်သာ လွန် ဘုရားကို နောက်ထပ်မံ၍ တည်ပြီးလျှင် ကျိုက်လွန်းဆင် ဘုရားဟု သမိုင်းထိုး၍ ကျောက်စာနှင့် ထားလေသည်။ ယခု ကြပ် တွင်းကုန်း ဘုန်းတော်ကြီး လက်ထက်သို့ ရောက်သော အခါမှ ဆက်လက် ပြုပြင်ကြပြီးလျှင် ကြပ်တွင်းကုန်း ဘုရားဘု တွင်လေ့ သည်။

### ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော်ဘုရားတည်သော မင်းဆက်

ဘောဂသေနမင်း တည်သော ကျိုက်ပြာသာဒ်တနော် ဘုရားကို မင်းလေးဆက်မြောက် ဟံသသေနမင်း ဘိုးရာဇော အမတ် နရိန္ဒစစ်သူကြီးတို့နှင့် ထပ်မံ၍ ဆံတော် ဓာတ်မြတ် ၈-ဆူ

မှတ်ချက်။ ။ ယခုရာဇဝင် သခိုင်းကို သမိုင်းတွင် ပါရှိသလောက် အကုန်အစင် အဓိပ္ပါယ် သိသမျှ မင်းဆက်နှင့် ၎င်းမင်း၏ အဖြစ်အပျက်ကို မွန်ဘာသာ မွန်စာမှ ရွေးနှုတ်၍ ပထမ တည်ထောင်သော မင်းများနှင့် စေတီတော်များ၏ ဘွဲ့တော်များကို မှတ်သားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ဘာသာပြန်သူ”

နှင့် ကျောက်သံပတ္တမြားပေါင်း များစွာ ရွှေကိုယ်လေး၊ ငွေကိုယ်လေး၊ ရွှေရုပ်ပွား၊ ငွေရုပ်ပွား၊ ပတ္တမြား- တတံ့တိုက် ထည့်၍ ဌာပနာပြီးလျှင် တည်ထားပြန်ပါသည်။ ထိုနောက် မင်း ၁၂-ဆက် မြောက် အနုပီယမင်းနှင့် အမတ်ပညာရှိ စောညောင်း အမတ် ရာဇနန္ဒအမတ် ရသေ့ကြီး ဦးပက္ကမ ရသေ့ကြီး ဦးကုန်ည တို့သည် ဓာတ်တော် ၆-ဆူနှင့် ဂင်္ဂါဝါဠု ရွှေရုပ်ပွား ငွေရုပ်ပွား တို့နှင့် ထပ်မံတည်ထားပြန်ပါသည်။

ထိုနောက် ရာဇသင်္ကြံ အမတ်နှင့် စောညောင်းအမတ် မိဖုရားနှင့် စောဖျားကျော်မင်း ရသေ့ ဘိုးလက္ခဏ ဘိုးရန်စ ဘိုးမာမုတ် စသော ပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်၍ ဓာတ်တော် ဆင်စွယ်ကြိုက်နှင့် ၃-ဆူ၊ မြကြုတ်နှင့် ၅-ဆူ၊ ရွှေကြုတ်ကို ကျောက်စိမ်း ၇-လုံးစီ ၍ ဓာတ်တော် ၁-ဆူနှင့် မင်း ၂၇-ဆက်မြောက် တဖန် ထပ်တည်သည်ဟု မွန်ရာဇဝင်တွင် ဆိုထားလေသည်။

### ကျိုက်ပြာသာဒ်တန္တံ့တည်သော မင်းဆက်

မွန် မင်း ညီ နောင် အိမ် ရှေ့ စံ စန္ဒ ကုန္တ မင်း မိ ဖု ရား မြ သံ လျှင် တို့သည် ရွှေ ရုပ် ပွား များ စွာ နှင့် ဓာတ် တော် ၉-ဆူကို ထည့်သွင်း ဌာပနာပြီးလျှင် ထပ်မံ၍ တည်ထားပြန်လေ

---

မှတ်ချက်။ ၁-တတံ့ဟူသည် တလယ်ကို ခေါ်ပါသည်ဟုသမိုင်း အာသာပြန် သူက ဆို၏။ တတံ့ကား မတွေ့မိပါ။ တကုချဲ့တော့ရှိပါ သည်။ လက်ဆုပ်ဖြင့် လေးဆုပ်ကို တကုချဲ့ဟု ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းကို တလက်ဖက် ဟူ၍လည်း ခေါ်ပါသည်။ လေးကုချဲ့ကား တကွမ်းစား ဖြစ်ပါသည်။ တကွမ်းစားမှာ တလယ် ဖြစ်ပါသည်။

နှင့် ကျောက်သံပတ္တမြားပေါင်း များစွာ ရွှေကိုယ်လေး၊ ငွေကိုယ်လေး၊ ရွှေရုပ်ပွား၊ ငွေရုပ်ပွား၊ ပတ္တမြား- တတုံတိုက် ထည့်၍ ဋ္ဌာပနာပြီးလျှင် တည်ထားပြန်ပါသည်။ ထိုနောက် မင်း ၁၂-ဆက် မြောက် အနုပီယမင်းနှင့် အမတ်ပညာရှိ စောဓညား အမတ် ရာဇနန္ဒအမတ် ရသေ့ကြီး ဦးပက္ကမ ရသေ့ကြီး ဦးကုန်ည တို့သည် ဓာတ်တော် ၆-ဆူနှင့် ဂင်္ဂါဝါဠု ရွှေရုပ်ပွား ငွေရုပ်ပွား တို့နှင့် ထပ်မံတည်ထားပြန်ပါသည်။

ထိုနောက် ရာဇသင်္ကြံ အမတ်နှင့် စောဓညားအမတ် မိဖုရားနှင့် စောဖျားကျော်မင်း ရသေ့ ဘိုးလက္ခဏ ဘိုးရန်စ ဘိုးမာ မှတ် စသော ပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်၍ ဓာတ်တော် ဆင်စွယ်ကြိုက်နှင့် ၃-ဆူ၊ မြကြုတ်နှင့် ၅-ဆူ၊ ရွှေကြုတ်ကို ကျောက်စိမ်း ၇-လုံးစီ ၍ ဓာတ်တော် ၁-ဆူနှင့် မင်း ၂၀-ဆက်မြောက် တဖန် ထပ်တည်သည်ဟု မှန်ရာဇဝင်တွင် ဆိုထားလေသည်။

### ကျိုက်ပြာသဒ်တန္တုတည်သော မင်းဆက်

မွန် မင်း ညီ နောင် အိမ် ရှေ့ စံ စန္ဒ ကုန္တ မင်း မိ ဖု ရား မြ သံ လျှင် တို့သည် ရွှေ ရုပ် ပွား များ စွာ နှင့် ဓာတ် တော် ၉-ဆူကို ထည့်သွင်း ဋ္ဌာပနာပြီးလျှင် ထပ်မံ၍ တည်ထားပြန်လေ

---

မှတ်ချက်။ ၁-တတုံဟူသည် တစလယ်ကို ခေါ်ပါသည်ဟုသဒ္ဒါစာအုပ်အရ သိရသည်။ တတုံကား မက္ခေမိဒါ၊ ဟကုဒုတော့ရှိပါသည်။ လက်ဆုပ်ဖြင့် လေးဆုပ်ကို တကုဒုဟု ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းကို တလက်ဖက် ဟုခန္ဓာလည်း ခေါ်ပါသည်။ လေးကုဒုကား တကွမ်းစား ဖြစ်ပါသည်။ တကွမ်းစားမှာ တစလယ် ဖြစ်ပါသည်။

သည်။ ၎င်းနောက် ၂၁-ဆက်မြောက် ရာဇဒေဝ၊ မင်းနှင့် နန်းညွန့်  
နွယ် မင်းသွီးတို့သည် ထပ်မံ၍ တည်သော ဘုရားစေတီတော်များ  
ကား ကျိက်ပြာသဒ္ဒိတနွံ ကျိက်ဆွတ် ကျိက်သပြေတို့ ဖြစ်  
ပေသည်။ စေတီတော် တဆူလျှင် ဓာတ်တော် ၂-ဆူကျစီ ဌာပနာ  
ထားလေသည်။

### ကျိက်ဇင်းမယ်ဘုရားတည်သော မင်းဆက်

ကျိက်ဇင်းမယ် ဘုရားကို ၁၅-ဆက်မြောက် စောရ ဟံ  
သာ မင်း ထပ် တည် သည်။ ထိုနောက် အောင် ဇေ ယျ မင်း  
နန်းစံ ၃၀-အရတွင် ကုလာသန၊ ရသေ့ တပည့် ၇-ယောက်  
တို့နှင့် အောင်မြေစံ မိဖုရားတို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆောက်တည်၍ သီတင်း  
သုံးနေထိုင်ကြရာ တညဉ့်သောအခါ လူဆူတော် တယောက်သည်  
အိပ်မက်သလိုလို၊ လူကိုယ်တိုင် လာရောက်၍ တွေ့သလိုလို “ဝိဝါဒ  
ခွဲ၍ စိတ်ထဲ မရှင်းလင်း ဖြစ်နေရာ ၎င်းတို့ နေထိုင်သော ရာဟု  
ထောင့်က နန်းစောရှင်ဆိုသော ဥစ္စာစောင့်မံ သုံးယောက်တို့သည်  
ဘုရားဖူး လာကြပြီးလျှင် အောင်မြေစံ မိဖုရားကို ဓာတ်တော်  
မွေတော်နှင့် တကွ ဘုရားတည်ရန် ပြောသွားကြသော ကြောင့်  
ထပ်မံ၍ တည်ကြပြန်လေသည်။ ထိုနောက် ရာဇကောဓ မင်း၏  
သားတော် ဇူပ မင်းနှင့် သွီးတော် မြသိန်းရှင် မနန်းညွန့် မှူးမတ်  
တို့နှင့် တိုင်ပင်၍ ထပ်မံ တည်ပြန်လေသည်။ ထိုမင်းတို့တည်သော  
စေတီဘုရားများကား ကျိက်ဇင်းမယ် တဆူ၊ ကျိက်သာဆွဲ တဆူ၊  
ကျိက်မောရ တဆူဟူ၍ ဤသုံးဆူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

သည်။ ၎င်းနောက် ၂၁-ဆက်မြောက် ရာဇဒေဝ၊ မင်းနှင့် နန်းညွန့်  
နွယ် မင်းသွီးတို့သည် ထပ်မံ၍ တည်သော ဘုရားစေတီတော်များ  
ကား ကျိက်ပြာသာဒ်တနွံ ကျိက်ခဆွတ် ကျိက်သပြေတို့ ဖြစ်  
ပေသည်။ စေတီတော် တဆူလျှင် ဓာတ်တော် ၂-ဆူကျစီ ဌာပနာ  
ထားလေသည်။

### ကျိက်ဇင်းမယ်ဘုရားတည်သော မင်းဆက်

ကျိက်ဇင်းမယ် ဘုရားကို ၁၅-ဆက်မြောက် စောရ ဟံ  
သာ မင်း ထပ် တည် သည်။ ထိုနောက် အောင် ဇေ ယျ မင်း  
နန်းစံ ၃၀-အရတွင် ကုလာသန၊ ရသေ့ တပည့် ၇-ယောက်  
တို့နှင့် အောင်မြေစံ မိဖုရားတို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆောက်တည်၍ သီတင်း  
သုံးနေထိုင်ကြရာ တညဉ့်သောအခါ လူသူတော် တယောက်သည်  
အိပ်မက်သလိုလို လူကိုယ်တိုင် လာရောက်၍ တွေ့သလိုလို “ဝိဝါဒ  
ခွဲ၍ စိတ်ထဲ မရှင်းလင်း ဖြစ်နေရာ ၎င်းတို့ နေထိုင်သော ရာဟု  
ထောင့်က နန်းစောရှင်ဆိုသော ဥစ္စာစောင့်မ၊ သုံးယောက်တို့သည်  
ဘုရားဖူး လာကြပြီးလျှင် အောင်မြေစံ မိဖုရားကို ဓာတ်တော်  
မေ့တော်နှင့် တကွ ဘုရားတည်ရန် ပြောသွားကြသော ကြောင့်  
ထပ်မံ၍ တည်ကြပြန်လေသည်။ ထိုနောက် ရာဇကောဓ မင်း၏  
သားတော် ဓူပ မင်းနှင့် သွီးတော် မြသိန်းရှင် မနန်းညွန့် မှူးမတ်  
တို့နှင့် တိုင်ပင်၍ ထပ်မံ တည်ပြန်လေသည်။ ထိုမင်းတို့တည်သော  
စေတီဘုရားများကား ကျိက်ဇင်းမယ် တဆူ၊ ကျိက်သာဆွဲ တဆူ၊  
ကျိက်မောရ တဆူဟူ၍ ဤသုံးဆူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။



ကျိက္ကမော့ဘုရားတည်သော မင်းဆက်။

သိဟနန္ဒမြို့ကို စိုးစံသော်မူသော ၁၉-ဆက်မြောက် ဘိုးမင်းစောနောင်မင်းသည် အောင်ဇေယျတ္တ အမတ်စစ်သူကြီး ကျော်ဒင်မြတို့နှင့် ဘောကစား ထွက်တော်မူကြရာ ၎င်းကျိက္ကမော့ ဘုရားသို့ ရောက်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ဘိုးမင်းစောနောင်သည် ဘုရားကို အလွန်ကြည်ညို၍ ၇-ရက်ပတ်လုံး သူ့အသက် သတ်မစားဘဲလျက် သစ်သီးများကိုစား၍ ဘုရားကိုသာ ကြည်ညို၍ နေစဉ် ၆-ရက်မြောက်သော ည၌သန်းခေါင်အချိန်သို့ ရောက်သောအခါ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဝတ်ဆင်ထားသော လေးဦးသော သူတို့သည် လာရောက်၍ ဘုရားဖူးကြလေ၏။

ထိုသို့ သူတော် လေးဦး ဘုရားဖူး လာသည်ကို မြင်သော ဘိုးမင်းစောနောင်မင်းသည် အသင်တို့သည် အဘယ် အမျိုးအနွယ် ဖြစ်၍ ဘယ်အရပ် ဌာနမှ လာရောက်ကြပါကုန်သနည်းဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ သူတော် လေးဦးတို့က ငါတို့ကား ဒေါနတောင်ခြေတွင် နေထိုင်ကြသော သူတော်စင်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောပြလေ၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်လည်း မေးမြန်းပြီးလျှင် ဘုရားကိုသာ ကြည်ညိုမြဲကြည်ညိုလေ၏။

ထိုနောက်တဖန် ကျော်မြဒင် စစ်သူကြီးက အသင်တို့ နေထိုင်သော ဒေါနတောင်သည် အဘယ်မျှ ဝေးပါသနည်းဟု မေးသော အခါ ငါတို့ နေထိုင်သော ဒေါနတောင်ကား ခရီး အလှမ်းအလွန် ဝေးလှဘိတောင်းဟု ဆိုပြီးလျှင် ဘုရားကို လက်ျာရစ်လှည့်လည်၍ သွားကြရာရသေ့ကြီး ဦးကောဏ္ဍညနှင့်တွေ့ဆုံကြပြန်၍ ဓာတ်လုံးအကြောင်းကို ပြောပြစဉ် ဘိုးမင်းစောနောင်မင်းသည်

**ကျိက္ကမော့ဘုရားတည်စသော မင်းဆက်။**

သီဟနန္ဒမြို့ကို စိုးစံသော်မူသော ၁၉-ဆက်မြောက် ဘိုးမင်းစောနောင်မင်းသည် အောင်ဇေယျတ္တ အမတ်စစ်သူကြီး ကျော်ဒင်မြတို့နှင့် ဘောကစား ထွက်တော်မူကြရာ ၎င်းကျိက္ကမော့ ဘုရားသို့ ရောက်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ဘိုးမင်းစောနောင်သည် ဘုရားကို အလွန်ကြည်ညို၍ ၇-ရက်ပတ်လုံး သူ့အသက် သတ်မစားဘဲလျက် သစ်သီးများကိုစား၍ ဘုရားကိုသာ ကြည်ညို၍ နေစဉ် ၆-ရက်မြောက်သော ညဉ့်သန်းခေါင်အချိန်သို့ ရောက်သောအခါ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဝတ်ဆင်ထားသော လေးဦးသော သူတို့သည် လာရောက်၍ ဘုရားဖူးကြလေ၏။

ထိုသို့ သူတော် လေးဦး ဘုရားဖူး လာသည်ကို မြင်သော ဘိုးမင်းစောနောင်မင်းသည် အသင်တို့သည် အဘယ် အမျိုးအနွယ် ဖြစ်၍ ဘယ်အရပ် ဌာနမှ လာ ရောက်ကြပါကုန် သနည်းဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ သူတော် လေးဦးတို့က ငါတို့ကား ဒေါနတောင်ခြေတွင် နေထိုင်ကြသော သူတော်စင်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောပြလေ၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်လည်း မေးမြန်းပြီးလျှင် ဘုရားကိုသာ ကြည်ညိုမြဲကြည်ညိုလေ၏။

ထိုနောက်တဖန် ကျော်မြဒင် စစ်သူကြီးက အသင်တို့ နေထိုင်သော ဒေါနတောင်သည် အဘယ်မျှ ဝေးပါသနည်းဟု မေးသော အခါ ငါတို့ နေထိုင်သော ဒေါနတောင်ကား ခရီး အလှမ်းအလွန် ဝေးလှဘိတောင်းဟု ဆိုပြီးလျှင် ဘုရားကို လကျာရစ်လှည့်လည်၍ သွားကြရာရသေ့ကြီး ဦးကောဏ္ဍညနှင့် တွေ့ဆုံကြပြန်၍ ဓာတ်လုံးအကြောင်းကို ပြောပြစဉ် ဘိုးမင်းစောနောင်မင်းသည်

အောင်ဇေယျတ္တအမတ်နှင့် တွေ့ဆုံကြ၍ အကျိုးအကြောင်းပြောဆို  
တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ဘုရားတည်ရန် အကြံပြုကြလေ၏။

ကျိက္ကမော့ဘုရားနှင့် ထွက်ရတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ။

ထိုနောက် ဘုရင် ဘိုးမင်းစောနောင်သည် အမတ်ကြီးများ  
အား မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ အမတ်ကြီးတို့ ယခု ကျိက္ကမော့  
ဘုရားသို့ လာရောက် ဖူးမျှော်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိဇ္ဇာဓိရိ  
ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ နောင်လည်း ဤလို ဝိဇ္ဇာဓိရိ ပုဂ္ဂိုလ်  
ထွက်ရတ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် စုံလင်စွာ တွေ့ရပါစေသားဟု  
အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးလျှင် ရှိရင်း ကျိက္ကမော့ဘုရားကို ငံ့၍ တည်ပြန်ပါ  
သည်။ မကြာမှီပင် ဘိုးမင်းစောနောင် မင်းသည် နတ်ရွာစံ လွန်  
တော်မူရာ ၎င်းကျိက္ကမော့ ဘုရားတွင်ပင် ဘိုးမင်းစောနောင် နတ်  
ဖြစ်၍ နေရလေသည်။ ကျန်ရှိသော မှူးကြီး မတ်ရာ သေနာပတိတို့  
သည် ဘုရားကို ပြီးစီးအောင် ဆက်လက်၍ တည်ပြီးလျှင် မိမိတို့ နေ  
ရပ်ဌာနသို့ပြန်ကြလေ၏။

ကျိက်မှော်ဝန်းခေါ် ရေလည်စေတီတော်။

ကျိက်မှော်ကလေး စေတီတော်ကို တွတ္တနာဂမင်း လက်  
ထက်တွင် ထပ်မံ၍ တည်ကြပြန်လေသည်။ တွတ္တနာဂ မင်းကြီးသည်

၁-ဘာသာပြန်သူမှာထားချက်။ ကျိက္ကမော့ဘုရား တောင်ပေါ်  
တွင် ရက်ကန်းရက်နေသော မြစ်နင်းညို၊ မင်းသွီးရှိသည်။ ထိုမင်းသွီးရက်  
သော ဝတ်လဲတော်ကို နောင်သာသနာ တဝက်ကျသောအခါ နန္ဒကျော်  
ထင်မည်သော မင်းဝတ်ဆင်ပြီးလျှင် ၎င်း မြစ်နင်းညို၊ မင်းသွီးကိုလက်ဆွဲ၍  
တောင်ညှာတင်ပြီးလျှင် နန်းတက်စိုးစံတော်မူလျက် သာသနာတော်ကို  
ဧကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်ဟု မွန်ဘာသာသမိုင်းစာတွင် တွေ့ရ  
ပါသည်။

အောင်ဇေယျတ္ထအမတ်နှင့် တွေ့ဆုံကြ၍ အကျိုးအကြောင်းပြောဆို တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ဘုရားတည်ရန် အကြံပြုကြလေ၏။

**ကျိုက္ကမော့ဘုရားနှင့် ထွက်ရတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ။**

ထိုနောက် ဘုရင် ဘိုးမင်းစောနောင်သည် အမတ်ကြီးများ အား မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ အမတ်ကြီးတို့ ယခု ကျိုက္ကမော့ ဘုရားသို့ လာရောက် ဖူးမျှော်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိဇ္ဇာခိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ နောင်လည်း ဤလို ဝိဇ္ဇာခိုရ် ပုဂ္ဂိုလ် ထွက်ရတ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် စုံလင်စွာ တွေ့ရပါစေသားဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးလျှင် ရှိရင်း - ကျိုက္ကမော့ဘုရားကို ငံ၍ တည်ပြန်ပါ သည်။ မကြာမှီပင် ဘိုးမင်းစောနောင် မင်းသည် နတ်ရွာ စံလွန် တော်မူရာ ၎င်းကျိုက္ကမော့ ဘုရားတွင်ပင် ဘိုးမင်းစောနောင် နတ် ဖြစ်၍ နေရလေသည်။ ကျန်ရှိသော မှူးကြီး မတ်ရာ သေနာပတိတို့ သည် ဘုရားကို ပြီးစီးအောင် ဆက်လက်၍ တည်ပြီးလျှင် မိမိတို့ နေ ရပ်ဌာနသို့ပြန်ကြလေ၏။

**ကျိုက်မွှော်ဝန်းခေါ် ရေလည်စေတီတော်။**

ကျိုက်မွှော်ကလေး စေတီတော်ကို တွတ္တနာဂမင်း လက် ထက်တွင် ထပ်မံ၍ တည်ကြပြန်လေသည်။ တွတ္တနာဂ မင်းကြီးသည်

---

၁-ဘာသာပြန်သူမှာထားချက်။ ကျိုက္ကမော့ဘုရား တောင်ပေါ် တွင် ရက်ကန်းရက်နေသော မြစ်နင်းညို၊ မင်းသွီးရှိသည်။ ထိုမင်းသွီးရက် သော ဝတ်လဲတော်ကို နောင်သာသနာ တဝက်ကျသောအခါ နန္ဒကျော် ထင်မည်သော မင်းဝတ်ဆင်ပြီးလျှင် ၎င်း မြစ်နင်းညို၊ မင်းသွီးကိုလက်ဆွဲ၍ တောင်ညာတင်ပြီးလျှင် နန်းတက်စိုးစံတော်မူလျက် သာသနာတော်ကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်ဟု မွန်ဘာသာသမိုင်းစာတွင် တွေ့ရ ပါသည်။

သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တိုင်းခမ်း လှည့်လည်တော်မူရာ ရဟန္တာ အရှင် မြတ်များ ကြွလာတော်မူသောကြောင့် ဆွမ်းကပ်ရာ ဓာတ်တော် ရွှေကြုတ်နှင့် ၂၇-ဆူ၊ ငွေကြုတ်နှင့် ၁၀-ဆူ၊ ပတ္တမြား ၇-လုံး ရံ၍ ၁၇-ဆူ၊ မြသားအတိပြီးသော အလျား ၈-လက်မအနံ ၅-လက်မရှိ သော သေတ္တာ တလုံးကို သော့သုံးချက်ဖြင့် ခတ်လျက် ယူဆောင် လာရာ သေတ္တာတလုံးတွင် ပါရှိသော ပစ္စည်းကို မည်သို့သော ပစ္စည်း ဟုခွဲခြား၍မသိရ။ ဖွင့်ကြည့်ရန် အလွန်ခက်လှ၏။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များအား လျှောက်ထားရာ ဒကာတော်တို့နှင့် မသက်ဆိုင် ဘုရားတည်ထားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ပင့်ဆောင်ကြ လော့ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၍ မင်းကြီးလည်း အားရ ဝမ်းသာစွာဖြင့် ပင့်ဆောင်ခဲ့လေ၏။

**ရဟန္တာများ ကိုယ်တော်တိုင် ကြွလာ၍ ဘုရားတည်ခြင်း။**

ဓာတ်တော်များ ချီးမြှင့်တော်မူသော ရဟန္တာ အရှင်မြတ် များလည်း ဓာတ်တော်များ ပင့်ဆောင်သော မင်းကြီး၊ ပြန်ရောက် ၍ များမကြာမှီ ရေလည်ဘုရား တည်ရာဌာနသို့ ကြွရောက်တော် မူလာပြီးလျှင် မင်းကြီး ဤပင်ကိုရင်းကရိုနေနှင့်သောကျိုက်မွှော်က လော့ ဟူသော အမည်ကို မတည်မူ၍ အခြားသော အမည်ဘွဲ့တော် ဖြင့် တည်ထားရမည်ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။

**ကျိုက်မွှော်ဝန်းခေတ် ရေလည်ဘုရား။**

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် အရှင်မြတ်ဘုရားများ သင့်လျော် သောအမည်နာမ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အရှင်မြတ်များသည်ပင် မြီး မြင့်၊ မ၊ စတော်မူပါဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်

သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တိုင်းခမ်း လှည့်လည်တော်မူရာ ရဟန္တာ အရှင်  
 မြတ်များ ကြွလာတော်မူသောကြောင့် ဆွမ်းကပ်ရာ ဓာတ်ထော်  
 ရှေ့ကြုတ်နှင့် ၂၇ ဆူ၊ ငွေကြုတ်နှင့် ၁၀-ဆူ၊ ပတ္တမြား ၇-လုံး ရံ၍  
 ၁၇-ဆူ၊ မြသားအတိပြီးသော အလျား ၈-လက်မ အနံ ၅-လက်မရှိ  
 သော သေတ္တာ တလုံးကို သော့သုံးချက်ဖြင့် ဓတ်လျက် ယူဆောင်  
 လာရာ သေတ္တာတလုံးတွင် ပါရှိသော ပစ္စည်းကို မည်သို့သော ပစ္စည်း  
 ဟုခွဲခြား၍ မသိရ။ ဖွင့်ကြည့်ရန် အလွန်ခက်လှ၏။ ထိုအကြောင်းကို  
 ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များအား လျှောက်ထားရာ ဒကာတော်တို့နှင့်  
 မထက်ဆိုင် ဘုရားတည်ထားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ပင့်ဆောင်ကြ  
 လော့ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၍ မင်းကြီးလည်း အားရ ဝမ်းသာစွာဖြင့်  
 ပင့်ဆောင်ခဲ့လေ၏။

**ရဟန္တာများ ကိုယ်တော်တိုင် ကြွလာ၍  
 ဘုရားတည်ခြင်း။**

ဓာတ်တော်များ ချီးမြှင့်တော်မူသော ရဟန္တာ အရှင်မြတ်  
 များလည်း ဓာတ်တော်များ ပင့်ဆောင်သော မင်းကြီး၊ ပြန်ရောက်  
 ၍ များမကြာမီ ရေလည်ဘုရား တည်ရာဌာနသို့ ကြွရောက်တော်  
 မူလာပြီးလျှင် မင်းကြီး ဤပင်ကိုရင်းကရှိနေနှင့်သော ကျိုက်မွှော်က  
 လော့ ဟူသော အမည်ကို မတည်မူ၍ အခြားသော အမည်ဘွဲ့တော်  
 ဖြင့် တည်ထားရမည်ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။

**ကျိုက်မွှော်ဝန်းခေါ် ရေလည်ဘုရား။**

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် အရှင်မြတ်ဘုရားများ သင့်လျော်  
 သောအမည်နာမ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အရှင်မြတ်များသည်ပင် ခြီး  
 မြှင့် မှ စတော်မူပါဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်

များလည်း ကျိုက်မှော်ဝန်းဟူသောအမည်တော်ကို သတ်မှတ်၍မင်း  
ကြီးယူဆောင်ခဲ့သော ဓာတ်တော်များနှင့် မြသေတ္တာကို တခြားစီ  
ခွဲ၍ မြသေတ္တာကို ကျောက်သေတ္တာ၌ ထည့်ပြီးလျှင် ဓာတ်တော်  
များနှင့် ရွှေကိုယ်လေး ပုလဲတကွမ်းစားနှင့် ကျောက်ပေါင်းများစွာ  
ကံ၂၀၂၄၊ ရွှေဆင်းတု၊ ငွေဆင်းတု တို့ဖြင့် ကျိုက်မှော်ကလေး  
စေတီတော်ကို ထပ်မံ၍ နောင်တော်ဖြစ်သော ၁-နာဂမုခ၊ မင်းနှင့်  
ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဌာပနာပြီးလျှင် ၂-အဓိဋ္ဌာန်  
ပြု၍ တည်ထားကိုးကွယ်ကြလေ၏။

**တွတ္တနာဂမင်းထပ်မံတည်သော ဘုရားများ။**

တွတ္တနာဂမင်းသည် ၃-ကျိုက်မှော်ဝန်းဘုရား ကျိုက်ပြာ  
သဒ္ဓိတနော်၊ ဘုရား ပါဒရွှေဂူလေးဘုရား ကျိုက်တနော် ဘုရားတို့

၁-နာဂမုခ၊ မင်းကား ဤပါဒဗ္ဗိ၊ မင်းဆက်၃၅-ဆက်တွင် မပါပါ။

၂-စာရေးသူမှတ်ချက်။ ဤသို့သော အဓိဋ္ဌာန် ချက်တို့ကြောင့်  
ပင်လျှင် ယနေ့တိုင်အောင်ပင်လယ်ရေများသည်ကမ်းထက်ပင် လွန်စောက်  
အောင် ကြီးမား၍ ပြည့်လျှံစေကာမူ ဘုရားကုန်းတော်ကိုကား ရေကျော်  
တက်ခြင်း မရှိကြောင်း အမြဲတန်း ရေပေါ်လျက်ရှိကြောင်းကို မျက်မြင်  
တွေ့ရပါသည်။

၃-ကျိုက်မှော်ဝန်းဟူသည် မွန်ဘာသာဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း  
ဖြစ်ပါသည်။ ကျိုက်၊ ကား ဘုရား၊ မှော်၊ ကား အစွန်း၊ ဝန်း၊ ကား  
ဝီ၊ ဖြစ်ပါသည်။ အားလုံးပေါင်း၍ မြန်မာလိုပြန်သောဝဲထောင့်စွန်း၊ ဘုရား  
ဆိုလိုပါသည်။

မွန်သီကမူကား။ ကျိုက်မုဝေါ၊ ဟု ခွဲတော်သမုတ်သည်ဟု ဆိုပါ  
သည်။ မြန်မာလို ဝဲစွန်းဘုရားဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

အဓိနတော်ရ ဦးဘထွန်း ထပ်မံပြင်ဆင်ပြီးမှသာ ဦးဘထွန်းက  
ကျိုက်မှော်ဝန်းဟု ခွဲတော်သမုတ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကျိုက်'တာ

များလည်း ကျိုက်မွှော်ဝန်းဟူသောအမည်တော်ကို သတ်မှတ်၍မင်း  
 ကြီးယူဆောင်ခဲ့သော ဓာတ်တော်များနှင့် မြသေတ္တာကို တခြားစီ  
 ခွဲ၍ မြသေတ္တာကို ကျောက်သေတ္တာ၌ ထည့်ပြီးလျှင် ဓာတ်တော်  
 များနှင့် ရွှေကိုယ်လေး ပုလဲတကွမ်းစားနှင့် ကျောက်ပေါင်းများစွာ  
 ကံ၂၀၂၅၊ ရွှေဆင်းတု၊ ငွေဆင်းတု တို့ဖြင့် ကျိုက်မွှော်ကလေး  
 စေတီတော်ကို ထပ်မံ၍ နောင်တော်ဖြစ်သော ၁-နာဂမုခ၊ မင်းနှင့်  
 ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဌာပနာပြီးလျှင် ၂-အဓိဋ္ဌာန်  
 ပြု၍ တည်ထားကိုးကွယ်ကြလေ၏။

**တွတ္တနာဂမင်းထပ်မံတည်သော ဘုရားများ။**

တွတ္တနာဂမင်းသည် ၃-ကျိုက်မွှော်ဝန်းဘုရား ကျိုက်ပြာ  
 သာဓိတနော်၊ ဘုရား ပါဒရွှေဂူလေးဘုရား ကျိုက်တနော် ဘုရားတို့

၁-နာဂမုခ၊ မင်းကား ဤပါဒမြို့၊ မင်းဆက် ၃၅-ဆက်တွင် မပါပါ။

၂-စာရေးသူမှတ်ချက်။ ဤသို့သော အဓိဋ္ဌာန် ချက်တို့ကြောင့်  
 ပင်လျှင် ယနေ့တိုင်အောင် ပင်လယ်ရေများသည် ကမ်းထက်ပင် လွန်စောက်  
 အောင် ကြီးမား၍ ပြည့်လျှံစေကာမူ ဘုရားကုန်းတော်ကိုကား ရေကျော်  
 တက်ခြင်း မရှိကြောင်း အမြဲတန်း ရေပေါ်လျက်ရှိကြောင်းကို မျက်မြင်  
 တွေ့ရပါသည်။

၃-ကျိုက်မွှော်ဝန်းဟူသည် မွန်ဘာသာဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း  
 ဖြစ်ပါသည်။ ကျိုက်၊ ကား ဘုရား၊ မှော်၊ ကား အစွန်း၊ ဝန်း၊ ကား  
 ဝီ၊ ဖြစ်ပါသည်။ အားလုံးပေါင်း၍ မြန်မာလိုပြန်သောဝဲထောင့်စွန်း၊ ဘုရား  
 ဆိုလိုပါသည်။

မွန်သီကမူကား။ ကျိုက်မုဝေါ၊ ဟု ဘွဲ့တော်သမုတ်သည်ဟု ဆိုပါ  
 သည်။ မြန်မာလို ဝဲစွန်းဘုရားဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

အဓိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း ထပ်မံပြင်ဆင်ပြီးမှသာ ဦးဘထွန်းက  
 ကျိုက်မွှော်ဝန်းဟု ဘွဲ့တော်သမုတ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကျိုက်'ကား



ကို ထပ်မံ၍ တည်ထားပြန်ပါသည်။ ပထမ မူလ ဘောဂသေနမင်း တည်သောဘုရားများကား ရာဟုထောင့်က လမ်းပေါက်ရှိပါသည်။

ဘုရား၊ မှော်ဝန်း' ကား ဂဝံကျောက်' နှစ်ခုပေါင်း၍ မြန်မာ ပြန်သော် ဂဝံကျောက်ပေါ်မှာ တည်ထားသောဘုရား'ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်ဟုဆို၏။ ယုတ္တိရှိလှ၏။ ဤချောင်းကိုလည်း မှော်ဝန်းချောင်းဟုခေါ်ရာ မြန်မာလို ပြန်သော် ဂဝံကျောက် ရှိသော ချောင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ မျက်မြင်နှင့် ညီညွတ်လှ၏။

မွန်-သီ၏ သမိုင်း၌ကား တူတ္တနာဂ မင်းကြီးသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း သို့ တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူရာ၊ သီဟိုဠ် ဘုရင်မင်းမြတ်က ဆံတော် တဆူနှင့် ဓာတ်တော် ၂၇-ဆူပါသော ရွှေကြိုတ်ကို ငွေကြိုတ်တွင် ထည့်၍ ၎င်းငွေကြိုတ်ကို ရတနာကြိုတ်တွင် တန့်ထည့်၍ သော့သုံးချက်ခတ်ပြီး လျှင် တူတ္တနာဂမင်းကြီးအား လက်ဆောင်ပေးသည်။ တူတ္တနာဂမင်းကြီး က ရဟန္တာအရှင်မြတ်များဆွမ်းကပ်၍ ခေးလျှောက်ရာ၊ အထက်ပါအတိုင်း အခိန်ရှိပါသည်။ ထိုနောက် တူတ္တနာဂမင်းကြီးပြန်ရောက်လာသောအခါ၊ ဤကျိုက်မှော်ဝန်း' စေတီတော်မြတ်၌ ဆံတော်တဆူနှင့် ဓာတ်တော်၉-ဆူ ဌာပနာ၍ တည်ထားတော်မူသည်။ ထိုကြောင့်ပင် ကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီ တော်ကို ဆံတော်စေတီတော်ဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်ကြသေး၏။ ၎င်းစကား ထည်း အဓိပ္ပာယ်ခြောင့်ပါသည်။

ဤမျှ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်

မောင်ဘိုးစ-ရေးမှတ်ထားသော မွန်ဘာသာမှ

မြန်မာ ဘာသာသို့ ပြန်ဆို

ရေးသားထားသော

သမိုင်းစာကား ပြီးဆုံးပါပြီ



ကို ထပ်မံ၍ တည်ထားပြန်ပါသည်။ ပထမ မူလ ဘောဂသေနမင်း တည်သောဘုရားများကား ရာဟုထောင့်က လမ်းပေါက်ရှိပါသည်။

ဘုရား၊ မှော်ဝန်း' ကား ဂဝံကျောက်' နှစ်ခုပေါင်း၍ မြန်မာ ပြန်သော် ဂဝံကျောက်ပေါ်မှာ တည်ထားသောဘုရား'ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်ဟုဆို၏။ ယုတ္တိရှိလှ၏။ ဤချောင်းကိုလည်း မှော်ဝန်းချောင်းဟုခေါ်ရာ မြန်မာလို ပြန်သော် ဂဝံကျောက် ရှိသော ချောင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ မျက်မြင်နှင့် ညီညွတ်လှ၏။

မွန်-သီ၏ သမိုင်း၌ကား တွတ္တနာဂ မင်းကြီးသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း သို့ တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူရာ၊ သီဟိုဠ် ဘုရင်မင်းမြတ်က ဆံတော် တဆူနှင့် ဓာတ်တော် ၂၇-ဆူပါသော ရွှေကြိုတ်ကို ငွေကြိုတ်တွင် ထည့်၍ ၎င်းငွေကြိုတ်ကို ရတနာကြိုတ်တွင် တနေထည့်၍ သေဘုသုံးချက်ခတ်ပြီး လျှင် တွတ္တနာဂမင်းကြီးအား လက်ဆောင်ပေးသည်။ တွတ္တနာဂမင်းကြီး က ရဟန္တာအရှင်မြတ်များဆွမ်းကပ်၍ မေးလျှောက်ရာ၊ အထက်ပါအတိုင်း အမိန့်ရှိပါသည်။ ထိုနောက် တွတ္တနာဂမင်းကြီးပြန်ရောက်လာသောအခါ၊ ဤကျိုက်မှော်ဝန်း' စေတီတော်မြတ်၌ ဆံတော်တဆူနှင့် ဓာတ်တော်၉-ဆူ ဌာပနာ၍ တည်ထားတော်မူသည်။ ထိုကြောင့်ပင် ကျိုက်မှော်ဝန်း' စေတီ တော်ကို ဆံတော်စေတီတော်ဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်ကြသေး၏။ ၎င်းစကား လည်း အဓိပ္ပာယ်ဖြောင့်ပါသည်။

ဤမျှ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်

မောင်ဘိုးခ-ရေးမှတ်ထားသော မွန်ဘာသာမှ

မြန်မာ ဘာသာသို့ ပြန်ဆို

ရေးသားထားသော

သမိုင်းစာကား ပြီးဆုံးပါပြီ



# ဤစာပြင်သူနိဂုံး

သမိုင်းဖြူဖြူ၊ နိဂုံး၊ သိဒ္ဓိ၊ မြင်ညီများပေါင်း၊ သူ  
စတင်ကောင်းတို့၊ ရှုကောင်းစေရာ၊ ဤသည့်စာကို၊  
စာနာထောက်ရှု ဥာဏ်စက္ခုဖြင့်၊ ငြိမ်းပြုပုံပြင်၊  
မဟာဝင်နှင့်၊ ရာဇဝင်တမျိုး၊ ကျမ်းအကိုးကို၊ မြတ်နိုး  
ဖွေရှာ၊ တိုက်ဆိုင်ပါလည်း၊ ရှေ့မှာနောက်လွဲ၊ အကွဲ  
ကွဲဖြင့်၊ မှတ်မြဲသက္ကရာဇ်၊ တွက်၍စစ်လည်း၊ တထစ်  
မမှန်၊ ဖောက်ပြန်သည်သာ၊ များသည့်တာကြောင့်၊  
သူ့စာလာတိုင်း၊ ဥာဏ်ကသိုဏ်းဖြင့်၊ အပိုင်းပိုင်းကန့်  
စီစီတန့်၍၊ သန့်သန့်ဖြစ်စေ၊ ဤစာပေကို၊ မှတ်စေ  
သောငှာ၊ အောက်စာမှဖြင့်၊ ပြင်ရာသက္ကရာဇ်၊ ဖြူ  
သည့်နှစ်ကား၊ ဇက်'တြိန်၊'ဇက်'သတ်' နှောလစ်မှ၊  
သိတ်ဖြစ်ရာသီ၊ ဆန်းညီပက္ခ၊ တရက်စဉ်၊ ပြီးထချမ်း  
မြေ့၊ ဘေးမတွေ့ဘဲ၊ မမေ့တရား၊ လက်ကိုင်ထား၍၊  
သဘင်ကာ၊ မလို၊ မြတ်ကုသိုလ်၏၊ ထိုထိုဘဝ၊ ဖြစ်ကာ  
လွန်၊ ပညာကျေးဇူး၊ အထူးပင့်ထောက်၊ ဘက်ကမ်း၊  
ဧရာန်၍၊ တတ်မြောက်ပါကြောင်း၊ ကျနု်ပ်တောင်း၊  
လည်း၊ နောက်နှောင်းကောင်းတို့ ကေန့်တည်း။

# ဤစာပြင်သူနိဂုံး

သခိုင်းဖြူဖြူ၊ နိဂုံး၊ သိဒ္ဓိ၊ မြင်ညီများပေါင်း၊ သူ  
တော်ကောင်းတို့၊ ရှုကောင်းစေရာ၊ ဤသည့်စာကို၊  
စာနာထောက်ရှု ဥာဏ်စက္ခုဖြင့်၊ ငြိမ်းပြုပုံပြင်၊  
မဟာဝင်နှင့်၊ ရာဇဝင်တမျိုး၊ ကျမ်းအကိုးကို၊ မြတ်နိုး  
ဖွေရှာ၊ တိုက်ဆိုင်ပါလည်း၊ ရှေ့မှာနောက်လွဲ၊ အစွ  
ကွဲဖြင့်၊ မှတ်မြဲသက္ကရာဇ်၊ တွက်၍စစ်လည်း၊ တထစ်  
မမှန်၊ ဖောက်ပြန်သည်သာ၊ များသည့်တာကြောင့်၊  
သူ့စာလာတိုင်း၊ ဥာဏ်ကသိုဏ်းဖြင့်၊ အပိုင်းပိုင်းကန်  
စိစိတန့်၍၊ သန့်သန့်ဖြစ်စေ၊ ဤစာပေကို၊ မှတ်စေ  
သောငှာ၊ အောက်စာမှဖြင့်၊ ပြင်ရာသက္ကရာဇ်၊ ပြီး  
သည့်နှစ်ကား၊ ဧကန်'တြိန်း၊ ဧကန်'သတ်' နှောလစ်မှ၊  
သိတ်ဖြစ်ရာသီ၊ ဆန်းညီပက္ခ၊ တရက်စဉ်၊ ပြီးထချမ်း  
မြေ့၊ ဘေးမတွေ့ဘဲ၊ မမေ့တရား၊ လက်ကိုင်ထား၍၊  
လတ်ကားမလို၊ မြတ်ကုသိုလ်၏၊ ထိုထိုဘဝ၊ ဖြစ်ကာ  
လ၌၊ ပညာကျေးဇူး၊ အထူးပင့်ထောက်၊ ဘက်ကမ်း  
ရောက်၍၊ တတ်မြောက်ပါကြောင်း၊ ကျနုပ်တောင်း  
သည်၊ နောက်နှောင်းကောင်းဘို့ ဧကန်တည်း။

# ကျိုက်မွှော်ဝန်း

စေတီတော်သမိုင်း။

နမော အဋ္ဌယ ဝါဒိနော

ပဌမပိုင်း။

ဤမှစ၍ နောက်တွဲကာ၊ ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်၏  
ပျက်စီးသွားပုံနှင့် ယခုမျက်မြင် သာသာ ယာယာ  
ကြည်ညိုဘွယ်ရာ တည်ဆောက်ထားပုံတို့ကို  
ရေးသားပါတော့အံ့။

ဤကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်ကို သာသနာ သက္ကရာဇ်  
၂၃၈-ခုနှစ်က ဘောဂသေနမင်းသည် ကျိုက်မွှော်ကလေး ဟူ  
သော ချွဲတော်ဖြင့် လက်မှန်အစ ပထမ တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့  
လေပြီ။ ထိုနောက် ပါဒမြို့ မင်း တစ်ဆယ့် တစ်ဆက် မြောက်  
သာသနာ သက္ကရာဇ် မှန်းခြေအားဖြင့် ၄၀၀-နှစ်လောက် ရောက်

# ကျိုက်မွှော်ဝန်း

စေတီတော်သမိုင်း။

နမော အပ္ပမာဒ ဝါဒိနော

ပဌမပိုင်း။

ဤမှစ၍ နောက်တွဲကား ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်၏  
ပျက်စီးသွားပုံနှင့် ယခုမျက်မြင် သာသာ ယာယာ

ကြည်ညိုဘွယ်ရာ တည်ဆောက်ထားပုံတို့ကို

ရေးသားပါတော့အံ့။

ဤကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်ကို သာသနာ့ သက္ကရာဇ်  
၂၃၈-ခုနှစ်က ဘောဂသေနမင်းသည် ကျိုက်မွှော်ကလေး၌ ဟူ  
သော ဘွဲ့တော်ဖြင့် လက်မှန်အစ ပထမ တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့  
လေပြီ။ ထိုနောက် ပါဒမြို့ မင်း တစ်ဆယ့် တစ်ဆက် မြောက်  
သာသနာ့ သက္ကရာဇ် မှန်းခြေအားဖြင့် ၄၀၀-နှစ်လောက် ရောက်

သောအခါ တွတ္တနာဂမင်းသည် များစွာသော ဓာတ်တော် မှော်တော်များဖြင့် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များဖြင့် တိုင်ပင်၍ ကျိက်မှော်ဝန်းဟူသောဘွဲ့တော်ဖြင့် ထပ်မံ၍ တည်ထားပြန်လေသည်။ ထိုမင်းမှော်နောက်၌ကား 'ပါဒမြို့နှင့် သံလျင်မြို့ နှစ်မြို့' မင်းဆက်ပေါင်း ၃၀ တိတိ ထပ်မံပြုပြင် ပြဆင်မွန်းမံခြင်းရှိသည်ဟု သမိုင်းစာတွင်မတွေ့ရတော့ပါ။

**မင်းနေပြည်ကြီးဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ကျောက်တန်းမြို့ အနီးရှိ ပါဒကြီးရွာကြီး**

ဤကျောက်တန်းမြို့နှင့် ယခု ပါဒကြီးရွာ အနီးအနား မှုကား ရှေးအခါက ဂဝံကျောက် နတ်လမ်း လေးထောင့် ဆင်ထားသော ဂဝံကျောက်တို့ဖြင့် ကြီးကျယ် ခမ်းနားစွာ မင်းတို့သာလျှင် တည်ထားကိုးကွယ်နိုင်သော စေတီပုထိုး ဂဝံကျောက်ဆင်းထုတော်ကြီးပေါင်း အမျိုးမျိုးတို့ကို ယခုမျက်မြင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ၎င်းစေတီပုထိုးပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့ကို ဖူးတွေ့ရသောကြောင့်ပင်လျှင် ဤနေရာဌာနသည်ကား ရှေးအခါက အလွန်ဘုန်းတန်ခိုး အာဏာနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းများနှင့် စည်ပင်သာယာဝပြောသော တိုင်းသားပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူချမ်းသာစွာ တည်ရှိနေထိုင်ကြကြောင်းကို မှန်းဆ၍ သိနိုင်ပါတော့သည်။

**ဖြစ်လျှင် ပျက်မြဲ မလွဲကေနိ**

ထိုသို့ စေတီပုထိုး အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် စည်ပင်ဝပြောသော နေရာဌာနပင် ဖြစ်စေကာမူ ဖြစ်ပြီးသော တရား တို့သည်ကား

သောအခါ တူထွာနာဂမင်းသည် များစွာသော ဓာတ်တော် မေ  
တော်များဖြင့် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များဖြင့် တိုင်ပင်၍ ကျိက်မှော်  
ဝန်းဟူသောဘူတော်ဖြင့် ထပ်မံ၍ တည်ထားပြန်လေသည်။ ထိုမင်းမှ  
နောက်၌ကား 'ပါဒမြို့နှင့် သံလျင်မြို့ နှစ်မြို့' မင်းဆက်ပေါင်း ၃၀  
တိတိ ထပ်မံပြုပြင် ပြဆင်မွန်းမံခြင်းရှိသည်ဟု သမိုင်းစာတွင်မတွေ့  
ရတော့ပါ။

### မင်းနေပြည်ကြီးဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ကျောက်တန်းမြို့

#### အနီးရှိ ပါဒကြီးရွာကြီး

ဤကျောက်တန်းမြို့နှင့် ယခု ပါဒကြီးရွာ အနီးအနား၌  
မူကား ရှေးအခါက ဂဝံကျောက် နတ်လမ်း လေးထောင့် ဆစ်  
ထားသော ဂဝံကျောက်တို့ဖြင့် ကြီးကျယ် ခမ်းနားစွာ မင်းတို့  
သာလျှင် တည်ထားကိုးကွယ်နိုင်သော စေတီပုထိုး ဂဝံကျောက်  
ဆင်းထူတော်ကြီးပေါင်း အမျိုးမျိုးတို့ကို ယခုမျက်မြင် တွေ့ရှိနိုင်  
ပါသည်။ ၎င်းစေတီပုထိုးပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့ကို ဖူးတွေ့  
ရသောကြောင့်ပင်လျှင် ဤနေရာဌာနသည်ကား ရှေးအခါက အလွန်  
ဘုန်းတန်ခိုး အာဏာနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းများနှင့် စည်ပင်သာယာ  
ဝပြောသော တိုင်းသားပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူချမ်းသာစွာ တည်ရှိနေ  
ထိုင်ကြကြောင်းကို မှန်းဆ၍ သိနိုင်ပါတော့သည်။

#### ဖြစ်လျှင် ပျက်မြဲ မလွဲကန်

ထိုသို့ စေတီပုထိုး အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် စည်ပင်ဝပြောသော  
နေရာဌာနပင် ဖြစ်စေကာမူ ဖြစ်ပြီးသော တရား တို့သည်ကား



ပျက်စီး ကုန်ဆုံး ပျောက်ဆုံး ကြေမှုရမှု သင်္ခါရ တရားတို့နှင့် အဆင်တစာတ် နိဗ္ဗာန်မြတ်မှုတပါး မည်သည့်တရားမှ မလွန်ဆန် နိုင်ရကား ယခုမျက်မြင်အရှိ တောအတိ ဖုန်းလွမ်း ဘုရားငုတ္တိမှန်း သိရသော်လည်း မည်သူမျှ မလေးစား ကိုးကွယ်သူ ပါးရှား၍ တပါးတည်းကေစာ သစ်ပင်ပေါင်း ရှုပ်ထွေးစွာဖြင့် ဒုက္ခရာစရိယ နှစ်လပေါင်း အနန္တဖြင့် မျှတ၍သာ သီတင်းသုံးတော် မူရရှာပါ တော့သတည်း။

**ကုလားမင်း ဇဇင်္ဂါက , ဘုရားတွေဖျက်ဆီးခြင်း။**

ထိုကဲ့သို့ ပြုပြင်သူကလည်း ကင်းကွာ စစ်ဖြစ်သည်ကလည်း ခဏခဏ ပြည်သူတွေ မနေဝံ့ ကြတော့သဖြင့် ပြောင်းသူပြောင်း ရွှေ့သူရွှေ့ ချမ်းသာရာ နေထိုင်လေ့ ရှိကြသည့်အတွင်း ကုလား မင်း ဇဇင်္ဂါသည် သံလျင်မြို့ကို အုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ်သည့် အခါ ကာလ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ များစွာသော စေတီ အပေါင်းတို့ကို 'တူးလိုတူး၊ ဖြိုလိုဖြို' လိုသလိုပြုလုပ် ဌာပနာအကုန် ထုတ်ပြီးလျှင် ဝိုင်းလုပ်သူ လူအများနှင့် ရရှိသောရွှေငွေများတို့ကို ယုသွားကြပြန်ပါတော့သတည်း။

ထိုအခါ၌ များစွာသော စေတီပုထိုးတို့ ပြိုပျက်သွားသည် မှာ ရာဇဝင် အထင်အရှား ရှိသည့်ပြင် ယနေ့ထက်တိုင်ပင် ဌာပနာ တိုက်ဖောက်ထားသော စေတီပုထိုးပေါင်း မြောက်များစွာတို့ကို ရှာဖွေကြည့်က တွေ့နိုင်ပါသေးသည်။

---

၁- ဇဇင်္ဂါကား ဘေဂျီလူမျိုး ဖြစ်ပါသည် မဆင်ဂါဟုလည်း ခေါ်ပါသည်။

ပျက်စီး ကုန်ဆုံး ပျောက်ဆုံး ကြေမှုရမှု သင်္ခါရ တရားတို့နှင့်  
အသစ်တခတ် နိဗ္ဗာန်မြတ်မှတပါး မည်သည့်တရားမှ မလွန်ဆန်  
နိုင်ရကား ယခုမျက်မြင်အရှိ တောအတိ ဖုန်းလွမ်း ဘုရားငုတ္တိမှန်း  
ဆီရသော်လည်း မည်သူမျှ မလေးစား ကိုးကွယ်သူ ပါးရှား၍  
တပါးတည်းကေစာ သစ်ပင်ပေါင်း ရှုပ်ထွေးစွာဖြင့် ဒုက္ကရာစရိယ  
နှစ်လပေါင်း အနန္တဖြင့် မျှတ၍သာ သီတင်းသုံးတော် မူရရှာပါ  
တော့သတည်း။

**ကုလားမင်း ဇဇင်္ဂါက , ဘုရားတွေဖျက်ဆီးခြင်း။**

ထိုကဲ့သို့ ပြုပြင်သူကလည်း ကင်းကွာ စစ်ဖြစ်သည်ကလည်း  
ခဏခဏ ပြည်သူတွေ မနေဝံ့ကြတော့သဖြင့် ပြောင်းသူပြောင်း  
ရွှေ့သူရွှေ့ ချမ်းသာရာ နေထိုင်လေ့ ရှိကြသည့်အတွင်း ကုလား  
မင်း ဇဇင်္ဂါသည် သံလျင်မြို့ကို အုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ်သည့် အခါ  
ကာလ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ များစွာသော စေတီ  
အပေါင်းတို့ကို 'တူးလိုတူး၊ ဖြိုလိုဖြို' လိုသလိုပြုလုပ် ဌာပနာအကုန်  
ထုတ်ပြီးလျှင် ဝိုင်းလုပ်သူ လူအများနှင့် ရရှိသောရွှေငွေများတို့ကို  
ယုသွားကြပြန်ပါတော့သတည်း။

ထိုအခါ၌ များစွာသော စေတီပုထိုးတို့ ပြိုပျက်သွားသည်  
မှာ ဗုဒ္ဓဝင် အထင်အရှား ရှိသည့်ပြင် ယနေ့ထက်တိုင်ပင် ဌာပနာ  
တိုက်ဖောက်ထားသော စေတီပုထိုးပေါင်း မြောက်များစွာတို့ကို  
ရှာဖွေကြည့်က တွေ့နိုင်ပါသေးသည်။

---

၁- ဇဇင်္ဂါကား ခေါ်တူဒီလူမျိုး ဖြစ်ပါသည် မဆင်ဂါဟုလည်း  
ခေါ်ပါသည်။

### ပျက်စီးနေသောကျွန်ုပ်တို့ပန်းစေတီ

ဤကျွန်ုပ်တို့ပန်းစေတီတော်မှာလည်း ငဇင်္ဂါ သူ့ဘေး  
 ရှောင်လိုပင် ဝေးလေရော့သလား ဉာဏ်တွေး၍ ကြည့်ပေတော့  
 သက္ကရာဇ်ကလည်း အတော်ကြာပြီမို့ သေချာစေ့ငဲ့ မျက်မြင်ကို  
 ရှုရသော် ရှေးဖြစ်မှု ဇာတ်ဟောင်းကို ဉာဏ်လောင်း၍ ဖြည့်စွက်  
 ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ရချက်မှာတော့ ကုန်းထက်မှာ မရူသာ လေကလည်း  
 လာသနှင့် ဒီဇလာ ဝဲသမုဒ်လှိုင်းတွေက လှုပ်လိုလှုပ် တဖြုတ်ဖြုတ်  
 ကွဲအက် ဟိုဘက်က ဖြုန်းကန် ဒီဘက်က ဒိုင်းကန် အပိုင်းပိုင်းကွဲ  
 ကျ တန်ခိုးတော် အနန္တနှင့် သာသနာတော်စောင့် နတ်ကောင်း  
 မှ သဖြင့်သာ ကုန်းတော်က ကွဲကွဲ ဂဝံကျောက် ဖရိုဖရဲနှင့် ဝမ်း  
 နည်းစရာကောင်းသော ဤဘုရားကို နွယ်များကရစ်ပတ် ခရာဆူး  
 အထပ်ထပ်နှင့် ချဉ်းကပ်သူနတ္ထိ ဖူးမျှော်သူ အလျဉ်းမရှိဘဲ ခွဲကျိ  
 ကျိ နွဲဘွက်ထဲ ပါရမီသုံးဆယ် ဆွဲပြီးလျှင် ဖော်သဟာယ် မပါ  
 တဆူတည်းကေဇာ ပျက်စီး၍ နေရရှာပါတော့သည်။

ထိုသို့ ပျက်စီးနေသောဘုရားမှာ ကား - အောက်ခံ  
 ၂- ဂန္ဓကုဋ် တိုက်နှင့် အပေါ်က စေတီငုတ္တို ခုနစ်တောင်ခန့်

၂-ဂကုဋ်တိုက်ခံ၍တည်ထားသောစေတီကို ယခုရွှေမော်ခေမာသမိုင်း  
 ရေးသူက အိမ်စေတီ သို့မဟုတ် တိုက်စေတီဟု အမည်ပေးပါသည်။  
 ရှေးပန်းရံဆရာကြီးများကမူကား ကုလားကျောင်းခံ၍ တည်သောစေတီ  
 ခေါ်သည်ဟု ပြောပါသည်။ ယခု ဖူးတွေ့ရသော ကျွန်ုပ်တို့ခေါက်ဘုရား  
 စသော စေတီတော်များကား ပန်းတင်ခံခံ၍ တည်သောစေတီများဖြစ်ပါ

### ပျက်စီးနေသောကျိက်မှော်ဝန်းစေတီ

ဤကျိက်မှော်ဝန်း စေတီတော်မှာလည်း ငလင်္ဂါ သူ့ဘေး  
 ရှောင်လို့ပင် ဝေးလေရော့သလား ဥာဏ်တွေ့၍ ကြည့်ပေတော့  
 သက္ကရာဇ်ကလည်း အတော်ကြာပြီမို့ သေချာစေ့ငဲ့ မျက်မြင်ကို  
 ရှုရသော် ရှေးဖြစ်မှု ဇာတ်ဟောင်းကို ဥာဏ်လောင်း၍ ဖြည့်စွက်  
 ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ရချက်မှာတော့ ကုန်းထက်မှာ မရူသာ လေကလည်း  
 လာသနှင့် ဒီဇလာ ဝဲသမုဒ်လှိုင်းတွေက လှုပ်လှိုလှုပ် တဖြုတ်ဖြုတ်  
 ကွဲအက် ဟိုဘက်က ဖြုန်းကနဲ ဒီဘက်က ဒိုင်းကနဲ အပိုင်းပိုင်းကွဲ  
 ကျ တန်ခိုးတော် အနန္တနှင့် သာသနာတော်စောင့် နတ်ကောင်း  
 မှ သဖြင့်သာ ကုန်းတော်က ကွဲကွဲ ဂဝံကျောက် ဖရိုဖရဲနှင့် ဝမ်း  
 နည်းစရာကောင်းသော ဤဘုရားကို နွယ်များကရစ်ပတ် ခရာဆူး  
 အထပ်ထပ်နှင့် ချဉ်းကပ်သူနတ္ထိ ဖူးမျှော်သူ အလျဉ်းမရှိဘဲ ခွဲကျိ  
 ကျိ နွဲဘက်ထဲ ပါရမီသုံးဆယ် ဆွဲပြီးလျှင် ဖော်သဟာယ် မပါ  
 တဆူတည်းကေဇာ ပျက်စီး၍ နေရရှာပါတော့သည်။

ထိုသို့ ပျက်စီးနေသောဘုရားမှာ ကား - အောက်ခံ  
 ၂- ဂန္ဓကုဋ် တိုက်နှင့် အပေါ်က စေတီငုတ္တိ၊ ခုနစ်တောင်ခန့်

၂-ဂကုဋ်တိုက်ခံ၍တည်ထားသောစေတီကို ယခုရွှေမော်မောသမိုင်း  
 ရေးသူက အိမ်စေတီ သို့မဟုတ် တိုက်စေတီဟု အမည်ပေးပါသည်။  
 ရှေးပန်းရံဆရာကြီးများကမူကား ကုလားကျောင်းခံ၍ တည်သောစေတီ  
 ခေါ်သည်ဟု ပြောပါသည်။ ယခု ဖူးတွေ့ရသော ကျိက်ခေါက်ဘုရား  
 စသော စေတီတော်များကား ပန်းတင်ခံ၍ တည်သောစေတီများဖြစ်ပါ

သာ ကျန်ပါတော့သည်။ ၎င်းဘုရားငွေတို့မှာလည်း ဂဝံကျောက် များဖြင့် တည်ထား၍သာ ကျန်ရှိနေပါတော့သည်။ အုဋ်များဖြင့် တည်ထားသော ဘုရားဖြစ်ပါမူကား၊ ဖေငန်၏ အခိုးအငွေကြောင့် အားလုံး ပျက်ဆီးဆွေးမြေ့ သွားမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

သည်။ ၎င်းဂန္ဓကုဋ်တိုက်ခံ၍ တည်သော စေတီများမှာ ရှေးသာသနာ နှစ် ၂၃၇-နှစ်မှစ၍ သာသနာနှစ် ၁၈၉၂-ခုနှစ် တိုင်အောင် တိုက်စေ တီများသာ များသောအားဖြင့် တည်ထားကြသောကြောင့် တိုက်စေတီ ခေတ်ဟု ဆိုပါသည်။ ယခု ဤကျိုက်ဖျော်ဝန်း စေတီမှာလည်း သာသနာ နှစ် ၂၃၈-ခုနှစ်က တည်သော စေတီဖြစ်ရာ ထိုခေတ် ထိုအခါက တိုက်စေတီများ အလွန်ခေတ်စားနေသဖြင့် အဘဝသေနမင်းသည်လည်း ခေတ်အားလျော်စွာ တိုက်စေတီဖြင့် ဤကျိုက်ဖျော်ဝန်းစေတီတော်မြတ်ကို တည်ထားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းစေတီပုံမျိုးကား၊ ပုဂံ၌ အမြောက် အမြား ရှိသည့်ပြင် ယခု နီးနီးနားနားပြုရမှုကား၊ ကျိုက်ခေါင်စေတီတော်ကြီး၏ မြောက်ဘက်စောင်းတန်း အဆင်းအနောက်ဘက်နားမှာ တဆူနှင့် ၎င်း မြောက်ဘက် စောင်းတန်း၏ မြောက်ဘက် ဘုရားပွဲဘော် ခင်းကျင်းရာ ကွင်းပြင်၌တဆူအားဖြင့် ပေါင်းနှစ်ဆူ လွယ်လွယ်ကူကူဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။ ၎င်းကျိုက်ခေါင် စေတီတော်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဤသံလျှင် ကျောက်တန်း ကုန်းတန်းတလျှောက် ရှာကြည့်က အများကြီး တွေ့နိုင်ပါအံ့မည်။ ၎င်း တိုက်စေတီမျိုး အများကြီး တည်ထားကြကြောင်းကို ရွှေမော်ခေမာသမိုင်း တွင် ကြည့်က တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝဲဒူး ရွှေမော်ခေမာ စေတီတော်ကြီးသည် ပင်လျှင် ပထမ ခုဋ်သိရိမာသောက မင်းတည်သော ဘုရားပုံတော်မှာ ဤ ကျိုက်ဖျော်ဝန်း စေတီကဲ့သို့ အောက်ခံ တိုက်စေတီပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနောက်မှ ထပ်ခါ ထပ်ခါ ငု၍ တည်ထားကြသဖြင့် ယခု ဖူးတွေ့ရ ရသော သင်တိုင်းစေတီ သို့မဟုတ် မကိုဋ်စေတီ ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုပါ သည်။ ကလျာဏီ ကျောက်စာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန် စာပေအသင်း ထုတ် ရွှေမော်ခေမာသမိုင်းကို ကြည့်ပါ။

သာ ကျန်ပါတော့သည်။ ၎င်းဘုရားငူတို့မှာလည်း ဂဝံကျောက်  
များဖြင့် တည်ထား၍သာ ကျန်ရှိနေပါတော့သည်။ အံ့ဩများဖြင့်  
တည်ထားသော ဘုရားဖြစ်ပါမူကား၊ ဖရငန်၏ အခိုးအငွေကြောင့်  
အားလုံး ပျက်ဆီးဆွေးမြေ့ သွားမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

သည်။ ၎င်းဂန္ဓကုဋ်တိုက်ခံ၍ တည်သော စေတီများမှာ ရှေးသာသနာ  
နှစ် ၂၃၇-နှစ်မှစ၍ သာသနာနှစ် ၁၈၉၂-ခုနှစ် တိုင်အောင် တိုက်စေ  
တီများသာ များသောအားဖြင့် တည်ထားကြသောကြောင့် တိုက်စေတီ  
ခေတ်ဟု ဆိုပါသည်။ ယခု ဤကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီမှာလည်း သာသနာ  
နှစ် ၂၃၈-ခုနှစ်က တည်သော စေတီဖြစ်ရာ ထိုခေတ် ထိုအခါက  
တိုက်စေတီများ အလွန်ခေတ်စားနေသဖြင့် သောဂသေနမင်းသည်လည်း  
ခေတ်အားလျော်စွာ တိုက်စေတီဖြင့် ဤကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီတော်မြတ်ကို  
တည်ထားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းစေတီပုံမျိုးကား၊ ပုဂံ၌ အမြောက် အမြား  
ရှိသည့်ပြင် ယခု နီးနီးနားနားပြုရမူကား၊ ကျိုက်ခေါက်စေတီတော်ကြီး၏  
မြောက်ဘက်စောင်းတန်း အဆင်းအနောက်ဘက်နားမှာ တဆူနှင့် ၎င်း  
မြောက်ဘက် စောင်းတန်း၏ မြောက်ဘက် ဘုရားပွဲဘော် ခင်းကျင်းရာ  
ဘွင်းပြင်၌တဆူအားဖြင့် ပေါင်းနှစ်ဆူ လွယ်လွယ်ကူကူဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။  
၎င်းကျိုက်ခေါက် စေတီတော်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဤသံလျင် ကျောက်တန်း  
ကုန်းတန်းတလျှောက် ရှာကြည့်က အများကြီး တွေ့နိုင်ပါအံ့မည်။ ၎င်း  
တိုက်စေတီမျိုး အများကြီး တည်ထားကြကြောင်းကို ရွှေမော်ခေတ်သမိုင်း  
တွင် ကြည့်က တွေ့နိုင်ပါသည်။ ပဲခူး ရွှေမော်ခေတ် စေတီတော်ကြီးသည်  
ပင်လျှင် ပထမ ခုဋ္ဌသိရိမာသောက မင်းတည်သော ဘုရားပုံတော်မှာ ဤ  
ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီကဲ့သို့ အောက်ခံ တိုက်စေတီပင် ဖြစ်ပါသည်။  
ထိုနောက်မှ ထပ်ခါ ထပ်ခါ ငု၍ တည်ထားကြသဖြင့် ယခု ဖူးတွေ့ရ  
ရသော သင်တိုင်းစေတီ သို့မဟုတ် မကိုဋ်စေတီ ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုပါ  
သည်။ ကလျာဏီ ကျောက်စာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန် စာပေအသင်း  
ထုတ် ရွှေမော်ခေတ်သမိုင်းကို ကြည့်ပါ။

ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော် ပြုပြင်ရန်

မြေကြီးတကောင်က ထူးဆန်းစွာ အမိန့်တော်ရ  
ကတော်-ဒေါ်သက်အား အိပ်မက်ပေးလာခြင်း။

၁၂၇၀-ပြည့်နှစ် တန်ဆောင်မုန်းလလောက် ရောက်သော  
အခါ ကျောက်တန်းမြို့နေ အမိန့်တော်ရ ကတော်- ဒေါ်သက်အား  
ထူးဆန်းစွာ အိပ်မက်ပေးလာသည်မှာ ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်  
အနီးရှိ ကျောက်သေတ္တာထဲမှ အလွန် ကြီးမားသော မြေကြီး တ  
ကောင်သည် ထွက်၍ ရေထဲက ဖြတ်သန်းကူးလာပြီးလျှင် နင်တို့ ဤ  
ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်ကို ပြုပြင်ပါ နင်တို့နှင့်တကွ လာရောက်  
ဖူးမျှော်သူ ကိုးကွယ်ပူဇော်သူ အပေါင်းမှာ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်  
တန်သော ကောင်းကျိုးချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ဆုတောင်းပြည့်ဝပါ  
လိမ့်မည်ဟု ပြောပြီးလျှင် မြေကြီးသည် ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်  
သို့ပြန်၍ ဂန္ဓကုဋ် တိုက်ပေါ်၌ ခုနစ်တောင်ခန့်ရှိသော စေတီတော်  
ကို နဂါးရုံဘုရားများသဖွယ်ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ကျောက်တန်းမြို့ဘက်သို့  
ပါးပျဉ်းပြလျက် ခေတ္တမျှနေပြီးမှ မိမိနေရင်း ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီ  
တော်၏တောင် ယခု ဆောက်လုပ်ထားသော တန်ဆောင်းများ၏

---

ထိုအချိန်အခါ၌ အလွန်ခေတ်စားနေသော ဂန္ဓကုဋ်တိုက် စေတီ  
များကိုပင်လျှင် ယခုခေတ်မျက်စေ့နှင့်ကြည့်က လူသေသည့်သော ဂူလား၊  
ဟု မှတ်ထင်နေကြသဖြင့် အနည်းငယ် ရှင်းလင်းပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။  
ဂူဟုထင်လျှင်လည်း အလွန်အဘိုးတန်သော ဂံကျောက်များနှင့်မတည့်  
ထားရာ စည်းစားတော်မူကြပါ။

ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော် ပြုပြင်ရန်

မြေကြီးတကောင်က ထူးဆန်းစွာအမိန့်တော်ရ  
ကတော်-ဒေဝီသက်အား အိပ်မက်ပေးလာခြင်း။

၁၂၇၀-ပြည့်နှစ် တန်ဆောင်မုန်းလသောက် ရောက်သော  
အခါ ကျောက်တန်းမြို့နေ အမိန့်တော်ရ ကတော်- ဒေဝီသက်အား  
ထူးဆန်းစွာ အိပ်မက်ပေးလာသည်မှာ ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်  
အနီးရှိ ကျောက်သေတ္တာထဲမှ အလွန် ကြီးမားသော မြေကြီး တ  
ကောင်သည် ထွက်၍ ရေထဲက ဖြတ်သန်းကူးလာပြီးလျှင် နင်တို့၍  
ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ကို ပြုပြင်ပါ နင်တို့နှင့်တကွ လာရောက်  
ဖူးမျှော်သူ ကိုးကွယ်ပူဇော်သူ အပေါင်းမှာ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်  
တန်သော ကောင်းကျိုးချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ဆုတောင်းပြည့်ဝပါ  
လိမ့်မည်ဟု ပြောပြီးလျှင် မြေကြီးသည် ကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီတော်  
သို့ပြန်၍ ဂန္ဓကုဋ် တိုက်ပေါ်၌ ခုနစ်တောင်ခန့်ရှိသော စေတီတော်  
ကို နဂါးရုံဘုရားများသဖွယ်ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ကျောက်တန်းမြို့ဘက်သို့  
ပါးပျဉ်းပြလျက် ခေတ္တမျှနေပြီးမှ မိမိနေရင်း ကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီ  
တော်၏တောင် ယခု ဆောက်လုပ်ထားသော တန်ဆောင်းများ၏

---

ထိုအချိန်အခါ၌ အလွန်ခေတ်စားနေသော ဂန္ဓကုဋ်တိုက် စေတီ  
များကိုပင်လျှင် ယခုခေတ်မျက်စေ့နှင့်ကြည့်က လူသေထည့်သော ဂူလား၊  
ဟု မှတ်ထင်နေကြသဖြင့် အနည်းငယ် ရှင်းလင်းပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။  
ဂူဟုထင်လျှင်လည်း အသွန်အဘိုးတန်သော ဂဝံကျောက်များနှင့်မာညွှ  
ထားရာစဉ်းစားတော်မူကြပါ။



တောင်ဘက်နားကပ်လျက် တည်ရှိသော ရေအောက် 'ကျောက်  
သေတ္တာထဲသို့ ဝင်သွားပါတော့သတည်း။

### ဒေါသက် အိပ်မက်ကို အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း၊ အား ပြောကြားခြင်း။

၁-အမိန့်တော်ရကတော် ဒေါသက်သည် ၎င်းအိပ်မက်ကို  
လူကိုယ်တိုင် လာပြောသည့်အလား နား၌ဆတ်ဆတ်ကြားပြီးလျှင်  
မြွေကြီး၏ အဆင်းသဏ္ဍာန်ကိုလည်း မျက်စေ့နှင့် ထင်းထင်းကြီး  
မြင်နေရာ နံနက်မိုးလင်းသောအခါ သူ၏ခင်ပွန်းဖြစ်သူအမိန့်တော်ရ  
ဦးဘထွန်းအား မိမိအိပ်မက်အတိုင်း ပြောကြားလေ၏။ ထိုအခါ  
အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်းကလည်း ရှေးကပင်လျှင် ရတနာသုံးပါး  
အား ယုံကြည်ကိုးစား သဒ္ဓါတရားရှိသူ ဖြစ်ရကား ကောင်းလှပြီ  
အိပ်မက်အတိုင်း ငါတို့ ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ကို ပြုပြင်ပါ

၁-၎င်းနေရာ၌ ကျောက်သေတ္တာရှိကြောင်းကိုကား အမိန့်တော်ရ  
ဆရာကြွယ် ပြောပြ၍သိရပါသည်။ နွေရေစစ်သေးအခါ ရေအောက်  
မှာကြည့်ပါ။

၂-မြွေကြီး၏ အိပ်မက်အကြောင်းကိုကား ထိုအခါအမိန့်တော်ရ  
ဦးဘထွန်းအိမ်၌ နေပြီးလျှင် ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတည်ချာဗုဒ္ဓဝေယျာ  
ဝေဒ ကိစ္စအဝဝ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရ၍ အမိန့်တော်ရကတော် ဒေါသက်  
၏ မတ်တော်သူ အမိန့်တော်ရ ဦးဘညွန့်ထံမှ စုံစမ်းသိရှိရသည့်အတိုင်း  
ရေးသားထည့်သွင်းလိုက်ပါသည်။

တောင်ဘက်နားကပ်လျက် တည်ရှိသော ရေအောက် 'ကျောက်  
သေတ္တာထဲသို့ ဝင်သွားပါတော့သတည်း။

**ဒေါသက် အိပ်မက်ကို အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း  
အား ပြောကြားခြင်း။**

၂-အမိန့်တော်ရကတော် ဒေါသက်သည် ၎င်းအိပ်မက်ကို  
လူကိုယ်တိုင် လာပြောသည့်အလား နား၌ဆတ်ဆတ်ကြားပြီးလျှင်  
မြွေကြီး၏ အဆင်းသဏ္ဍာန်ကိုလည်း မျက်စေ့နှင့် ထင်းထင်းကြီး  
မြင်နေရာ နံနက်မိုးလင်းသောအခါ သူ၏ခင်ပွန်းဖြစ်သူအမိန့်တော်ရ  
ဦးဘထွန်းအား မိမိအိပ်မက်အတိုင်း ပြောကြားလေ၏။ ထိုအခါ  
အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်းကလည်း ရှေးကပင်လျှင် ရတနာသုံးပါး  
အား ယုံကြည်ကိုးစား သဒ္ဓါတရားရှိသူ ဖြစ်ရကား ကောင်းလှပြီ  
အိပ်မက်အတိုင်း ငါတို့ ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ကို ပြုပြင်ပါ

၁-၎င်းနေရာ၌ ကျောက်သေတ္တာရှိကြောင်းကိုကား အမိန့်တော်ရ  
ဆရာကြွယ် ပြောပြ၍သိရပါသည်။ နွေရေစစ်သောအခါ ရေအောက်  
မှာကြည့်ပါ။

၂-မြွေကြီး၏ အိပ်မက်အကြောင်းကိုကား ထိုအခါအမိန့်တော်ရ  
ဦးဘထွန်းအိမ်၌ နေပြီးလျှင် ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတည်ရာ၌ဗုဒ္ဓဝေယျာ  
ဇစ္စ ကိစ္စအဝဝ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရ၍ အမိန့်တော်ရကတော် ဒေါသက်  
၏ မတ်တော်သူ အမိန့်တော်ရ ဦးဘညွန့်ထံမှ စုံစမ်းသိရှိရသည့်အတိုင်း  
ရေးသားထည့်သွင်းလိုက်ပါသည်။

တော့မည်။ ငါတို့အား ဘုရားပြုပြင်ရန် သမ္မာဒေဝနတ်များက လာ  
၍ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်တာဘဲဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက် ဝမ်း  
သာ ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ကို ထပ်မံပြင်ဆင် တည်ထားပါ  
တော့သတည်း။

### ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ဖြူသောနှစ်

ဤသို့ ၁၂၇၀-ပြည့် နှစ်မှစ၍ ပစ္စည်းအား၊ လူအား၊ ငွေ  
အားဖြင့် ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ကို အမိန့်တော်ရ ဘုရားဒါ  
ယကာ ဦးဘထွန်းကတည်ဆောက်လာရာ ယခုမျက်မြင် စေတီတော်  
အဖြစ်သို့ ၁၂၇၁-ခုနှစ်ထဲသို့ ရောက်မှ ပြီးစီးသွားပါတော့သည်။  
ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော် တည်ရသည်မှာလည်း ဆင်ဘိုးထက်၊  
ချွန်းဘိုးခက်ဆိုသော စကားပုံအလား စေတီတော်ကို တည်ရသည်  
ထက် ယင်ပြင်တော်ကိုပြင်ဆင်ရသည်က ငွေကုန်ကြေးကျ များပါ  
သည်။ သို့အတွက် ပထမ ယင်ပြင်တော်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဒီရေအစား  
အတိုက်ခံနိုင်အောင် ဂဝံကျောက်တန်ပေါင်းများစွာ ချရပါသည်။  
အချို့ နေရာများ၌ ဂဝံကျောက်ကို ရေကာတာအဖြစ် ဘိလပ်မြေ  
သရွတ်နှင့် ဂဝံကျောက် တံတိုင်းကြီး စီတက်ပြီးလျှင် အနောက်ယင်  
ပြင်တော်ဦးကိုမူကား ဒီရေတိုက်နှင့် လှိုင်းရိုက်သက်သာစိမ့်သောငှာ  
ရေနှစ်ဖြာ ကဲ့သွားအောင် သဘောဦးပမာ ဂဝံကျောက်ကို စီတက်  
၍ ၎င်းသဘောဦးပုံ အထက်က ခြင်္သေ့တကောင် တည်ထားပြန်ပါ  
သည်။

တော့မည်။ ငါတို့အား ဘုရားပြုပြင်ရန် သမ္မာဒေဝနတ်များက လာ  
၍ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်တာဘဲဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက် ဝမ်း  
သာ ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်ကို ထပ်မံပြင်ဆင် တည်ထားပါ  
တော့သတည်း။

### ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်ပြီးသောနှစ်

ဤသို့ ၁၂၇၀-ပြည့် နှစ်မှစ၍ ပစ္စည်းအား၊ လူအား၊ ငွေ  
အားဖြင့် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်ကို အမိန့်တော်ရ ဘုရားဒါ  
ယကာ ဦးဘထွန်းကတည်ဆောက်လာရာ ယခုမျက်မြင် စေတီတော်  
အဖြစ်သို့ ၁၂၇၁-ခုနှစ်ထဲသို့ ရောက်မှ ပြီးစီးသွားပါတော့သည်။  
ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော် တည်ရသည်မှာလည်း ဆင်ဘိုးထက်၊  
ချွန်းဘိုးခက်ဆိုသော စကားပုံအလား စေတီတော်ကို တည်ရသည်  
ထက် ယင်ပြင်တော်ကိုပြင်ဆင်ရသည်က ငွေကုန်ကြေးကျ များပါ  
သည်။ သို့အတွက် ပထမ ယင်ပြင်တော်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဒီရေအစား  
အတိုက်ခံနိုင်အောင် ဂဝံကျောက်တန်ပေါင်းများစွာ ချရပါသည်။  
အချို့နေရာများ၌ ဂဝံကျောက်ကို ရေကာတာအဖြစ် ဘိလပ်မြေ  
သရွတ်နှင့် ဂဝံကျောက် တံတိုင်းကြီး စီတက်ပြီးလျှင် အနောက်ယင်  
ပြင်တော်ဦးကိုမူကား ဒီရေတိုက်နှင့် လှိုင်းရိုက်သက်သာစိမ့်သောငှာ  
ရေနှစ်ဖြာ ကွဲသွားအောင် သင်္ဘောဦးပမာ ဂဝံကျောက်ကို စီတက်  
၍ ၎င်းသင်္ဘောဦးပုံ အထက်က ခြင်္သေ့တကောင် တည်ထားပြန်ပါ  
သည်။

ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်တည်ထားပုံ။

ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်၏ ပထမ ပစ္စယံ အောက်  
ဂန္ဓကုဋ္ဌီတိုက်မှာ အရှေ့နှင့် အနောက် ဘိနပ်တော် ၂၆-တောင်  
တောင်နှင့်မြောက် ၁၃- တောင်တမိုက် ရှိပါသည်။ ဥာဏ်တော်  
အမြင့်မှာ ယင်ပြင်တော်မှ ပထမပစ္စယံအဆုံး အမြင့် ၉-တောင်  
လေးဘက်မုခ် တကဲပန်းများဖြင့် လှပသပ်ယပ်စွာ ပြုလုပ်ပြီးလျှင်  
မုခ်တပေါက်၌ ကျောက်ဆင်းတုတော် တဆူကျပူဇော်ထားပါသည်။  
ပထမ ပစ္စယံ၏ အထက်ထပ်၌လည်း စေတီရံ လေးဆူ ရှိပါ  
သည်။

ဒုတိယ ပစ္စယံမှာ ပထမပစ္စယံ၏ အထက် ဒုတိယပစ္စယံ  
အဆုံးထိ အမြင့် ၉- တောင်ရှိပြီးလျှင် မုခ်လေးမုခ်၌ ဆန်းကြယ်  
သော တကဲပန်းများ ပြုလုပ်၍ မုခ်တပေါက်၌ အုဋ်ဆင်းတုတော်  
ကြီး တဆူကျ တည်ထားပါသည်။ ဘေးက စေတီရံလည်း လေးဆူ  
ရှိပါသည်။

တတိယ ပစ္စယံမှာ ဒုတိယပစ္စယံ၏ အထက် စေတီတော်၏  
ခေါင်းလောင်းပုံ အောက်နားခမ်းမှ အောက် ၇-တောင် အမြင့်ရှိ  
ပြီးလျှင် မုခ်လေးမုခ်၌ ဆန်းကြယ်သော တကဲပန်းများ ပြုလုပ်၍  
မုခ်တပေါက်လျှင် ဆင်းတုတော် တဆူကျ ပူဇော်ထားပါသည်။  
ဘေးကစေတီရံလည်း လေးဆူရှိပါသည်။

အောက် ခေါင်းလောင်းပုံ အောက် နားခမ်းမှ အထက်  
စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးအထိ အမြင့် ၉- တောင် ရှိပါသည်။  
အားလုံး စေတီတော်၏ ဥာဏ်တော် အမြင့်မှာ ၃၄-တောင် ရှိပါ  
သည်။

**ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်တည်ထားပုံ။**

ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်၏ ပထမ ပစ္စယံ အောက် ဂန္ဓကုဋ္ဌ<sup>၀</sup>တိုက်မှာ အရှေ့နှင့် အနောက် ဘိနပ်တော် ၂၆-တောင် တောင်နှင့်မြောက် ၁၃- တောင်တမိုက် ရှိပါသည်။ ဥာဏ်တော် အမြင့်မှာ ယင်ပြင်တော်မှ ပထမပစ္စယံအဆုံး အမြင့် ၉-တောင် လေးဘက်မုခ် တကဲပန်းများဖြင့် လှပသပ်ယပ်စွာ ပြုလုပ်ပြီးလျှင် မုခ်တပေါက်၌ ကျောက်ဆင်းတုတော် တဆူကျပူဇော်ထားပါသည်။ ပထမ ပစ္စယံ၏ အထက်ထပ်၌လည်း စေတီရံ လေးဆူ ရှိပါ သည်။

ဒုတိယ ပစ္စယံမှာ ပထမပစ္စယံ၏ အထက် ဒုတိယပစ္စယံ အဆုံးထိ အမြင့် ၉- တောင်ရှိပြီးလျှင် မုခ်လေးမုခ်၌ ဆန်းကြယ် သော တကဲပန်းများ ပြုလုပ်၍ မုခ်တပေါက်၌ အင့်ဆင်းတုတော် ကြီး တဆူကျ တည်ထားပါသည်။ ဘေးက စေတီရံလည်း လေးဆူ ရှိပါသည်။

တတိယ ပစ္စယံမှာ ဒုတိယပစ္စယံ၏ အထက် စေတီတော်၏ ခေါင်းလောင်းပုံ အောက်နားခမ်းမှ အောက် ၇-တောင် အမြင့်ရှိ ပြီးလျှင် မုခ်လေးမုခ်၌ ဆန်းကြယ်သော တကဲပန်းများ ပြုလုပ်၍ မုခ်တပေါက်လျှင် ဆင်းတုတော် တဆူကျ ပူဇော်ထားပါသည်။ ဘေးကစေတီရံလည်း လေးဆူရှိပါသည်။

အောက် ခေါင်းလောင်းပုံ အောက် နားခမ်းမှ အထက် စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးအထိ အမြင့် ၉- တောင် ရှိပါသည်။ အားလုံး စေတီတော်၏ ဥာဏ်တော် အမြင့်မှာ ၃၄-တောင် ရှိပါ သည်။

ဤသို့ဉာဏ်တော် ၃၄ - တောင်မျှသာရှိ၍ မုခ်ပေါက်တွေ အဆင့်ဆင့် ရုပ်ပွားတော်များပင်၍ တည်ထားသော ကျိက်မှော်ဝန်းစေတီတော်ကို လာရောက်ကြည်ညိုသူ အပေါင်းတို့မှာ ရေရောင်၊ နေရောင်၊ ရွှေရောင် စေတီတော်၏ အရောင်တို့သည် အပြန်ပြန်ဟပ် တဖြတ်ဖြတ် တင့်တယ်၍ အသွယ်သွယ်သော သဒ္ဒါစိတ်ကို ရိုဖိတ် ရှုန်းအိ ဂွမ်းဆီထိပ်မာ လွန်စွာ နှစ်သက်ခြင်းကို အများဆုံးဖြစ်ပွား နိုင်သော စေတီတော်ဖြစ်လာပါသည်။

ဤစကားသည် အလွန်မှန်လှပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ပါ နည်း အချို့ ဗုဒ္ဓဘုရား၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်များကို မသိ သော လူမျိုးခြားများပင်လျှင် ဤကျိက်မှော်ဝန်းစေတီတော်ဘုရား ကို လှပသပ္ပာယ် အလွန်တင့်တယ်၍ ရှုမျှော်ခင်း ကောင်းသည့် အတွက်မိမိတို့ စည်းပွားရေးဘက်၌ အသုံးပြုကြော်ငြာသောပုံတော် ပေါင်းများစွာတို့ကို သတိထား၍ ကြည့်ရှုသူအပေါင်း ကောင်း ကောင်းကြီး ပူးတွေ့နိုင်ပါသည်။

ထိုနောက် စေတီတော်ကို ထီးတော်တင်ပြီးလျှင် ငှက်ပျော ပူးမှစ၍ တတိယပစ္စယံ အဆုံးထိ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူပါတော့သည်။ စေတီတော်ကိုလည်း ကျိက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ဟု ဘွဲ့ကမ္မည်း ထိုးထားသည်မှာ ယခုမျက်မြင် အနောက်ဘက်မုခ်၏ အထက်၌ အထင်အရှားတွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ကျိက်မှော်ဝန်း စေတီတော် ဟု အထင်အရှား ရာဇဝင်သမိုင်းနှင့် တကွ ဆိုစေကာမူ ကျောက်တန်း မြို့နှင့်တကွ နယ်သူ့နယ်သား တိုင်းသူပြည်သားများက မူကား စေတီတော်၏ ဘွဲ့တော်ကို အခေါ်ရလွယ်သော ကျောက်တန်းမြို့ ရေလယ်ဘုရားဟုပင် ခေါ်ဝေါ်ကြပါ၏။

ဤသို့ဉာဏ်တော် ၃၄ - တောင်မျှသာရှိ၍ မုခ်ပေါက်တွေ့  
 အဆင့်ဆင့်ရုပ်ပွားတော်များပင်၍ တည်ထားသော ကျိုက်မွှော်  
 ဝန်းစေတီတော်ကို လာရောက်ကြည်ညိုသူ အပေါင်းတို့မှာရေရောင်  
 နေရောင် ရွှေရောင် စေတီတော်၏ အရောင်တို့သည် အပြန်ပြန်ဟပ်  
 တဖြတ်ဖြတ် တင့်တယ်၍ အသွယ်သွယ်သော သဒ္ဓါစိတ်ကို ရှိဖိတ်  
 ရှိအံ့ ဂွမ်းဆီထိပ်မာ လွန်စွာ နှစ်သက်ခြင်းကို အများဆုံးဖြစ်ပွား  
 နိုင်သော စေတီတော်ဖြစ်လာပါသည်။

ဤစကားသည် အလွန်မှန်လှပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ပါ  
 နည်း အချို့ ဗုဒ္ဓဘုရား၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်များကို မသိ  
 သော လူမျိုးခြားများပင်လျှင်ဤကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီတော်ဘုရား  
 ကို လှပသပ္ပာယ် အလွန်တင့်တယ်၍ ရှုမျှော်ခင်း ကောင်းသည့်  
 အတွက်မိမိတို့ စည်းပွားရေးဘက်၌ အသုံးပြုကြော်ငြာသောပုံတော်  
 ပေါင်းများစွာတို့ကို သတိထား၍ ကြည့်ရှုသူအပေါင်း ကောင်း  
 ကောင်းကြီး ဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။

ထိုနောက် စေတီတော်ကို ထီးတော်တင်ပြီးလျှင် ငှက်ပျော  
 ဖူးမှစ၍ တတိယပစ္စယံ အဆုံးထိ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူပါတော့သည်။  
 စေတီတော်ကိုလည်း ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်ဟု ဘွဲ့ကမ္မည်း  
 ထိုးထားသည်မှာ ယခုမျက်မြင် အနောက်ဘက်မုခ်၏ အထက်၌  
 အထင်အရှားတွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်  
 ဟု အထင်အရှားရာဇဝင်သမိုင်းနှင့်တကွ ဆိုစေကာမူ ကျောက်တန်း  
 မြို့နှင့်တကွ နယ်သူနယ်သား တိုင်းသူပြည်သားများက မူကား  
 စေတီတော်၏ ဘွဲ့တော်ကို အခေါ်ရလွယ်သော ကျောက်တန်းမြို့  
 ရေလယ်ဘုရားဟုပင် ခေါ်ဝေါ်ကြပါ၏။



**ဘုရားပွဲတော်ကြီး ကျင်းပခြင်း။**

အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်းသည်ကား ဤသို့ လူအများ ကြည်ညိုဖူးမျှော်သူတို့ အားမရနိုင်ဘွယ် လှပတင့်တယ် အလွန်သပ္ပာယ်သော ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်ကို တည်ထားပြီးနောက် ဘုရားပွဲတော်ကိုလည်း နှစ်စဉ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ဘုရားမီး ပူဇော်ဆွမ်းတော်ကြီးတင် ဆွမ်းဆန်စိန် လောင်း၍ ၎င်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ၈-ရက်နေ့အထိ ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်သေးပွဲ၊ မျက်လှည့်ပွဲကစားဝိုင်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ကျိုက်ခေါက်ဘုရားကြီး ပွဲတော်များကဲ့သို့ သိုက်မြိုက် စည်ကား ခမ်းနား ကြီးကျယ်စွာ ဆင်ယင်ကျင်းပပါတော့သည်။

ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပသော နေရာကား ယခုဆရာတော် ဦးသီလ၊ ကျောင်းတိုက်ရှိ ရေကန်၏ အနောက်ဘက် ရွာဟောင်းပိုင်းကွက်လပ်၌ ကျင်းပပါသည်။ ထိုသို့ ဘုရားပွဲတော်ကြီးကို သိုက်မြိုက် စည်ကားစွာ ကျင်းပပါသော်လည်း ဝမ်းနည်းဘွယ်တရပ်ကား ပွဲတော်လာ လူအများသည် ရေခြားနားနေသည့်အတွက် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီဘုရားသို့ သမ္မာန်နဲ့ ကူးမသွားတော့ဘဲ ပွဲတော်၌သာ ပျော်ပါး၍ အချိန်ကျက ပြန်သွားကြပါတော့သတည်း။

ထိုနောက် ၁၃၁၀-ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ မူလဘုရားဒါယကာကြီး ဦးဘထွန်း သတ်မှတ် ခဲ့သော တပေါင်း လပြည့်ပွဲတော်နေ့ကို ရွှေ့ပြောင်း၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော် ဒါယကာကြီး ဦးဘထွန်း၏ သား-သမီးများနှင့်တကွ မာသ အသင်းကြီးက ကြီးမား၍ ကျောက်တန်း မြို့သူမြို့သားများပါ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာဖြင့် ဆွမ်းတော်ကြီးတင်

### ဘုရားပွဲတော်ကြီးကျင်းပခြင်း။

အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်းသည်ကား ဤသို့ လူအများ ကြည်ညိုဖူးမျှော်သူတို့ အားမရနိုင်ဘွယ် လှပတင့်တယ် အလွန်သပ္ပာယ်သော ကျိက်မှော်ဝန်းစေတီတော်ကို တည်ထားပြီးနောက် ဘုရားပွဲတော်ကိုလည်း နှစ်စဉ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ဘုရားမီး ပူဇော်ဆွမ်းတော်ကြီးတင် ဆွမ်းဆန်စိန် လောင်း၍ ၎င်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ၈-ရက်နေ့အထိ ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်သေးပွဲ၊ မျက်လှည့်ပွဲ ကစားဝိုင်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ကျိက်ခေါက်ဘုရားကြီး ပွဲတော်များကဲ့သို့ သိုက်မြိုက် စည်ကား ခမ်းနား ကြီးကျယ်စွာ ဆင်ယင်ကျင်းပပါတော့သည်။ ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပသော နေရာကား ယခုဆရာတော် ဦးသီလ၊ ကျောင်းတိုက်ရှိ ရေကန်၏ အနောက်ဘက် ရွာဟောင်းပိုင်း ကွက်လပ်၌ ကျင်းပပါသည်။ ထိုသို့ ဘုရားပွဲတော်ကြီးကို သိုက်မြိုက် စည်ကားစွာ ကျင်းပပါသော်လည်း ဝမ်းနည်းဘွယ်တရပ်ကား ပွဲတော်လာ လူအများသည် ရေခြားနားနေသည့် အတွက် ကျိက်မှော်ဝန်း စေတီဘုရားသို့ သမ္ဗန်နဲ့ ကူးမသွားတော့ဘဲ ပွဲတော်၌သာ ပျော်ပါး၍ အချိန်ကျက ပြန်သွားကြပါတော့သတည်း။

ထိုနောက် ၁၃၁၀-ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ မူလဘုရားဒါယကာကြီး ဦးဘထွန်း သတ်မှတ် ခဲ့သော တပေါင်း လပြည့်ပွဲတော်နေ့ကို ရွှေ့ပြောင်း၍ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့၌ ကျိက်မှော်ဝန်း စေတီတော် ဒါယကာကြီး ဦးဘထွန်း၏ သား-သမီးများ နှင့်တကွ မာဃ အသင်းကြီးက ကြီးမှူး၍ ကျောက်တန်း မြို့သူ့ မြို့သားများပါ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာဖြင့် ဆွမ်းတော်ကြီးတင်

ခြင်း၊ တန်ဆောင်တိုင် မီးထွန်းပွဲ ကျင်းပခြင်းဖြင့် စည်ကား သိုက်  
မြိုက်စွာ ယနေ့ထက်တိုင် ဆက်လက်၍ ဘုရားပွဲတော်ကျင်းပလျက်  
ရှိပါသည်။

**အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း တန်ဆောင်းဆောက်ခြင်း**

အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်းသည် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်  
တည်ထားပြီးသော် စေတီတော်၏ အရှေ့မျက်နှာ၌ တန်ဆောင်း  
တဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြန်ပါသည်။ ထိုတန်ဆောင်း၏  
အထက် အရှေ့ဘက် မုခ်မှာလည်း ထီးတော်မိုး၍ မတ်ရပ် ရုပ်ပွား  
တော်တဆူ ကိုးကွယ်ထားပါသည်။ ထိုမတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်၏  
တန်ခိုးတော်ကား ဘယ်လိုပင် မိုသ်းသက်မုန်တိုင်း လေပြင်းတိုက်  
ခိုက်၍ ဘုရား၏ အောက်ခံ စမ္မဓဏ်နှင့် ထီးတော်များ ဆွေးမြေ့  
နေသော်လည်း မတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်မှာ မူကား ဘာမျှ မဖြစ်ဘူး  
ပါ။ တန်ဆောင်းတော် အထွဋ်ကျိုး၍ ဇောက်ထိုးပင် ဖြစ်စေကာမူ  
မတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်မှာ မူကား ဘေးမသိ ရန်မခဘဲ မတ်ရပ်တော်  
အတိုင်းသာ သီတင်းသုံးနိုင်ပါသည်။ အလိုအလျောက် အောက်သို့  
ဘယ်တော့မျှ ကြွရောက်ဘူးသည်မရှိပါ။ - ဤမျှလောက် တန်ခိုး  
ကြီးတော်မူပါသည်။

---

၁-ဤမတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်၏ အကြောင်းကို သက်တော်ကြီး  
ဆရာတော်ဘုားထံ မှ တဆင့် ကြားဘူးသည် အတိုင်း ရေးသားထည့်  
ညွှင်းလိုက်ပါသည်။

ခြင်း၊ တန်ဆောင်တိုင် မီးထွန်းပွဲ ကျင်းပခြင်းဖြင့် စည်ကား သိုက်  
မြိုက်စွာ ယနေ့ထက်တိုင် ဆက်လက်၍ ဘုရားပွဲတော်ကျင်းပလျက်  
ရှိပါသည်။

**အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း၊ တန်ဆောင်းဆောက်ခြင်း**

အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်းသည် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်  
တည်ထားပြီးသော် စေတီတော်၏ အရှေ့မျက်နှာ၌ တန်ဆောင်း  
တဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြန်ပါသည်။ ထိုတန်ဆောင်း၏  
အထက် အရှေ့ဘက် မုခ်မှာလည်း ထီးတော်မိုး၍ မတ်ရပ် ရုပ်ပွား  
တော်တဆူ ကိုးကွယ်ထားပါသည်။ ထိုမတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်၏  
တန်ခိုးတော်ကား ဘယ်လိုပင် မိုဗ်းသက်မှန်တိုင်း လေပြင်းတိုက်  
ခိုက်၍ ဘုရား၏ အောက်ခံ စမ္မဏ်နှင့် ထီးတော်များ ဆွေးမြေ့  
နေသော်လည်း မတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်မှာ မူကား ဘာမျှ မဖြစ်ဘူး  
ပါ။ တန်ဆောင်းတော် အထွဋ်ကျိုး၍ ဇောက်ထိုးပင် ဖြစ်စေကာမူ  
မတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်မှာ မူကား ဘေးမသီ ရန်မခဘဲ မတ်ရပ်တော်  
အတိုင်းသာ သီတင်းသုံးနိုင်ပါသည်။ အလိုအလျောက် အောက်သို့  
ဘယ်တော့မျှ ကြွရောက်ဘူးသည်မရှိပါ။ - ဤမျှလောက် တန်ခိုး  
ကြီးတော်မူပါသည်။

---

၁-ဤမတ်ရပ် ရုပ်ပွားတော်၏ အကြောင်းကို သက်တော်ကြီး  
ဆရာတော်ဘုရားထံမှ တဆင့် ကြားဘူးသည် အတိုင်း ရေးသားထည့်  
ညွှင်းလိုက်ပါသည်။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ရေကျော်ရွာ-ဦးဘိုးချို-ဒေါ်လှအောင်တို့က တန်ဆောင်း  
တဆောင်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြန်ခြင်း။

၅၇

အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း ရန်ကုန်မြို့ပြောင်း၍ ဘုရား  
ဒါယကာ ဘုရားဒါယကာမများ အနိစ္စရောက်ခြင်း  
လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးသွယ်နှင့် ဘုရားဒါယကာ  
ဘုရားဒါယကာမများ၏ ကိုယ်စား သားဦးစောဝင်း  
တို့က “ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်၏” ဂေါပကအဖြစ်  
မာဃအသင်းသို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှံခြင်း။

။

ဒုတိယပိုင်း- မာဃအသင်းက စတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။

၅၈  
၆၀

ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်မြတ်အား ပထမအကြိမ်  
ရွှေသင်္ကန်းကပ်ခြင်း။

၆၂

စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးနှင့်တကွ ထီးတော်ပါခြေသို့-  
ခခြင်း။

။

ငှက်ပျောဖူးတော်ကို အံ့ဩစွာ ဖူးတွေ့ရခြင်း။

၆၃

ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ အဓိဋ္ဌာန်ချက်များ။

၆၄

ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော် ဘုရားရှိခိုး။

။

ငှက်ပျောဖူးအသစ်တည်၍ ထီးတော်တင်ပြီးလျှင် ဒုတိယ  
အကြိမ် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း။

၆၆

လျှပ်စစ်ဓာတ်မီး ပူဇော်ခြင်း။

၆၇

စေတီရံရှစ်ဆူ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ၍ တန်ဆောင်း  
ဆောက်ခြင်း။

၆၈

အရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူးလာကြခြင်း။

၆၉

ဘုရားဖူးလာကြရန် တိုက်တွန်းခြင်း။

၇၀

နိဂုံး

၇၁

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ရေကျော်ရွာ-ဦးဘိုးချို-ဒေဝီလှအောင်တို့က တန်ဆောင်း  
တဆောင်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပြန်ခြင်း။

၅၇

အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း ရန်ကုန်မြို့ပြောင်း၍ ဘုရား  
ဒါယကာ ဘုရားဒါယ ကာမများ အနိစ္စရောက်ခြင်း

။

လွတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးသွယ်နှင့် ဘုရားဒါယကာ  
ဘုရားဒါယ ကာမများ၏ ကိုယ်စား သားဦးစောဝင်း  
တို့က “ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်၏” ဂေါပကအဖြစ်  
မာဃအသင်းသို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှံခြင်း။

၅၈

ဒုတိယပိုင်း- မာဃအသင်းက စတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။

၆၀

ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်မြတ်အား ပထမအကြိမ်  
ရွှေသင်္ကန်းကပ်ခြင်း။

၆၂

စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးနှင့်တကွ ထီးတော်ပုံ၊ မြေသွင်  
ခခြင်း။

။

ငှက်ပျောဖူးတော်ကို အံ့ဩစွာ ဖူးတွေ့ရခြင်း။

၆၃

ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ အဓိဋ္ဌာန်ချက်များ။

၆၄

ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော် ဘုရားရှိခိုး။

။

ငှက်ပျောဖူးအသစ်တည်၍ ထီးတော်တင်ပြီးလျှင် ဒုတိယ  
အကြိမ် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း။

၆၆

လျှပ်စစ်ဓာတ်မီး ပူဇော်ခြင်း။

၆၇

စေတီရံရှစ်ဆူ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ၍ တန်ဆောင်း  
ဆောက်ခြင်း။

၆၈

အရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူးလာကြခြင်း။

၆၈

ဘုရားဖူးလာကြရန် တိုက်တွန်းခြင်း။

၆၉

နိဂုံး

၇၁

ဘောလုံးကွင်းမှာ နေထိုင်ဆဲမှာပင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် အတွင်းက သင်္ခါရနယ်အတွင်းသို့ သက်ဆင်း ဝင်ရောက် သွားပြန် ပါတော့ သတည်း။

လွတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးဘသွယ်နှင့် အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း၏သာ၊- ဦးစောဝင်း တို့က ကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီတော်ကို ဂေါပကအဖြစ် မာမံအသင်းသို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှံခြင်း။

ဤသို့ ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်၏ ဘုရားဒါယကာ၊ ဘုရားဒါယိကာမများ မရှိသည့်နောက် သားသမီးများ ရှိငြားသော် လည်း သား-သမီးများမှာ အခြား မြို့ရွာများ၌ နေထိုင်ကြသည့် အတွက် ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်ကို မစောင့်ရှောက်နိုင်။ နီးစပ် သူများကစောင့်ရှောက်သည် ဆိုစေကာမူ စောင့်ရှောက် သူများ ကလည်း စိုက်ထုတ်၍ပြင်ဆင်ရန်ငွေကြေးမတတ်နိုင်၊ ဘဏ္ဍာတော် ငွေကလည်း ယခုလောက်မရ ကမောက်ကမ ဖြစ်နေသော စေတီ တော်၏ အခြေအနေကို အမှန်အတိုင်း သိရှိသော လွတ်တော်ရှေ့ နေကြီး ဦးဘသွယ်က ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌ ကမကထ ပြုပြီးလျှင် ကွယ်လွန် သူ ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော် ဒါယကာ ဒါယိကာမများ၏ သားသမီးများကိုယ်စား သားဖြစ်သူ ဦးစောဝင်းက ထိုစဉ်အခါမှ စ၍ ယနေ့ထက်တိုင် ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စ ကိစ္စအဝဝတို့ကို ထထကြွကြွ ဆောင်ရွက်ကြ၍ သီလ၊ သမာဓိရှိသူများဟု မြို့သူမြို့သား၊ နယ်သူ နယ်သားတို့က ရိုသေကြီးနူး ချီးမွမ်းခြင်းခံရသော မာမံအသင်း

ဘောလုံးကွင်းမှာ နေထိုင်ဆဲမှာပင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် အတွင်းက သင်္ခါရနယ်အတွင်းသို့ ဆက်ဆင်း ဝင်ရောက် သွားပြန် ပါတော့ သတည်း။

လွတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးဘသွယ်နှင့် အမိန့်တော်ရ ဦးဘထွန်း၏သား- ဦးစောဝင်း တို့က ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်ကို ဂေါပကအဖြစ် မာယံအသင်းသို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှံခြင်း။

ဤသို့ ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်၏ ဘုရားဒါယကာ၊ ဘုရားဒါယိကာမများ မရှိသည့်နောက် သားသမီးများ ရှိငြားသော် လည်း သား-သမီးများမှာ အခြား မြို့ရွာများ၌ နေထိုင်ကြသည့် အတွက် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်ကို မစောင့်ရှောက်နိုင်။ နီးစပ် သူများကစောင့်ရှောက်သည် ဆိုစေကာမူ စောင့်ရှောက် သူများ ကလည်း စိုက်ထုတ်၍ပြင်ဆင်ရန်ငွေကြေးမတတ်နိုင်၊ ဘဏ္ဍာတော် ငွေကလည်း ယခုလောက်မရ ကမောက်ကမ ဖြစ်နေသော စေတီ တော်၏ အခြေအနေကို အမှန်အတိုင်း သိရှိသော လွတ်တော်ရှေ့ နေကြီး ဦးဘသွယ်က ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌ ကမကထ ပြုပြီးလျှင် ကွယ်လွန် သူ ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော် ဒါယကာ ဒါယိကာမများ၏ သားသမီးများကိုယ်စား သားဖြစ်သူ ဦးစောဝင်းက ထိုစဉ်အခါမှ စ၍ ယနေ့ထက်တိုင် ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စ ကိစ္စအဝဝတို့ကို ထထကြွကြွ ဆောင်ရွက်ကြ၍ သီလ၊ သမာဓိရှိသူများဟု မြို့သူမြို့သား၊ နယ်သူ နယ်သားတို့က ရိုသေကြီးနူး ချီးမွမ်းခြင်းခံရသော မာယံအသင်း



ကြီးသည် ကျောက်တန်းမြို့၌ အထင်အရှား ရှိသည်ဖြစ်ရကား၊ ထို  
 မာဃအသင်းကြီး၏ ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌ နာယက ကျောက်တန်းမြို့ အဝ  
 စက်ပိုင်ရှင် + ဦးရွှေလယ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ + ဦးအုန်းခိုင် ဘဏ္ဍာတော်  
 ထိန်း မြေပိုင်ရှင် ဦးဘကျယ် ဘဏ္ဍာရေးမှူး ကိုယ်စားလည်  
 + ဦးသင်တို့ကို ဦးစောဝင်း၏ ခေတ္တနေရာ ဝတ်လုံတော်ရန်ကော် သူ  
 ငွေကြီး၏နေအိမ်သို့ ပင့်ဘိတ်၍ လွှတ်တော်ရှေ့ နေကြီး ဦးဘသွယ်  
 က မာဃအသင်းသို့ လွဲပြောင်း ပေးအပ်သော စာချုပ် စာတမ်း  
 ရေးသားပြီးလျှင် ဦးစောဝင်းနှင့် လွှတ်တော်ရှေ့ နေကြီး ဦးဘသွယ်  
 တို့က လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ဘဏ္ဍာတော်ငွေ လက်ကျန် ဂဝိ- နှင့်  
 တကွ ကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီ၏ ကိစ္စအဝဝတို့ကို အခြား သူများ  
 ဝင်ရောက် မနှောက်ယှက်နိုင်အောင် ကျွန်တော်၏ မိဘများကဲ့သို့  
 ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော် မူပါဟု ၁၃၀၉-ခုနှစ် နတ်တော်  
 လဆန်း ၄-ရက်နေ့က အပ်နှံလိုက်ရာ အထက်ပါ လူကြီးများက  
 လည်း မာဃအသင်း၏ ကိုယ်စား လက်ခံလိုက်ပါသတည်း။

အထက် ကြိုက်ခြေပြထားသော လူကြီး သုံးယောက်လည်း မာဃ  
 အသင်း တာဝန်များကို စွန့်ပယ်၍ ဘဝသစ် ပြောင်းသွား ကြလေပြီ။  
 အဟောအနိစ္စာ....အနိစ္စာ၊ ဖြစ်လျှင်-ပျက်မြဲ၊ မလွဲမှန်လှ၊ စိတ်ချကေန်  
 သေရမည်မှန်သော၊ တရားတို့သည်ကား အဟော၊ ဩ.... မချိန်လုံး  
 ယူကြီးမရ၊ ဖြစ်ကုန်လေစွတကား။

ကြီးသည် ကျောက်တန်းမြို့၌ အထင်အရှား ရှိသည်ဖြစ်ရကား၊ ထို  
 မာဃအသင်းကြီး၏ ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌ နာယက ကျောက်တန်းမြို့ အဝ  
 စက်ပိုင်ရှင်+ ဦးရွှေလယ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ+ ဦးအုန်းခိုင် ဘဏ္ဍာတော်  
 ထိန်း မြေပိုင်ရှင် ဦးဘကျယ် ဘဏ္ဍာရေးမှူး ကိုယ်စားလှုပ်  
 +ဦးသင်တို့ကို ဦးစောဝင်း၏ ခေတ္တနေရာ ဝတ်လုံတော်ရန်ကော် သူ  
 ဌေးကြီး၏နေအိမ်သို့ ပင့်ဘိတ်၍ လွှတ်တော်ရှေ့ နေကြီး ဦးဘသွယ်  
 က မာဃအသင်းသို့ လွှဲပြောင်း ပေးအပ်သော စာချုပ် စာတမ်း  
 ရေးသားပြီးလျှင် ဦးစောဝင်းနှင့် လွှတ်တော်ရှေ့ နေကြီး ဦးဘသွယ်  
 တို့က လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ဘဏ္ဍာတော်ငွေ လက်ကျန် ဂဝိ-နှင့်  
 တကွ ကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီ၏ ကိစ္စအဝဝတို့ကို အခြား သူများ  
 ဝင်ရောက် မနှောက်ယှက်နိုင်အောင် ကျွန်တော်၏ မိဘများကဲ့သို့  
 ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော် မူပါဟု ၁၃၀၉-ခုနှစ် နတ်တော်  
 လဆန်း ၄-ရက်နေ့က အပ်နှံလိုက်ရာ အထက်ပါ လူကြီးများက  
 လည်း မာဃအသင်း၏ ကိုယ်စား လက်ခံလိုက်ပါသတည်း။

အထက် ကြက်ခြေပြထားသော လူကြီး သုံးယောက်လည်း မာဃ  
 အသင်း တာဝန်များကို စွန့်ပယ်၍ ဘဝသစ် ပြောင်းသွား ကြလေပြီ။  
 အဟောအနိစ္စာ....အနိစ္စာ၊ ဖြစ်လျှင်-ပျက်မြဲ၊ မလွဲမှန်လှ၊ စိတ်ချကေန်  
 သေရမည်မှန်သော၊ တရားတို့သည်ကား အဟော၊ ဩ.... မချိန်လုံး  
 ယူကြီးမရ၊ ဖြစ်ကုန်လေစွတကား။

### ဒုတိယပိုင်း

၁၃၀၉-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၄-ရက်နေ့မှ စ၍ ယနေ့ထက်တိုင် လွန်ခဲ့သော ၈-နှစ်ခန့်အတွင်း မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီကို စောင့်ရှောက်လာစဉ် မာဃအသင်းသည် အားထုတ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အလှူဝတ္ထုများနှင့် မြို့သူ မြို့သား' နယ်သူ နယ်သား' ပြည်သူပြည်သား'တို့ သဒ္ဓါတရား အလျောက် ပေါ်ပေါက်လာသော အလှူဝတ္ထုများ။

ထိုသို့ မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းရန် လက်ခံ လိုက်ပြီးသော အခါ၌ စေတီတော်၏ လက်ရှိ အခြေအနေမှာကား အောက်ပစ္စယံတို့မှာ ရေညိုစွဲ အထက်ပစ္စယံမှာလည်း ရှေ့ရောင်မရှိ ခတ်မဲ့မဲ့ တန်ဆောင်း တွေကလည်း ဖရိုဖရဲ ကုန်းတော်၏ အနောက်ဘက်ထိပ် ခြင်္သေ့၏ နောက်နားမှာလည်း အက်ကဲ့နေသည့်ပြင် ယင်ပြင် တော်မှာလည်း သမံတလင်းလုံးဝမရှိပါ။ ၎င်းပြင် စေတီတော် အနီးရှိ ညောင်ပင်ကြီးကြောင့် စေတီတော်ကို ညောင်မြစ်ထိုး၍ ညောင်ပင်တွေပေါက်နေသည်မှာ ဤအတိုင်းသာ ကြည့်နေပါက စေတီတော်ပင် ပြိုမှာ စိုးရိမ်ရပါမည်။

ဤသို့ကြောင့်ကြမှု ရှိကြသော မာဃ အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် မာဃအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး အမိန့်တော်ရ ဦးရင်မောင်

### ဒုတိယပိုင်း

၁၃၀၉-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၄-ရက်နေ့မှ စ၍ ယနေ့ထက်တိုင် လွန်ခဲ့သော ၈-နှစ်ခန့်အတွင်း မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီကို စောင့်ရှောက်လာစဉ် မာဃအသင်းသည် အားထုတ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အလှူဝတ္ထုများနှင့် မြို့သူ မြို့သား၊ နယ်သူ နယ်သား၊ ပြည်သူပြည်သားတို့ သဒ္ဓါတရား အလျောက် ပေါ်ပေါက်လာသော အလှူဝတ္ထုများ။

ထိုသို့ မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းရန် လက်ခံ လိုက်ပြီးသော အခါ၌ စေတီတော်၏ လက်ရှိ အခြေအနေမှာကား အောက်ပစ္စယံတို့မှာ ရေညှိစွဲ အထက်ပစ္စယံမှာလည်း ရှေ့ရောင်မရှိ ခတ်မဲ့မဲ့ တန်ဆောင်း တွေကလည်း ဖရိုဖရဲ ကုန်းတော်၏ အနောက်ဘက်ထိပ် ခြင်္သေ့၏ နောက်နားမှာလည်း အက်ကဲ့နေသည့်ပြင် ယင်ပြင် တော်မှာလည်း သမံတလင်းလုံးဝမရှိပါ။ ၎င်းပြင် စေတီတော် အနီးရှိ ညောင်ပင်ကြီးကြောင့် စေတီတော်ကို ညောင်မြစ်ထိုး၍ ညောင်ပင်တွေပေါက်နေသည်မှာ ဤအတိုင်းသာ ကြည့်နေပါက စေတီတော်ပင် ပြိုမှာ စိုးရိမ်ရပါမည်။

ဤသို့ကြောင့်ကြမှု ရှိကြသော မာဃ အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် မာဃအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး အမိန့်တော်ရ ဦးရင်မောင်

တို့သည် စနေနေ့ညနေနှင့် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း နံနက်စောစောထ၍ အသင်းသားများကို လိုက်လံ နှိုးဆော် ပြီးလျှင် အသင်းသား အမြောက်အမြားဖြင့် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို သုခ်သင် ရှင်းလင်း၍ ကွဲအက်ပျက်စီးနေသော အင်္ဂတေများကို ပြင်ဆင် မှမ်းမံလျက် ရေညှိတိုက် ထူးသုတ်လိုက်သောအခါ အသင့်အတင့် ကြည်ညိုဘွယ်ရာ သပ္ပာယ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်သွား ပါတော့ သည်။

မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်၌ အမြဲ နိဗ္ဗာန်ဝတ်ကား မိုဗ်းကျွတ်တိုင်း ရေညှိတိုက် ထူးသုတ်၍ တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်နေ့၌ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲ ကျင်းပ မီးပူဇော်ပြီးလျှင် ဆွမ်း တော်ကြီးတင်၍ ဆွမ်းတော်ကြီး လာတင်သူ ပရိသတ်တို့အား အကျွေးအမွေးဖြင့် ညှော်ခံပါသည်။ မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မော် ဝန်းစေတီတော်မြတ်၏ ဗုဒ္ဓကိစ္စအဝဝတို့ကို ဆောင်ရွက် ငြားယော် လည်း ၎င်းဘုရားကိစ္စမှတစ်ပါး အခြားသော ဝေယျာဝစ္စကိစ္စများ၌ ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာတော် ငွေများကိုမထိပါ' မသုံးပါ' အခြားကျွေး မွေးညှော်ခံကုန်ကျစရာ ရှိသောငွေများကို သဒ္ဓါတရားရှိသူ ငွေကြေး တတ်နိုင်သူ အသင်းသားများနှင့် အသင်းလူကြီးများကသာ အကုန် အကျခံပါသည်။ မာဃအသင်းသည် ဤကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော် မြတ်မှတစ်ပါး အခြားသော ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စ ကိစ္စများနှင့် သာသနာ ရေး ကိစ္စဟူသမျှကိုလည်း မိမိတို့ သဒ္ဓါတရားတတ်အားသမျှ အား ထုတ် ဆောင်ရွက်ပါသေးသည်။

ဤသို့ ကွဲအက် ပျက်စီးနေသော ရေကာ ဂဝံကျောက် တံ တိုင်းများနှင့် ယင်ပြင်တော်ကို ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် ယင်ပြင်တော်အား

တို့သည် စနေနေ့ညနေနှင့် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း နံနက်စောစောထ၍ အသင်းသားများကို လိုက်လံ နှိုးဆော် ပြီးလျှင် အသင်းသား အမြောက်အမြားဖြင့် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို သုခံသင် ရှင်းလင်း၍ ကွဲအက်ပျက်စီးနေသော အင်္ဂတေများကို ပြင်ဆင် မှမ်းမံလျက် ရေညှိတိုက် ထူးသုတ်လိုက်သောအခါ အသင့်အတင့် ကြည်ညိုဘွယ်ရာ သပ္ပာယ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်သွား ပါတော့ သည်။

မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်၌ အမြဲ နိဗဒ္ဓဝတ်ကား မိုဃ်းကျွတ်တိုင်း ရေညှိတိုက် ထူးသုတ်၍ တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်နေ့၌ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲ ကျင်းပ မီးပူဇော်ပြီးလျှင် ဆွမ်း တော်ကြီးတင်၍ ဆွမ်းတော်ကြီး လာတင်သူ ပရိသတ်တို့အား အကျွေးအမွေးဖြင့် ညှော်ခံပါသည်။ မာဃအသင်းသည် ကျိုက်မော် ဝန်းစေတီတော်မြတ်၏ ဗုဒ္ဓကိစ္စအဝဝတို့ကို ဆောင်ရွက် ငြားယော် လည်း ၎င်းဘုရားကိစ္စမှတစ်ပါး အခြားသော ဝေယျာဝစ္စကိစ္စများ၌ ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာတော် ငွေများကိုမထိပါ' မသုံးပါ' အခြားကျွေး မွေးညှော်ခံကုန်ကျစရာ ရှိသောငွေများကို သဒ္ဓါတရားရှိသူ ငွေကြေး တတ်နိုင်သူ အသင်းသားများနှင့် အသင်းလူကြီးများကသာ အကုန် အကျခံပါသည်။ မာဃအသင်းသည် ဤကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော် မြတ်မှတစ်ပါး အခြားသော ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စ ကိစ္စများနှင့် သာသနာ ရေး ကိစ္စဟူသမျှကိုလည်း မိမိတို့ သဒ္ဓါတရားတတ်အားသမျှ အား ထုတ် ဆောင်ရွက်ပါသေးသည်။

ဤသို့ ကွဲအက် ပျက်စီးနေသော ရေကာ ဂဝံကျောက် တံ တိုင်းများနှင့် ယင်ပြင်တော်ကို ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် ယင်ပြင်တော်အား

လုံးကို သမံတလင်းကိုင့်၍ ယိုင်ရွဲ့ နိမ့်စောင်းနေသော တန်ဆောင်း  
များကိုလည်း ဆက်လက်၍ ကောင်းမွန် တည့်မတ်အောင် ပြင်ဆင်  
ပြန်ပါသည်။

### ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်စား ပဌမအကြိမ် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း။

၁၃၁၀-ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ၌ကား ကျိုက်မွှော်ဝန်း  
စေတီတော်၏ ယင်ပြင်တော်နှင့်တကွ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အဆောက်  
အဦးများပါ သန့်ရှင်း ကောင်းမွန်လာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် စေတီ  
တော်၏ တတိယပစ္စယံမှ အထက် ထီးတော်တိုင်အောင် ရွှေသင်္ကန်း  
ကပ်လှူပြန်ပါတော့သည်။ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူသည့် ကုန်ငွေမှာ  
၃၄၅၀- ၂-ပဲဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းငွေမှာလည်း မာသ အသင်းက  
အများဆုံး ထည့်ဝင်လှူဒါန်းငွေ ကျောက်တန်းမြို့နှင့် နယ်ရှိ နီးစပ်သူ  
သဒ္ဒါတရား ရှိသူများထံမှ ကောက်ခံ ရငွေနှင့် ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာ  
တော်ငွေများ ဖြစ်ပါသည်။

### စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးနှင့်တကွ ထီးတော်ပါ မြေသို့ခခြင်း။

ဤသို့လျှင် မိမိတို့ ပြုစုအားထုတ်ခဲ့သော ကုသိုလ်ထုတ်ကြီး  
ပြီးမြောက်၍ ဝမ်းမြောက် ကြည်နူး အထူး သပ္ပာယ်နေသော ရွှေ  
ရောင်တွေဝင်းဝင်း နေရောင်ကြောင့်လင်းနေသဖြင့် ထင်းထင်းကြီး

လုံးကို သမံတလင်းကိုင်၍ ယိုင်ရွဲ့ နိမ့်စောင်းနေသော တန်ဆောင်း  
များကိုလည်း ဆက်လက်၍ ကောင်းမွန် တည့်မတ်အောင် ပြင်ဆင်  
ပြန်ပါသည်။

**ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်အား ပဌမအကြိမ်  
ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း။**

၁၃၁၀-ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ၌ကား ကျိုက်မွှော်ဝန်း  
စေတီတော်၏ ယင်ပြင်တော်နှင့်တကွ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အဆောက်  
အဦးများပါ သန့်ရှင်း ကောင်းမွန်လာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် စေတီ  
တော်၏ တတိယပစ္စယံမှ အထက် ထီးတော်တိုင်အောင် ရွှေသင်္ကန်း  
ကပ်လှူ ပြန်ပါတော့သည်။ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူသည့် ကုန်ငွေမှာ  
၃၄၅၀-၂-ပဲဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းငွေမှာလည်း မာဃ အသင်းက  
အများဆုံး ထည့်ဝင်လှူဒါန်းငွေ ကျောက်တန်းမြို့နှင့် နယ်ရှိ နီးဝပ်သူ  
သဒ္ဓါတရား ရှိသူများထံမှ ကောက်ခံ ရငွေနှင့် ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာ  
တော်ငွေများ ဖြစ်ပါသည်။

**စေတီတော်၏ ငှက်ပျောဖူးနှင့်တကွ  
ထီးတော်ပါ မြေသို့ခခြင်း။**

ဤသို့လျှင် မိမိတို့ ပြုစုအားထုတ်ခဲ့သော ကုသိုလ်ထုတ်ကြီး  
ပြီးမြောက်၍ ဝမ်းမြောက် ကြည်နူး အထူး သပ္ပာယ်နေသော ရွှေ  
ရောင်တွေဝင်းဝင်း နေရောင်ကြောင့်လင်းနေသဖြင့် ထင်းထင်းကြီး



မြင်ရသော ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို ပီတိလှိုင်းဖိ တစ်မိ  
စိမ့်အိလျက် ကြည့်ရှုဖူးမျှော်နေဆဲမှာပင် ၁၃၁၁-ခုနှစ် တန်ခူးလ  
ဆုတ် ၁၁-ရက်နေ့ နံနက် ၉-နာရီအချိန် ရောက်သောအခါ လေ  
မုန်တိုင်း ဒဏ်ကို တဆူတည်း ရေလည်မှာ အကယ် အကာ မရှိ  
အပြင်းအထန် အထိခံရသည်ဖြစ်ရကား ထီးတော်နှင့်တကွ ငှက်ပျော  
ဖူးတော်ပါ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဘွယ်ရာ ပြိုကွဲ၍ မြေသို့ ခပြန်ပါတော့  
သတည်း။

ငှက်ပျောဖူးကို အံ့ဩစွာ ဖူးတွေ့ရခြင်း။

ယင်းသို့ ထီးတော်နှင့် တကွ ဖောင်းသုံးရစ်လောက် အထိ  
ပြိုကွဲ၍ မြေသို့ ခစေကာမူ ပစ္စယံ အဆင့်ဆင့်ရှိ အရံ စေတီတော်  
များနှင့်တကွ ရုပ်ပွားတော်များ မထိခိုက် တက်ပန်း အနည်းငယ်  
ပဲ့၍ အောက်သို့ ကျသည်မှတစ်ပါး စေတီတော်ကြီး ဘာမှ မဖြစ်  
ရေစပ်နှင့် ယင်ပြင်တော်သည် နီးကပ်၍ နေသော်လည်း ငှက်ပျော  
ဖူးတော် ရေထဲသို့မကျ ထူးကဲစွာ ဖူးတွေ့ရသည်မှာကား၊ ငှက်  
ပျောဖူးတော်သည် အောက်သို့လဲကျရမည် ဖြစ်သော်လည်း စေတီ  
တော်၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် အောက်သို့ လဲမကျဘဲ အောက်ဆုံး  
ပစ္စယံ၏ဘေး၌ ကပ်လျက် အထက်သို့ မတ်မတ်ပင် ထောင်နေပါ  
သည်။ ထိုသို့ မတ်မတ်ထောင်နေသော ငှက်ပျောဖူးတော်ကို ဖူးမြင်  
ရသော လူရှင်အများသည် သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာ ဘုရား၏  
တန်ခိုးတော်ဘဲဟု ပြောဆို နှုတ်ခွန်း ချီးမွမ်း အံ့ဩ ကြပါတော့  
သတည်း။

မြင်ရသော ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို ပီတိလှိုင်းဖိ တစ်မိ  
စိမ့်အိလျက် ကြည့်ရှုဖူးမျှော်နေဆဲမှာပင် ၁၃၁၁-ခုနှစ် တန်ခူးလ  
ဆုတ် ၁၁-ရက်နေ့ နံနက် ၉-နာရီအချိန် ရောက်သောအခါ လေ  
မုန်တိုင်း ဒဏ်ကို တဆူတည်း ရေလည်မှာ အကယ် အကာ မရှိ  
အပြင်းအထန် အထိခံရသည်ဖြစ်ရကား ထီးတော်နှင့်တကွ ငှက်ပျော  
ဖူးတော်ပါ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဘွယ်ရာ ပြိုကွဲ၍ မြေသို့ ခပြန်ပါတော့  
သတည်း။

ငှက်ပျောဖူးကို အံ့ဩစွာ ဖူးတွေ့ရခြင်း။

ယင်းသို့ ထီးတော်နှင့် တကွ ဖောင်းသုံးရစ်လောက် အထိ  
ပြိုကွဲ၍ မြေသို့ ခစေကာမူ ပစ္စယံ အဆင့်ဆင့်ရှိ အရံ စေတီတော်  
များနှင့်တကွ ရုပ်ပွားတော်များ မထိခိုက် တက်ပန်း အနည်းငယ်  
ပဲ့၍ အောက်သို့ ကျသည်မှတပါး စေတီတော်ကြီး ဘာမှ မဖြစ်  
ရေစပ်နှင့် ယင်ပြင်တော်သည် နီးကပ်၍ နေသော်လည်း ငှက်ပျော  
ဖူးတော် ရေထဲသို့မကျ ထူးကဲစွာ ဖူးတွေ့ရသည်မှာကား၊ ငှက်  
ပျောဖူးတော်သည် အောက်သို့လဲကျရမည် ဖြစ်သော်လည်း စေတီ  
တော်၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် အောက်သို့ လဲမကျဘဲ အောက်ဆုံး  
ပစ္စယံ၏ဘေး၌ ကပ်လျက် အထက်သို့ မတ်မတ်ပင် ထောင်နေပါ  
သည်။ ထိုသို့ မတ်မတ်ထောင်နေသော ငှက်ပျောဖူးတော်ကို ဖူးမြင်  
ရသော လူရှင်အများသည် သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာ ဘုရား၏  
တန်ခိုးတော်ဘဲက ပြောဆို နှုတ်ခွန်း ချီးမွမ်း အံ့ဩ ကြပါတော့  
သတည်း။

ကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီတော်မြတ် တန်ခိုးကြီးရန်  
ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူခြင်း။

ထိုစကားသည် မှန်လှ၏။ ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်  
ကား တန်ခိုးတော်ကြီးလှ၏။ ထိုသို့ တန်ခိုးတော်ကြီးရန် ကြပ်မတ်  
တည်ထားတော်မူကြသော သီဟိုဠ်ကျွန်းသား ရဟန္တာ အရှင်မြတ်  
များသည် သုံးပါးသော အဓိဋ္ဌာန်ကို အဓိဋ္ဌာန်ခဲ့ပါသည်။

ထိုသုံးပါးကား

- (၁)-ဤစေတီ ယင်ပြင်တော်သို့ မည်သည့်အခါမှ ဒီရေ  
မတက်ပါစေသတည်း။
- (၂)-ဘယ်မျှလောက် များပြားစွာ ဘုရားဖူးများလာစေ  
ကာမူ ဘုရားဖူးသူ လူအများ ဆန့်ပါစေသတည်း။
- (၃)-ဤဘုရားကို ပြင်ဆင်သူများသည် လောက၌ စီးပွား  
ဥစ္စာ တိုးတက်ပါစေသတည်း။

ထိုကြောင့်ပင် ဤသုံးပါးသော ဂုဏ်တော်ကို  
ချီးကျူး၍ ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်အား  
စေတီယ ထောပနာဖြင့် ဝန္တနာပြုလိုရကား။

ရံသီ-ဇာလ-သမုပ္ပန္နံ ။ မဟာ-နာဂ-ပတိဋ္ဌိတံ။  
ဟိတာ-ဝဟံမနုဿာနံ၊ ထလံ တောယေဟိ နောတ္တဋ္ဌံ ။  
ဇလ-မဇ္ဈံ နမာမျာဟံ၊ ပသီဒန္တံ သုသီတလံ။

ကျိုက်မွှော်ဝန်းစေတီတော်မြတ် တန်ခိုးကြီးရန်  
ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူခြင်း။

ထိုစကားသည် မှန်လှ၏။ ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်  
ကား တန်ခိုးတော်ကြီးလှ၏။ ထိုသို့ တန်ခိုးတော်ကြီးရန် ကြပ်မတ်  
တည်ထားတော်မူကြသော သီဟိုဠ်ကျွန်းသား ရဟန္တာ အရှင်မြတ်  
များသည် သုံးပါးသော အဓိဋ္ဌာန်ကို အဓိဋ္ဌာန်ခဲ့ပါသည်။

### ထိုသုံးပါးကား

- (၁)-ဤစေတီ ယင်ပြင်တော်သို့ မည်သည့်အခါမှ ဒီရေ  
မတက်ပါစေသတည်း။
- (၂)-ဘယ်မျှလောက် များပြားစွာ ဘုရားဖူးများလာစေ  
ကာမူ ဘုရားဖူးသူ လူအများ ဆန့်ပါစေသတည်း။
- (၃)-ဤဘုရားကို ပြင်ဆင်သူများသည် လောက၌ စီးပွား  
ဥစ္စာ တိုးတက်ပါစေသတည်း။

ထိုကြောင့်ပင် ဤသုံးပါးသော ဂုဏ်တော်ကို  
ချီးကျူး၍ ကျိုက်မွှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်အား  
စေတီယ ထောပနာဖြင့် ဝန္တနာပြုလိုရကား။

ရံသီ-ဇာလ-သမုပ္ပန္နံ ။ မဟာ-နာဂ-ပတိဋ္ဌိတံ။  
ဟိတာ-ဝဟံမနုဿာနံ၊ ထလံ တောယေဟိ နောတ္တဋ္ဌံ ။  
ဇလ-မဇ္ဈံ နမာမျာဟံ၊ ပသီဒန္တံ သုသီတလံ။

ရံသီဇာလ သမုပ္ပန္နံ- နေရောင်၊ ရွှေရောင်၊ ရေအရောင်  
 တို့သည် အပြန်ပြန် ဟပ်ကြသဖြင့် တဖြတ်ဖြတ်တင့်တယ်၍ အလွန်  
 သပ္ပာယ်သော ရောင်တော်အလျှံကိုလည်း ဖြစ်တော်မူနိုင်ထသော၊  
 မဟာနာဂပတိဋ္ဌိတံ- မြတ်စွာ ဇီနော်၊ သုံးလူ့ဘော်သည်၊ သက်  
 တော်ထင်ထင် ရှိစဉ်ကရောက်၊ သုံးခေါက်တိုင်တိုင်၊ ဂနိုင်ကွန်းခို  
 ကျန်းသီဟိဋ္ဌိမှ ဥဒဟိုရောက်၊ စျာန်ယာဉ်လှောက်၍ ကြွရောက်  
 လာငြား ရဟန္တာမထေရ်များတို့၏ ကုံးစားရာအစစ် တည်ထား  
 ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ မနုဿာနံ-ပြုပြင်စောင့်ရှောက် မြား  
 မြောက်ပေငြား၊ လူအများတို့၏ ဝါ-ဘုရားဖူးလာ၊ များစွာ  
 သောင်းသောင်း၊ လူအပေါင်းတို့၏၊ ဟိတာဝဟံ- မျက်မှောက်  
 မျက်ကွယ်၊ နှစ်သွယ်တိုးပွား၊ အကျိုးများကိုလည်း၊ ရွက်ဆောင်  
 တော် မူနိုင်ထသော။ ထလံ- ရှင်တော်ကိန်းစက် ကုန်းတော်ထက်  
 သို့၊ တောရေဟိ- လှိုင်းလုံး၊ လေလုံး၊ တဖြိုးဖြိုးဆူဝေ၊ များလှ  
 သော ဒီရေတို့ဖြင့်၊ နောတ္တဋ္ဌံ၊ နဩတ္တဋ္ဌံ- ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ  
 တို့၏၊ အထင်အရှား အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကြောင့် ဝဲခုက်၍ အဆိုင်ဆိုင်  
 ဖြင့် ဘယ်တော့မှလည်း မလှမ်းမိုးနိုင်ထသော၊ ပသိဒန္တံ၊ ကျိုက်  
 မော်ဝန်းစေတီတော်ကို ဖူးမြော်သူ အားလုံးတို့အား မှင်ပြုံးနှစ်  
 လို။ ကြည်ညိုခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်ထသော။ သုသိတလံ- အပူ  
 အားလုံးတို့၏ ယူကြုံး၍ ပစ်ရာဌာန၊ ဖူးရသူ၊ ဟဒယမှာ သဘော  
 ကျ ဘဝင်စွဲအောင် အစဉ်အမြဲ မြေထသော။ ဇလမဇ္ဈံ၊ ရေလယ်  
 ထွန်းတောက်၊ ကွန်းဆောက်ပေငြား ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်

ရံသီဇာလ သမုပ္ပန္နံ - နေရောင်၊ ရွှေရောင်၊ ရေအရောင်  
 တို့သည် အပြန်ပြန် ဟပ်ကြသဖြင့် တဖြတ်ဖြတ်တင့်တယ်၍ အလွန်  
 သပ္ပာယ်သော ရောင်တော်အလျှံကိုလည်း ဖြစ်တော်မူနိုင်ထသော၊  
 မဟာနာဂပတိဋ္ဌိတံ- မြတ်စွာ ဇိနော်၊ သုံးလူ့ဘော်သည်၊ သက်  
 တော်ထင်ထင် ရှိစဉ်ကရောက်၊ သုံးခေါက်တိုင်တိုင်၊ ဂနိုင်ကွန်းခို  
 ကျန်းသိဟိဋ္ဌိမှ ဥဒဟိုရောက်၊ စံာန်ယာဉ်လှောက်၍ ကြွရောက်  
 လာငြား ရဟန္တာမထေရ်များတို့၏ ကိုးစားရာအစစ်' တည်ထား  
 ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ မနုဿာနံ-ပြုပြင်စောင့်ရှောက် မြား  
 မြောက်ပေငြား၊ လူအများတို့၏ ဝါ-ဘုရားဖူးလာ၊ များစွာ  
 သောင်းသောင်း၊ လူအပေါင်းတို့၏၊ ဟိတာဝဟံ - မျက်မှောက်  
 မျက်ကွယ်၊ နှစ်သွယ်တိုးပွား၊ အကျိုးများကိုလည်း၊ ရွက်ဆောင်  
 တော် မူနိုင်ထသော။ ထလံ-ရှင်တော်ကိန်းစက် ကုန်းတော်ထက်  
 သို့၊ တောရေဟိ- လှိုင်းလုံး၊ လေလုံး၊ တဖြိုးဖြိုးဆူဝေ၊ များလှ  
 သော ဒီရေတို့ဖြင့်၊ နောတ္တဋ္ဌံ၊ နုဩတ္တဋ္ဌံ - ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ  
 တို့၏၊ အထင်အရှား အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကြောင့် ဝဲခွက်၍ အဆိုင်ဆိုင်  
 ဖြင့် ဘယ်တော့မှလည်း မလွမ်းမိုးနိုင်ထသော၊ ပသိဒန္တံ၊ ကျိက်  
 မှော်ဝန်းစေတီတော်ကို ဖူးမျှော်သူ အားလုံးတို့အား ဖွင့်ပြုံးနှစ်  
 လို။ ကြည်ညိုခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်ထသော။ သုသိတလံ- အပူ  
 အားလုံးတို့၏ ယူကြုံး၍ ပစ်ရာဌာန၊ ဖူးရသူ၊ ဟဒယမှာ သဘော  
 ကျ အဝင်စွဲအောင် အစဉ်အမြဲ မြေထသော။ ဇလမဇ္ဈံ၊ ရေလယ်  
 ထွန်းတောက်၊ ကွန်းဆောက်ပေငြား ကျိက်မှော်ဝန်း စေတီတော်

မြတ်ဘုရားကို၊ အဟံ - ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ ဤနှစ်ရပ်ကို ပေါင်းစပ်မည့်ခေါ် ဘုရားတပည့်တော်သည်။ နမာမိ - စေတနာဖြိုးမောက်ကိုယ်ကျိုးရောက်ဘို့၊ ဝမ်းမြောက် ကြည်သာ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အထက်ပါ ဂါထာဖြင့် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်အား အထပ်ထပ်အခါခါ ဝန္တနာမှ ပြုနိုင်ကြပါစေသတည်း။

### အသစ်တည်၍ ထီးတော်အသစ် တင်ပြီး

#### ရွှေသင်္ကန်း ကပ်ရှုပြန်ခြင်း။

ဤကဲ့သို့ ပြိုကျ ပျက်စီးနေသော အဋ္ဌ အင်္ဂတေ များကို မာဃအသင်းသားများက ဖယ်ရှားသုတ်သင်ပြီးလျှင် ချက်ချင်းပင် ပြိုကျနေသော နေရာကစ၍ အသစ်တည်ပြန်ပါတော့သည်။ တည်၍ ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုအခါက ပါဒကြီးရွာနေ ယခုကျောက်တန်းမြို့ အရှေ့ပိုင်းနေ ဤသမိုင်းရေးသူ ဦးကျော်နှင့်ဇနီး ဒေါ်စိန်မေတို့က၊ မာဃအသင်းသားဖြစ်သူ သမာဓိမြို့ဝန် ဦးထွန်းရွှေထံမှ တဆင့် မာဃအသင်းကြီးသို့ တဦးတည်း ဒါယကာအဖြစ် ထီးတော်တင်ခွင့် တောင်းခံရာ မာဃအသင်းကြီး ကလည်း အနူးအညွတ် တင်ခွင့်ပြုလိုက်သဖြင့် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်၏ ဘဏ္ဍာရေးမှူးဖြစ်သူ ဦးစိုးထွန်းနှင့် ထီးဒါယကာ ဦးကျော်တို့

မြတ်ဘုရားကို အဟံ - ရုပ်ဓာတ်, နာမ်ဓာတ်, ဤနှစ်ရပ်ကို ပေါင်းစပ်မည့်ခေါ် ဘုရားတပည့်တော်သည်။ နမာမိ - စေတနာဖြိုးမောက် ကိုယ်ကျိုးရောက်ဘို့, ဝမ်းမြောက် ကြည်သာ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အထက်ပါ ဂါထာဖြင့် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်အား အထပ်ထပ်အခါခါ ဝန္တနာမှု ပြုနိုင်ကြပါစေသတည်း။

### အသစ်တည်၍ ထီးတော်အသစ် တင်ပြီး

#### ရွှေသင်္ကန်း ကပ်ရှုပြန်ခြင်း။

ဤကဲ့သို့ ပြိုကျ ပျက်စီးနေသော အဋ္ဌ အင်္ဂတေ များကို မာဃအသင်းသားများက ဖယ်ရှားသုတ်သင်ပြီးလျှင် ချက်ချင်းပင် ပြိုကျနေသော နေရာကစ၍ အသစ်တည်ပြန်ပါတော့သည်။ တည်၍ ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုအခါက ပါဒကြီးရွာနေ ယခုကျောက်တန်းမြို့ အရှေ့ပိုင်းနေ ဤသမိုင်းရေးသူ ဦးကျော်နှင့်ဇနီး ဒေါ်စိန်မေတို့က၊ မာဃအသင်းသားဖြစ်သူ သမာဓိမြို့ဝန် ဦးထွန်းရွှေထံမှ တစ်ဆင့် မာဃအသင်းကြီးသို့ တဦးတည်း ဒါယကာအဖြစ် ထီးတော်တင်ခွင့် တောင်းခံရာ မာဃအသင်းကြီး ကလည်း အနူးအညွတ် တင်ခွင့်ပြုလိုက်သဖြင့် ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်၏ ဘဏ္ဍာရေးမှူးဖြစ်သူ ဦးစိုးထွန်းနှင့် ထီးဒါယကာ ဦးကျော်တို့



သဘောကျ ကြေးထီးကို အဘိုးငွေ (၅၅ဝိ) ပေး၍ ဝယ်ယူ  
ပူဇော်ခဲ့ပြီးလျှင် ၁၃၁၁ - ခု နယုန်လဆန်း (၁၂) ရက်  
အင်္ဂါနေ့၌ အသစ်ထပ်မံ၍ ထီးတော် တင်ပြန်ရာ စေတီတော်  
မြတ်၏ မူလပကတိ ဥာဏ်တော်အတိုင်း ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့  
ရောက်ပါတော့သတည်း။

ထိုနောက် မိုဗ်းကျွတ်သောအခါ ခေါင်းလောင်းပုံမှ အ  
ထက် ငှက်ပျောဖူးတော်အထိ နှစ်ကြိမ်မြောက် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ  
ပြန်ရာ၊ ငွေပေါင်း ၃၆၆၄- ကျပ် ၅၀- ပြား ကုန်ကျပါသည်။ ၎င်း  
ငွေမှာလည်း မာဃအသင်းသားများက အများဆုံး ထည့်ဝင်လှူ  
ဒါနိုးငွေ ကျောက်တန်း မြို့နှင့်နယ်ရှိ နီးစပ်သူ သဒ္ဓါတရားရှိသူများ  
ထံမှ အလှူခံရငွေနှင့် ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာတော် ငွေများသာ ဖြစ်  
ပါသည်။

### လျှပ်စစ်ဓါတ်မီးပူဇော်ခြင်း

ထိုနောက် ၁၃၁၅-ခုနှစ် ရောက်သောအခါ အင်ဂျင်ဒိုင်းနမို့  
နှင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်မီး ကိရိယာအစုံအလင် ဝယ်ယူပြီးလျှင် ဓာတ်  
မီးပူဇော်ပြန်ရာ၊ ငွေပေါင်း ၃၁၄၈-ကျပ် ကုန်ကျပါသည်။ ၎င်း  
ငွေမှာလည်း မာဃအသင်းသားများက အများဆုံး ထည့်ဝင်လှူ  
ဒါနိုးငွေ ကျောက်တန်းမြို့နှင့် နယ်ရှိနီးစပ်သူ သဒ္ဓါတရား ရှိသူများ  
ထံမှအလှူခံရငွေနှင့် ဘုရား၏ဘဏ္ဍာတော်ငွေများသာ ဖြစ်ပါသည်။

သဘောကျ ကြေးထီးကို အဘိုးငွေ (၅၅၀) ပေး၍ ဝယ်ယူ  
ပူဇော်ခဲ့ပြီးလျှင် ၁၃၁၁-ခု နယုန်လဆန်း (၁၂) ရက်  
အင်္ဂါနေ့၌ အသစ်ထပ်မံ၍ ထီးတော် တင်ပြန်ရာ စေတီတော်  
မြတ်၏ မူလပကတိ ဉာဏ်တော်အတိုင်း ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့  
ရောက်ပါတော့သတည်း။

ထိုနောက် မိုဗ်းကျွတ်သောအခါ ခေါင်းလောင်းပုံမှ အ  
ထက် ငှက်ပျောဖူးတော်အထိ နှစ်ကြိမ်မြောက် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ  
ပြန်ရာ၊ ငွေပေါင်း ၃၆၆၄-ကျပ် ၅၀-ပြား ကုန်ကျပါသည်။ ၎င်း  
ငွေမှာလည်း မာဃအသင်းသားများက အများဆုံး ထည့်ဝင်လှူ  
ဒါနိုးငွေ ကျောက်တန်းမြို့နှင့်နယ်ရှိ နီးစပ်သူ သဒ္ဓါတရားရှိသူများ  
ထံမှ အလှူခံရငွေနှင့် ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာတော် ငွေများသာ ဖြစ်  
ပါသည်။

### လျှပ်စစ်ဓါတ်မီးပူဇော်ခြင်း

ထိုနောက် ၁၃၁၅-ခုနှစ် ရောက်သောအခါ အင်ဂျင်ဒိုင်နမို  
နှင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်မီး ကိရိယာအစုံအလင် ဝယ်ယူပြီးလျှင် ဓာတ်  
မီးပူဇော်ပြန်ရာ၊ ငွေပေါင်း ၃၁၄၈-ကျပ် ကုန်ကျပါသည်။ ၎င်း  
ငွေမှာလည်း မာဃအသင်းသားများက အများဆုံး ထည့်ဝင်လှူ  
ဒါနိုးငွေ ကျောက်တန်းမြို့နှင့် နယ်ရှိနီးစပ်သူ သဒ္ဓါတရား ရှိသူများ  
ထံမှအလှူခံရငွေနှင့် ဘုရား၏ဘဏ္ဍာတော်ငွေများသာ ဖြစ်ပါသည်။

**စေတီရံ(၈)ဆူ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခြင်းနှင့်  
ဒေါ်စောရှင်ကတန်ဆောင်း၊ တဆောင်  
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခြင်း**

ထိုနောက် ၁၃၁၆- ခုနှစ် ရောက်သောအခါ ပထမပစ္စယံ အထက်က စေတီရံလေးဆူ ဒုတိယ ပစ္စယံ အထက်က စေတီရံလေး ဆူ ပေါင်း စေတီရံ ရှစ်ဆူကို ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာတော် ငွေများဖြင့် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူပြန်ပါတော့သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် ကျောက်တန်းမြို့ အရှေ့ပိုင်းနေ သိန်းဆူရှင်- ဒေါ်စောရှင်က တန်ဆောင်း၊ တဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပါသည်။ ၎င်းတန်ဆောင်းကိုလည်း နောက် ထပ်ချဲ့၍ အဆောင်တွဲရန် ပြုလုပ်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ၁၃၁၇- နှစ်ရောက်သောအခါ၌ကား ဘုရားယင်ပြင် သော်အားလုံး ကွန်ကရစ် ကျောက်ပြားများခင်းရန် ပြုလုပ်ဆဲဖြစ် သည့်ပြင် ယင်ပြင်တော်ကုန်းကို တိုးချဲ့ရန် တောင်ဘက် ကွန်က ရစ်ကျောက်တုံးများ ချထားစီမံလျက် ရှိပါသည်။

**ဘုရားဖူးလာကြခြင်း**

ဤသို့တနေ့တခြား တန်ခိုးတော် ကြီးမားလာသော ကျိက် မှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို ဘုရားဖူးလာကြသူများကား မြန်မာ

**စေတီရံ(၈)ဆူ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခြင်းနှင့်  
ဒေါ်စောရှင်ကတန်ဆောင်းတဆောင်  
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခြင်း**

ထိုနောက် ၁၃၁၆- ခုနှစ် ရောက်သောအခါ ပထမပစ္စယံ အထက်က စေတီရံလေးဆူ ဒုတိယ ပစ္စယံ အထက်က စေတီရံလေးဆူ ပေါင်း စေတီရံ ရှစ်ဆူကို ဘုရား၏ ဘဏ္ဍာတော် ငွေများဖြင့် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူပြန်ပါတော့သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် ကျောက်တန်းမြို့ အရှေ့ပိုင်းနေ သိန်းဆူရှင်- ဒေါ်စောရှင်က တန်ဆောင်းတဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပါသည်။ ၎င်းတန်ဆောင်းကိုလည်း နောက် ထပ်ချဲ့၍ အဆောင်တွဲရန် ပြုလုပ်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ၁၃၁၇- နှစ်ရောက်သောအခါ၌ကား ဘုရားယင်ပြင် သော်အားလုံး ကွန်ကရစ် ကျောက်ပြားများခင်းရန် ပြုလုပ်ဆဲဖြစ် သည့်ပြင် ယင်ပြင်တော်ကုန်းကို တိုးချဲ့ရန် တောင်ဘက် ကွန်က ရစ်ကျောက်တုံးများ ချထားစီမံလျက် ရှိပါသည်။

**ဘုရားဖူးလာကြခြင်း**

ဤသို့တနေ့တခြား တန်ခိုးတော် ကြီးမားလာသော ကျိက် မှော်ဝန်း စေတီတော်မြတ်ကို ဘုရားဖူးလာကြသူများကား မြန်မာ

ပြည်ရှိ ဝန်ကြီးများ ရုံးအမှုထမ်းအဖွဲ့ ကျောင်းသားအဖွဲ့ စသော  
ဘုရားဖူးအဖွဲ့အသီးသီးများ ပြည်နယ်ရှိ ရှမ်း၊ ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်း၊  
ဏယား၊ နဂါး၊ ပလောင်၊ စသော အမျိုးသားများအပြင် တိုင်းတ  
ပါးမှ လာကြသော အနုပညာယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့များ မစ်ရှင်အဖွဲ့များ  
ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင် အတွက် ကြွလာတော်မူကြကုန်သော သီဟိုဠ်၊  
ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ စသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် နိုင်ငံများမှ  
ထင်ရှားသော ရဟန်းတော်များ လူပုဂ္ဂိုလ်များတို့ လာရောက်ဖူး  
မျှော် ကြသည်မှာ အလွန်စည်ကားလျက် ရှိပါတော့သတည်း။

ဤ သို့လျှင် တခါ ဘုရားဖူးရောက်က၊ အခေါက်ခေါက်  
လာ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသလောက် ရှုဒါန်းတော်  
မူကြပါဟု တိုက်တွန်းလိုရကား။

ဇလမဇ္ဈံ ပသီဒန္တ၊ သရန္တ၊ စ ပုနပုနံ၊  
ဒိနေဒိနေစ ပဿန္တ၊ ပူဇယန္တ၊ ယထာဗလံ။ ။

+သဗ္ဗေ-ဘုရားဖူးလာ' သဒ္ဓါဖြူဖြူ' ခပ်သိမ်းသော သူတို့  
သည်၊ ဇလမဇ္ဈံ- လက်ခံပ' သီဟဋ္ဌမှ' ချီကြွလာငြား' ရဟန္တာ  
အရှင်တို့၏' တည်ထားသိုက်မြိုက်' ရေ၌ ပေထွန်း' ကျိုက်မှော်

ပြည်ရှိ ဝန်ကြီးများ ရုံးအမှုထမ်းအဖွဲ့ ကျောင်းသားအဖွဲ့ စသော  
ဘုရားဖူးအဖွဲ့အသီးသီးများ ပြည်နယ်ရှိ ရှမ်း၊ ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်း၊  
ကယား၊ နာဂ၊ ပလောင်၊ စသော အမျိုးသားများအပြင် တိုင်းတ  
ပါးမှ လာကြသော အနုပညာယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့များ မင်ရှင်အဖွဲ့များ  
ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင် အတွက် ကြွလာတော်မူကြကုန်သော သီဟိုဠ်၊  
ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ စသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် နိုင်ငံများမှ  
ထင်ရှားသော ရဟန်းတော်များ လူပုဂ္ဂိုလ်များတို့ လာရောက်ဖူး  
မျှော် ကြသည်မှာ အလွန်စည်ကားလျက် ရှိပါတော့သတည်း။

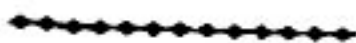
ဤ သို့လျှင် တခါ ဘုရားဖူးရောက်က၊ အခေါက်ခေါက်  
လာ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသလောက် လှူဒါန်းတော်  
မူကြပါဟု တိုက်တွန်းလိုရကား။

ဇလမဇ္ဈံ ပသိဒန္တ၊ သရန္တ၊ စ ပုနပုနံ၊  
ဒိနေဒိနေစ ပဿန္တ၊ ပူဇယန္တ၊ ယထာဗလံ။ ။

+သဗ္ဗေ-ဘုရားဖူးလာ' သဒ္ဓါဖြူဖြူ' ခပ်သိမ်းသော သူတို့  
သည်၊ ဇလမဇ္ဈံ - လက်ခံပ' သီဟဋ္ဌမှ' ချိုကြွလာငြား' ရဟန္တာ  
အရှင်တို့၏' တည်ထားသိုက်မြိုက်' ရေ၌ ပေါ်ထွန်း' ကျိုက်မှော်

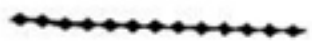
ဝန်းခေါ်'ရေလယ် စေတီတော်မြတ်ကို၊ ပသီဒန္တ- ဂုဏ်တော်တွေ  
 အနန္တကို ကြံဆခါ တွေးတွေးပြီး' တရေးရေးသဒ္ဒါပို့၍' ကြည်ညို  
 လည်း' ကြည်ညိုကြစေကုန်သတည်း။ ပုနပုန-တခါရောက်က' တ  
 ခေါက်လာရန်' သဒ္ဒါသန်အရှိန်ဟပ်၍' အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ်၊  
 သရန္တ၊ စေတီတော်ဂုဏ်ထူးကို' ကြည်နူးတဲ့စေတနာဖြင့်' အခါခါ  
 တွေးဆ၍' အောက်မေ့လည်း' အောက်မေ့ကြ စေကုန်သတည်း။  
 ဒိနေဒိနေ-နာရီစက္ကန့်' မတန်မဆိုင်း နေ့တိုင်း' နေ့တိုင်း။ ပဿန္တ၊  
 မြတ်စွာဘုရား၏တန်ခိုးဂုဏ်သို့ အမျိုးစုံမှန်းဆပြီး' တန်းတခါဦးတိုက်  
 ၍' ဖူးမျှော်လည်း ဖူးမျှော်လိုက်ကြကုန်လော့၊ ယထာဗလံ- စေ  
 တနာနှင့်' သဒ္ဒါပစ္စည်း' ဆုံစည်းပေါင်းဆုံ' မိမိတို့အစွမ်းကုန်၊ ပူဇ  
 ယန္တ- ကိုယ်တော်တန်ခိုး' အစွမ်းကုန် နှိုးပြီးလျှင်' အမျိုးမျိုး  
 မြှော်ခေါ်၍' ပူဇော်လည်းပူဇော်ကြစေကုန်သတည်း။

ကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီတော်သမိုင်း ပြီးပြီ။



ဝန်းခေါ်'ရေလယ် စေတီတော်မြတ်ကို၊ ပသီဒန္တ- ဂုဏ်တော်တွေ အနန္တကို ကြံဆခါ တွေးတွေးပြီး' တရေးရေးသဒ္ဒါပို့၍' ကြည်ညိုလည်း' ကြည်ညိုကြစေကုန်သတည်း။ ပုနပုန-တခါရောက်က' တခေါက်လာရန်' သဒ္ဒါသန်အရှိန်ဟပ်၍' အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ်၊ သရန္တုစ၊ စေတီတော်ဂုဏ်ထူးကို' ကြည်နူးတဲ့စေတနာဖြင့်' အခါခါ တွေးဆ၍' အောက်မေ့လည်း' အောက်မေ့ကြ စေကုန်သတည်း။ ဒိနေဒိနေ-နာရီစက္ကန့်' မတန်မဆိုင်း နေ့တိုင်း' နေ့တိုင်း။ ပဿန္တုစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏တန်ခိုးဂုဏ်သို့ အမျိုးစုံမုန်းဆပြီး' တန်းတခါဦးတိုက်၍' ဖူးမျှော်လည်း ဖူးမျှော်လိုက်ကြကုန်လော့၊ ယထာဗလံ- စေတနာနှင့်' သဒ္ဒါပစ္စည်း' ဆုံစည်းပေါင်းဆုံ မိမိတို့အစွမ်းကုန်၊ ပူဇယန္တုစ- ကိုယ်တော်တန်ခိုး' အစွမ်းကုန် နှိုးပြီးလျှင်' အမျိုးမျိုး မြှော်ခေါ်၍' ပူဇော်လည်းပူဇော်ကြစေကုန်သတည်း။

ကျိုက်ဖျော်ဝန်းစေတီတော်သမိုင်း ပြီးပြီ။





### နိဂုံး။

သက္ကရာဇေ သဟဿေစ၊ တိသတေ သတ္တရဿကေ၊

ပတ္တေ ဘဒ္ဒရမာသဿ၊ ကာဠုပက္ခဿပဉ္စမေ၊

သ-ကိစ္စေအာ-ဂမေတွာန၊ အယံဂန္ဓော သု-နိဋ္ဌိတော။

သက္ကရာဇေ- လူတို့ဝေါဟာ' ကောဇာ သက္ကရာဇ်သည်၊

သဟဿေစ- တထောင်သို့၎င်း၊ တိသတေစ၊ သုံးရာသို့၎င်း၊ သတ္တ

ရဿကေစ- တစ်ဆယ် ခုနှစ် ခုနှစ်သို့၎င်း၊ ပတ္တေ- ရောက်သောအခါ

၌၊ ဝါ- တထောင်သုံးရာ တဆယ် ခုနှစ် ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ

၌၊ ဘဒ္ဒရမာသဿ- ပင်မင်းရင့်မာ ခိုင်ရွှေဝါတို့ ကြိုင်စွာပြန်သင်း'

တော်သလင်းလ၏ ကာဠုပက္ခဿ- ညဉ့်ဦးလရောင်' မိုက်မှောင်မြွေး

ယှက်၊ လဆုတ်ဘက်၏။ ပဉ္စမေ- ငါးရက်မြောက်၌၊ သ- ကိစ္စေ-

လူမှုရေးရာ' များစွာသောင်းသောင်း' မိမိ၏ ကိစ္စအပေါင်းတို့ကို၊

အာဂမေတွာန- ငဲ့ ကွက်မရှု' မပြုတန်နား' ဆိုင်းငံ့ ထား၍ + ဝိရစီ

တော၊ ကြီးကြား' ကြိုကြားရေးသားပြုပြင်' စီရင်အပ်သော၊ အယံ

ဂန္ဓော- ကျိုက်မွှော်ဝန်း သမိုင်းအမည်ရှိသော' ဤကျမ်းငယ်သည်၊

သုနိဋ္ဌိတော- ဝမ်းသာ ဝမ်းမြောက်' ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်လတ်ပြီ။

+ ထည့်ပါ၌။

### နိဂုံး။

သက္ကရာဇေ သဟဿေစ၊တိ-သတေ သတ္တရာဿကေ၊  
 ပတ္တေ ဘဒ္ဒရာ-မာသဿ၊ကာဠု-ပက္ခဿပဉ္စမေ၊  
 သ-ကိစ္စေအာ-ဂမေတွာန၊အယံဂဇ္ဇော သု-နိဋ္ဌိတော။

သက္ကရာဇေ- လူတို့ဝေါဟာ' ကောဇာ သက္ကရာဇ်သည်၊  
 သဟဿေစ- တထောင်သို့၎င်း၊ တိသတေစ၊ သုံးရာသို့၎င်း၊ သတ္တ  
 ရာဿကေစ- တစ်ဆယ် ခုနစ် ခုနှစ်သို့၎င်း၊ ပတ္တေ- ရောက်သောအခါ  
 ၌၊ဝါ-တထောင်သုံးရာ တဆယ် ခုနစ် ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ  
 ၌၊ ဘဒ္ဒရာမာသဿ-ပင်မင်းရင့်မာ ခိုင်ရွှေဝါတို့ ကြိုင်စွာပြန့်သင်း  
 တော်သလင်းလ၏ ကာဠုပက္ခဿ- ညဉ့်ဦးလရောင် မိုက်မှောင်မြွေး  
 ယှက်၊ လဆုတ်ဘက်၏။ ပဉ္စမေ- ငါးရက်မြောက်၌၊ သ- ကိစ္စေ-  
 လူမှုရေးရာ' များစွာသောင်းသောင်း' မိမိ၏ ကိစ္စအပေါင်းတို့ကို၊  
 အာဂမေတွာန- ငဲ့ ကွက်မရွံ့ မပြုတန်နား' ဆိုင်းငံ့ ထား၍ +ဝိရစီ  
 တော၊ ကြိုးကြား' ကြို့ကြားရေးသားပြုပြင်' စီရင်အပ်သော၊ အယံ  
 ဂဇ္ဇော- ကျိုက်မွှော်ဝန်း သမိုင်းအမည်ရှိသော' ဤကျမ်းငယ်သည်၊  
 သုနိဋ္ဌိတော-ဝမ်းသာ ဝမ်းမြောက်' ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်လတ်ပြီ။

စေတနာ ရှေ့ထား၍  
ဝယ်ယူ အတိအကျ တောင်းဆိုကြပါ။

ဤကျိန်မှော်ဝန်း ရေလယ်စေတီတော် သမိုင်းဝင်အုပ်  
ဆောင်းရငွေအားလုံးကို

★ မုဒ္ဒဝေယျာဝစ္စ အတွက် ★  
ရှုခိုင်းရန် ဖြစ်ပါကြောင်း

ဂေါပကအဖွဲ့ လူကြီးများ အသိအမှတ် ပြုပြီး  
သတ္တမအကြိမ်ရိုက် အုပ်ရေ ၁၀၀၀၀

ခန့်ကြိမ်မြောက်အုပ်ရေ (၄၁၀၀၀)  
ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေရသည့် အတွက်၊ ဤသမိုင်း  
စာအုပ်ကို အတိအကျအတိုင်း ကြိုက်နှစ်သက်ကြောင်း ဤစာအုပ်ကို  
သက်သေခံ ဖော်ပြပါသည်။

ယာယီ မှတ်ပုံတင် အမှတ် ( ၁၂ )

(ပုံ) မောင်နိုင်

မူပိုင် - ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသူ။

ဦးစိန်

မြန်မာ့စည်းရုံးရေး စာပေအဖွဲ့တိုက်ပိုင်ရှင်  
ကျောက်တန်းမြို့။

၁၃၂၅-ခု၊ နယုန်လ  
အတ္တမ ရိုက်နှိပ်ခြင်း (၁၀၀၀၀)

စေတနာ ရှေ့ထား၍

ဝယ်ယူ အတိအကျ တောင်းဆိုကြပါ။

ဤကျိန်မှော်ဝန်း ရေလယ်စေတီတော် သမိုင်းဝင်အုပ်  
ရောင်းရငွေအားလုံးကို

★ ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စအတွက် ★  
ဂူဒါန်းရန် ဖြစ်ပါကြောင်း

ဂေါပကအဖွဲ့ လူကြီးများ အသိအမှတ်ပြုပြီး  
သတ္တမအကြိမ်ရိုက် အုပ်ရေ ၁၀၀၀၀

ခုနှစ်ကြိမ်မြောက်အုပ်ရေ (၄၁၀၀၀)

ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေရသည့်အတွက်၊ ဤသမိုင်း

စာအုပ်ကို ဘတ်ဂူသူတိုင်း ကြိုက်နှစ်သက်ကြောင်း ဤစာအုပ်ကပင်  
သက်သေခံ နေပါသည်။

ယာယီ မှတ်ပုံတင် အမှတ် ( ၁၂ )

(ပုံ) မောင်ခိန်

မူပိုင် - ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသူ။

ဦးခိန်၊

မြန်မာ့စည်းရုံးရေး စာပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်၊  
ကျောက်တန်းမြို့။

၁၃၂၅-ခု၊ နယုန်လ

ဧကန်မ ရိုက်နှိပ်ခြင်း (၁၀၀၀၀)